

El canvi de model de seguretat. Vi vell en ampolla nova?

Estudi del cas de la ciutat de Badalona

10/06/2016

Juan Manuel de Prado

Treball final de Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

Curs 2015-2016

Dirigit pel Dr. Jesús Requena

« The police are the public and the public are the police »

(Sir Robert Peel, 1788-1850)

Agraïments

Aquest Treball Final de Màster ha estat possible gràcies a la col·laboració i recolzament de moltes persones. A les pròximes línies mencionaré a les principals però ni de poc són les úniques.

En primer lloc, voldria agrair al Dr. Jesús Requena per haver acceptat la tutorització aquest treball. Sense el coneixement après a les seves classes i els consells rebuts a les tutories aquesta investigació no hagués estat possible. D'igual manera, també voldria agrair als membres del tribunal avaluador l'acceptar gratament la tasca d'avaluar aquest Treball Final de Màster.

En segon lloc, voldria agrair a totes les persones, tan polítics com funcionaris públics que han acceptat participar en les entrevistes. Sense ells aquest treball hagués estat molt difícil. En aquest sentit, vull agrair a tots ells la facilitat i el tracte de proximitat que m'han donat a l'hora de concertar i desenvolupar les visites. A vegades, parlar d'un tema tan seriós i en ocasions controvertit, com és el model de seguretat de la ciutat de Badalona, no és senzill i s'evita fer pronunciaments de manera tan oberta. Tanmateix, tots ells han mostrat una gran predisposició per tal de col·laborar en el desenvolupament d'aquesta investigació. Així doncs, reiterar el meu agraïment a l'ex-regidor Miguel Jurado Tejada, a la Sra. alcaldessa Mª Dolors Sabater, al Sr. Joaquim Ortilles, al Dr. Conrado Fernández i al sergent Blas Ortuño per la seva amabilitat i predisposició mostrada en aquest treball.

Seguidament, voldria agrair a tots els companys del màster el bon clima de treball i companyerisme que hem aconseguit crear durant aquest curs. Sens dubte he guanyat més d'una amistat.

A la meva família que sempre m'han animat (i m'animen) a seguir estudiant. Al meu pare que allà on estigui sé que estarà orgullós de mi.

Finalment, vull donar el meu agraïment més sentit a Marta. Sense ella res del que estic aconseguint no hagués estat possible. La teva constància, la teva energia, la passió que mostres dia a dia, el teu optimisme... són coses que admiro moltíssim de tu i fan que cada dia tingui més clar que vull estar i créixer al teu costat. Moltes gràcies!

ÍNDIX

1. Introducció.....	1
2. Metodologia.....	3
3. Marc Conceptual.....	8
a. Proximitat policial.....	11
b. Legitimitat policial.....	16
c. Cultura professional	18
4. Anàlisi del discurs.....	22
a. El concepte de proximitat policial.....	22
b. El concepte de legitimitat policial.....	32
c. El concepte de cultura professional policial.....	44
5. Resultats i Discussió.....	47
6. Conclusions.....	54
7. Bibliografia.....	57
Annex 1. Entrevistes.....	60
a. Entrevista al Sr. Miguel Jurado Tejada.....	60
b. Entrevista a la Sra. M ^a Dolors Sabater i Puig i al Sr. Joaquim Ortilles	70
c. Entrevista al Dr. Conrado Fernández Justes i al sergent Blas Ortuño	81
d. Presentació de les jornades “Una Badalona amables una ciutat segura”..	90
Annex 2. Notícies	99

1. Introducció

Aquest treball pretén ser una aproximació a l'estudi del model de policia de proximitat implantat a Badalona en els darrers anys a través de l'anàlisi del discurs polític.

Les policies locals han tingut tradicionalment un paper residual en el sistema policial espanyol, històricament sempre molt centrat en els cossos policials estatals i autonòmics. Aquest fet, amb freqüència ha provocat que les policies locals hagin jugat la carta de la proximitat per obrir-se un espai propi (Fernández i Yñíguez 2014). Alhora, la forta politització dels serveis públics que es viu a nivell local ha provocat l'aparició de múltiples propostes de proximitat. Aquest darrer aspecte, en canvi, no s'ha vist modificat.

Darrerament estem assistint a un seguit de canvis en els equips de govern de diversos ajuntaments catalans en els què s'observa una constant: les propostes de canvi de model policial en la línia de la proximitat. Es tracten de propostes generalment no inèdites, que en alguns casos ja es varen donar en moments anteriors de canvi de govern. En aquest sentit, la tercera ciutat de Catalunya en nombre d'habitants, Badalona, no ha estat una excepció.

En el cas de Badalona, l'actual equip de govern, liderat per la Sra. Mª Dolors Sabater i Puig, de Guanyem Badalona en Comú, s'ha proposat dur a terme una transformació de l'organització policial en base a un nou model de proximitat. Aquesta transformació cap a un model de policia de proximitat però, ja va ser impulsada en el seu dia per l'equip de govern del PP, de la mà de l'ex-alcalde Sr. Xavier Garcia Albiol.

Tanmateix, tot i que els dos equips de govern han apostat per la proximitat en les seves polítiques d'organització policial, els objectius perseguits i les metodologies emprades no semblen ser les mateixes.

A propòsit d'aquesta constatació, aquest treball es pregunta en què consisteixen aquestes propostes, articulades a partir del mateix concepte, però fetes per orientacions polítiques aparentment tan desiguals. Com defineixen la proximitat ambdós governs? En què consisteixen els seus models de policia de proximitat? Realment responen a plantejaments nous? O simplement són una estratègia de millora de la imatge de seguretat de la ciutat?

Així mateix, tot aquest seguit de qüestions marquen una sèrie d'objectius als què el treball vol donar resposta. D'una banda, es busca analitzar el discurs polític sobre la proximitat policial en els darrers anys a Badalona. D'altra banda, es pretén estudiar les reformes dutes a terme pels dos darrers equips de govern. Per a tractar de donar resposta a aquests dos primers objectius s'analitzen les reformes efectuades durant el mandat del Sr. Xavier García Albiol a través de l'ex-regidor Sr. Miguel Jurado Tejada en base a un "ideari de proximitat", així com les propostes i accions posades en marxa pel nou equip de govern de la Sra. Mª Dolors Sabater i Puig sota l'auspici del mateix "ideari de proximitat". Endemés, s'ha plantejat un darrer objectiu que busca determinar la distància entre el discurs i, alhora, entre aquest i les seves realitzacions concretes.

Per a la consecució de la totalitat dels objectius plantejats s'ha realitzat una aproximació a través de diferents fonts. En un primer moment, a través de documents que tracten el model de la policia de proximitat des de l'àmbit teòric. En segon terme, articles periodístics i notes de premsa sobre l'àmbit de la seguretat a Badalona. Per últim, s'ha desenvolupat un intens treball de camp plasmat en un seguit d'entrevistes als responsables polítics i policials que han ocupat o ocupen algun càrrec en matèria de seguretat.

2. Metodologia

En aquest treball la metodologia utilitzada ha estat bàsicament qualitativa. Els mètodes qualitatius en les ciències socials són importants pels estudis relacionats amb les representacions personals i culturals, així com amb les intencions i els valors de les persones. Així doncs, he considerat que aquest mètode és el més apropiat per a l'objectiu de la recerca, ja que és el més vàlid per copsar l'experiència subjectiva i el significat que cada persona dóna a l'ideari de "proximitat policial".

En suma, els estudis qualitatius difícilment poden prescindir de material verbal o escrit i basen les interpretacions de les accions humanes en el context social en què tenen lloc (Riba 2007). En aquest sentit, en aquest treball ha estat primordial conèixer el punt de vista dels actors implicats en els desenvolupament de les polítiques de proximitat policial a Badalona.

És per això, que per tal de donar resposta als objectius plantejats, l'estudi s'ha basat en el desenvolupament de diverses tècniques qualitatives com l'anàlisi documental, l'observació i el desenvolupament d'entrevistes semi estructurades. En aquest sentit, les dades utilitzades en aquest treball respondran a fonts primàries i secundàries.

Altrament, aquest estudi pretén salvar la crítica tradicional de falta de científicitat (fiabilitat i validesa interna) de les investigacions qualitatives a través de la triangulació de la informació. La recopilació de dades a través de diverses fonts (documents, articles periodístics, fòrums policials, notes de premsa, entrevistes, etc.), juntament amb l'ús conjunt de diferents tècniques de recollida de dades (anàlisi periodístic i documental, observació i entrevista semi estructurada) ha de permetre triangular la informació. Així, la obtenció de dades a través de tres tècniques ha de possibilitar poder contrastar la informació i, per tant, fer més sòlida la investigació. Com assenyala Coller: "En la medida de lo posible las informaciones se suelen contrastar, al menos, en tres fuentes. Un trabajo que ha recurrido a múltiples fuentes de información (observación, documentos, entrevistas) para analizar un fenómeno es mucho más fiable y sus resultados son más sólidos que uno que se basa solamente en, por ejemplo, lo que dice un informante clave" (Coller 2005:87).

Com he avançat en les línies precedents, una primera tècnica que s'ha desenvolupat ha estat l'anàlisi documental. Aquesta tècnica constitueix una part metodològica molt

important en aquest estudi ja que el desenvolupament científic d'una anàlisi documental permet aïllar unitats, categoritzar, mesurar i establir relacions en corpus de missatges i textos. Així doncs, aquesta anàlisi documental s'ha centrat en l'estudi i lectura d'estudis acadèmics, articles periodístics, entrevistes publicades als mitjans de comunicació, notes de premsa i programes electorals principalment. La informació recollida d'aquestes fonts ha estat de vital importància, ja que no només recull les informacions sobre el model de seguretat a Badalona, sinó també com els teòrics, els periodistes, la població o els agents ho interpreten.

La segona tècnica emprada en la investigació ha estat l'observació. Així, vaig assistir a les jornades de seguretat impulsades a Badalona¹. En aquest sentit, vaig ser partícip de les reaccions i els debats sorgits durant la celebració de les jornades de debat ciutadà sobre models de seguretat dutes a terme a Badalona els dies 22 i 23 de gener de 2016 (*Una Badalona amable, una ciutat segura*). Alhora, també he observat i analitzat les dades sorgides de les diferents agrupacions sindicals policials. Aquesta informació ha estat valuosa per tal de conèixer l'opinió i tensions internes del cos en relació a les modificacions vers les polítiques de proximitat aplicades.

Finalment, una darrera tècnica qualitativa desenvolupada en aquest treball ha estat la realització d'entrevistes a diversos actors implicats en el disseny i desenvolupament de les polítiques de proximitat policial. Així doncs, el tipus d'entrevista escollit per a les dues primeres entrevistes ha estat l'entrevista semi estructurada. L'elecció d'aquest tipus d'entrevista ha estat en base a que aquesta tipologia d'entrevista permet disposar d'una pauta o guió amb els arguments que durant la mateixa es volen tractar. Així, el guió estableix l'ordre i formulació de les preguntes, i alhora permet, si es considera necessari, aprofundir més en algun tema. Per tant, aquest tipus d'entrevista dóna molta llibertat tant a l'entrevistat com a l'entrevistador, i garanteix, al mateix temps, que es tocan tots els temes importants. A més, aquesta tècnica permet crear un clima de confiança que possibilita el desenvolupament de temes no inclosos prèviament en el guió al llarg de l'entrevista. És precisament aquesta improvisació en el guió de l'entrevista el que en certa mesura s'ha buscat en la investigació. S'ha de tenir present que les persones entrevistades, a més de tenir una opinió pròpia, tenen una representativitat institucional. Així, les diferents opinions personals sobre el model de

---

¹ Jornades de seguretat titulades *Una ciutat amable, una ciutat segura*, celebrades a Badalona el 22 i 23 de gener de 2016.

proximitat policial dels diferents actors entrevistats repercutiran en la institució que representen. Com he avançat prèviament, s'han escollit responsables polítics i policials de la ciutat de Badalona per a dur a terme les entrevistes. Aquesta elecció rau en l'objectiu plantejat que busca analitzar el discurs polític sobre la proximitat policial i les reformes dutes a terme al llarg d'aquests anys a la ciutat de Badalona. Tanmateix, a la darrera entrevista realitzada als actors policials, el tipus d'entrevista desenvolupada ha estat una entrevista oberta. Com he exposat, l'interès en aquest cas ha estat conèixer l'opinió respecte al desenvolupament dels diversos models de proximitat que s'han dut a terme a la ciutat de Badalona. Així, per tal de no coartar l'expressió espontània dels entrevistats, en aquest cas, s'ha optat per una entrevista oberta.

Així, la primera entrevista es va realitzar al Sr. Miguel Jurado Tejada, antic tercer tinent d'alcalde i ex-regidor de Seguretat, Convivència i Participació a l'Ajuntament de Badalona durant el mandat del Partit Popular (2011-2015). Igualment, es va contactar amb l'ex-alcalde de Badalona, el Sr. Xavier García Albiol, per tal de concertar una entrevista, però per problemes d'agenda del Sr. García Albiol no va ser possible realitzar-la. L'entrevista amb l'ex-regidor Miguel Jurado Tejada ha servit per a conèixer de primera mà com va ser i en què va consistir el model de proximitat durant el darrer mandat del Partit Popular al consistori de Badalona.

La segona entrevista es va realitzar a l'actual alcaldessa de Badalona pel partit Guanyem Badalona en Comú i responsable de la regidoria de Seguretat, la Sra. Mª Dolors Sabater i Puig. Aquesta entrevista es va realitzar conjuntament amb l'actual Cap de Serveis de Seguretat, Convivència i Participació, el Sr. Joaquim Ortilles Giménez. La reunió amb la Sra. Sabater i Puig ha estat essencial per tal de poder esclarir i conèixer el model de proximitat que actualment s'està dissenyant i impulsant a Badalona per part del nou equip de govern.

Seguidament, la tercera entrevista es va dur a terme al superintendent de la Guàrdia Urbana de Badalona, el Dr. Conrado Fernández Justes, de manera conjunta amb el sergent Blas Ortuño Puertas, responsable de la unitat de proximitat. El punt de vista i opinió d'aquests darrers actors ha estat molt important, ja que són ells els encarregats de posar en pràctica sobre el terreny els discursos polítics que versen sobre la proximitat policial. Així, ells són les persones que en el seu dia a dia, en darrera instància, i d'una manera més clarificadora poden copsar les diferències entre el discurs i la realitat. Els

seus testimonis són alhora interessants per tal de conèixer de primera mà les diverses modificacions i tensions internes que s'han anat desenvolupant per tal d'adaptar la Guàrdia Urbana a un model de proximitat.

Durant el treball, per tal de citar les informacions extretes de les entrevistes d'una manera coherent i ordenada, s'ha codificat el nom de la persona entrevistada. En aquest sentit, per tal de facilitar la interacció amb la investigació, el nom de l'entrevistat es presentarà amb les sigles del nom en negreta i entre claudàtors. A continuació es detallen els noms codificats, els noms dels responsables polítics i policials, càrrecs que ocupen i localització del text citat.

Codi entrevista:	[MJT]
Nom entrevistat:	Sr. Miguel Jurado Tejada
Càrrec:	Ex-regidor de Seguretat, Convivència i Participació
Referència:	Annex 1
Codi entrevista:	[DSP]
Nom entrevistat:	Sra. M ^a Dolors Sabater i Puig
Càrrec:	Alcaldessa de Badalona
Referència:	Annex 1
Codi entrevista:	[JOG]
Nom entrevistat:	Sr. Joaquim Ortilles Giménez
Càrrec:	Cap de Serveis de Seguretat, Convivència i Participació
Referència:	Annex 1
Codi entrevista:	[CFJ]
Nom entrevistat:	Dr. Conrado Fernández Justes
Càrrec:	Superintendent de la Guàrdia Urbana de Badalona
Referència:	Annex 1
Codi entrevista:	[BOP]
Nom entrevistat:	Sr. Blas Ortuño Puertas
Càrrec:	Sergent de la Guàrdia Urbana de Badalona
Referència:	Annex 1

Finalment, un cop realitzades les entrevistes, els materials s'han transcrit per tal de desenvolupar el tractament de les dades. Aquesta informació, juntament amb les declaracions fetes als diaris i en les notes de premsa, s'ha categoritzat per tal de desenvolupar l'anàlisi del discurs. Per últim, els criteris de classificació utilitzats per categoritzar les entrevistes han estat els objectius de la investigació juntament amb el marc conceptual en el qual es mou aquesta.

3. Marc Conceptual

En primer lloc, abans de començar a parlar pròpiament de la proximitat policial, considero que s'ha de fer un aclariment conceptual que sovint porta a equivocs. Tot i que de manera habitual es parli del “model de proximitat”, aquest concepte en realitat respon a una metodologia de treball policial. Els models de policia fan referència a la idea, a la concepció, de la policia en la qual es basen els sistemes de policia existents. És a dir, estan relacionats amb el que es considera la missió o finalitat de la policia, els òrgans dels quals depèn i davant els quals respon, el paper que té la llei en l'exercici de la policia, la relació de la policia amb la ciutadania i amb les característiques de l'organització policial (Guillén 2012). En aquest sentit, fent referència a la classificació recollida per Jar (2000), es considera que hi ha tres grans models policials: el model governatiu, el model professional i el model de policia comunitària o de servei públic. En aquest treball no entraré a definir cadascun dels models, ja que aquest no és l'objectiu de la investigació. Tanmateix, sí que és important assenyalar que aquest tres grans models no existeixen de manera pura ni es limiten a moments temporals concrets, sinó que en el mateix moment temporal o territorial poden coincidir (Guillén 2015).

Així doncs, com he assenyalat, la proximitat policial s'ha de considerar una metodologia de treball policial (d'igual manera que existeixen altres metodologies com la tolerància zero², la tradicional o l'orientada als problemes, entre d'altres³) que s'incardina dins d'un model policial més ampli (model governatiu, professional o de servei públic). Per tant, aquesta investigació pretén constatar si les polítiques securitàries desenvolupades durant els darrers temps a Badalona responen a una veritable metodologia policial de proximitat.

Seguidament, exposo una taula (taula 1) presentada per Greene (2006) on es mostra les diferències entre les metodologies de treball policial tradicional, de proximitat o de tolerància zero. Aquesta taula és molt il·lustrativa i ha servit de base en el posterior anàlisi del discurs polític entorn la proximitat policial a Badalona.

---

² Aquest model va ser impulsat a la dècada dels '90 a la ciutat de Nova York de la mà de l'alcalde republicà Rudolph Giuliani. El model es basa en la “teoria de les finestres trencades” i fa especial èmfasi en la persecució de determinats actes incívics i delictes menors juntament amb una potenciació de la presència policial als carrers.

³ Altrament, aquesta classificació no és inamovible, ja que actualment existeix un debat teòric on autors com Tilley (2008) o Bertaccini (2011) sí que consideren aquestes metodologies com a models policials (Guillén 2015).

Relació amb la comunitat o dimensió estructural	Polícia Tradicional	Polícia de Proximitat	Polícia de Tolerància Zero
Objectiu	Aplicació de la llei.	Capacitació de la comunitat a través de la prevenció del delictes.	Problemes d'ordre.
Formes d'intervenció	Reactiva, basada en el Dret Penal.	Proactiva, basada en el Dret Civil, Penal i Administratiu.	Proactiva, ús del Dret Penal, Civil i Administratiu.
Activitats policials	Centrades en el delictes.	Àmplies i centrades en el delictes, el desordre i la qualitat de vida.	Centrades en la localització i el comportament.
Nivell de discreció dels agents de policia	Alt i controlable.	Alt i controlable per la comunitat i els comandaments locals.	Baix i principalment controlat per l'Administració policial.
Èmfasi de la cultura policial	Cap a l'interior, rebuig de la comunitat.	Cap a l'exterior, creant llaços de col·laboració amb la comunitat.	Cap a la pròpia organització, centrat en resoldre el centre del problema.
Procés de presa de decisions	Dirigit per la policia, reduint la participació d'altres.	Col·laboració entre la policia i la comunitat. Responsabilitat i avaluació conjunta.	Dirigit per la policia. Es col·labora amb altres agències quan és necessari.
Direcció de la comunicació	De dalt a baix: de la policia a la comunitat.	Horitzontal, entre policia i comunitat.	De dalt a baix: de la policia a la comunitat.
Implicació amb la comunitat	Baixa i passiva.	Alta i activa.	Baixa i passiva.
Llaços amb altres agències	Pobres i intermitents.	Participatiu i integrat en el procés.	Moderat i intermitent.
Tipus d'organització i localització del comandament	Comandament i control centralitzat.	Descentralitzat i en col·laboració amb la comunitat.	Centralitzat o descentralitzat però amb un objectiu intern.
Implicació per al desenvolupament o canvis organitzatius	Poques, organització estàtica en defensa de l'entorn.	Moltes, organització dinàmica centrada en l'entorn i en les interaccions amb aquest.	Poques, limitades intervencions centrades en problemes concrets fent servir mètodes tradicionals.
Mesures d'èxit	Detencions i índex de criminalitat.	Varis: delictes, trucades de servei, reducció de la por, ús de llocs públics, contactes amb la comunitat i barris segurs.	Detencions, controls sobre el terreny, activitat, localització, reducció específica en activitats concretes.

Taula 1 –Comparació models policials. Font: Greene 2006:361.

Un altre debat és si aquesta metodologia de proximitat veritablement respon a noves formes d'acció policial o per contra és una nova manera d'anunciar antigues pràctiques. En aquest punt, el debat teòric és intens. Autors com Bayley (1988) consideren que la proximitat policial pot respondre a una reconducció necessària de l'acció policial cap als principis fundacionals. És a dir, es tractaria de l'ús d'antigues pràctiques no inèdites. Com va assenyalar Bayley: “vi vell en ampolla nova” (Bayley 1988:225).

Certament, la metodologia de proximitat té molts aspectes semblants al model de policia comunitària o de servei públic. Tot i això, la metodologia de treball policial de proximitat no s'acabaria d'entendre si no se situa dins d'una nova manera de governar les societats contemporànies com és la governança democràtica. Durant les últimes dècades, a la majoria de països occidentals s'ha assistit a un augment exponencial de la sensació d'inseguretat, tant objectiva com subjectiva (Guillén 2013). Les institucions tradicionals de control del delictes així com la policia es van començar a mostrar ineficaces i es va començar a reconèixer que la criminalitat era massa complexa com per a ser tractada únicament per la policia (Bayley i Shearing 1996).

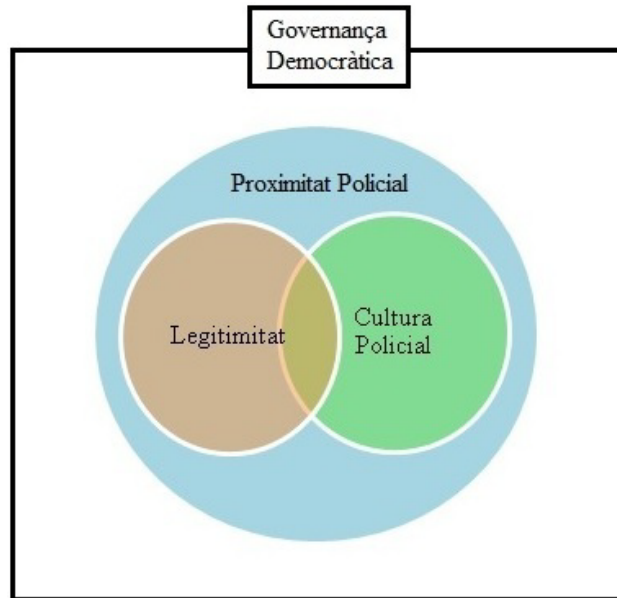
Com indica Pascual: “La gobernanza parte de la consideración de que la ciudad es una construcción colectiva” (Pascual 2011:35). Així mateix, Bayley i Shearing assenyalen que: “Una resposta a això ha estat la policia de proximitat. La seva filosofia és senzilla: la policia no pot prevenir amb èxit o investigar el crim sense la participació voluntària del públic, per tant, la policia ha de transformar a les comunitats de ser consumidors passius de protecció policial a actius coproductors de la seguretat pública. La policia comunitària canvia l'orientació de la policia i representa una clara ruptura amb el passat. La policia comunitària transforma la policia de ser un equip d'emergència en la lluita contra la delinqüència per convertir-se en els diagnosticadors primaris i els coordinadors del tractament” (Bayley i Shearing 1996: 588)⁴.

En aquest sentit, observant els textos teòrics es pot concloure que el model de proximitat policial es caracteritza pels mateixos criteris i principis que la governança democràtica: participació ciutadana, transparència, rendició de comptes, eficàcia i eficiència.

---

⁴ A partir d'aquesta cita, l'autoria de totes les traduccions presentades en el treball han estat pròpies.

Tanmateix, conceptualment, cal explicar què és, o què s'entén per proximitat policial i, com aquest concepte paral·lelament està interrelacionat amb altres conceptes com: la legitimitat policial i la cultura professional. Tal i com indica Lefebvre: “Les connotacions d'aquest terme són múltiples” (Lefebvre 2004:136).

Fig. 1 –Conceptualització de la proximitat policial en l'àmbit de la governança democràtica. Font pròpia.

És a dir, darrere la proposta de proximitat s'amaguen altres aspectes clau que possibiliten o no el seu desenvolupament com són la legitimitat i la cultura professional policial. És per això que els conceptes que han guiat aquesta investigació bàsicament han estat: la proximitat policial, la legitimitat i la cultura professional.

a. Proximitat policial

El concepte que inspira el treball policial de proximitat té l'origen en la Policia Metropolitana de Londres de l'any 1829. Més concretament, beu de la filosofia dels famosos nou principis de sir Robert Peel.

Ara bé, a la dècada de 1960, amb els disturbis racials de les grans ciutats nord-americanes, es va dur a terme als EUA un replantejament seriós de la relació policia-ciudadania que va donar origen a l'actual *community policing* (policia de proximitat)⁵.

Tanmateix, i malgrat l'antiguitat del model inspirador, actualment la proximitat policial sembla haver esdevingut la clau mestra de l'acció pública en matèria de seguretat. Però què és i en què consisteix la proximitat policial? A través de les següents línies es tractarà de donar resposta a ambdues qüestions. La resposta, però, no és fàcil, ja que no existeix una única definició de proximitat policial.

Breument, es podria definir el model de proximitat policial com un model que centra la legitimitat de la policia en el ciutadà. Aquest darrer se situa al centre de l'interès de l'acció policial. Tanmateix, el ciutadà no és únicament destinatari de l'acció policial, sinó que també hi participa. Així doncs, la policia està legitimada mentre proveeixi la ciudadania amb un servei públic de seguretat que sigui capaç de satisfer les seves necessitats. Per tant, l'actuació de la policia de proximitat se centra en recollir els anhels i les necessitats i/o prioritats en matèria de seguretat de la ciudadania. Altrament, l'objectiu principal del treball policial de proximitat no és lluitar contra la delinqüència, sinó garantir un servei públic (ajustat als principis bàsics de tota acció pública legalitat, eficàcia i eficiència, entre d'altres) que sigui satisfactori per a la ciudadania. Per tant, la policia de proximitat s'ha d'entendre com un procés i no com un producte, tal i com va posar de manifest Skogan (2006).

Amb tot, és evident que el model també busca lluitar contra la delinqüència però amb la voluntat de proporcionar uns nivells de seguretat acceptables per a la ciudadania. Aquest darrer aspecte provoca que en l'esmentat model les conductes incíviques i la petita delinqüència tinguin una rellevància més important. En aquest sentit, com indicava Curbet, són les activitats delictives i incíviques de petita escala les que més repercussió tenen en la població (Curbet 2009).

Tornant a la dificultat de trobar una definició sobre la proximitat policial, és interessant una cita de Lefebvre: “*En certa mesura, la policia de proximitat no es defineix realment*

---

⁵ El terme *community policing* o policia comunitària és un terme de marcat caràcter anglosaxó. En la tradició continental on s'engloba el nostre país, el concepte utilitzat és el de “policia de proximitat”. Això és degut a que en els països continentals (com França o Espanya), on la robustesa i el pes de l'Estat és considerable no s'accepta fàcilment la intromissió d'un actor intermediari com és la “comunitat” entre les relacions de l'Estat i la ciudadania.

que per l'anàlisi del seu antònim, és a dir, la construcció social de la distància" (Lefebvre 2004:136). Així, la definició de Lefebvre fa èmfasi en la complexitat de definir la proximitat policial i els seus models. L'autor, endemés, assenyala que aquests models es poden arribar a diferenciar i/o definir al comparar-los amb els models policials tradicionals basats en la distància.

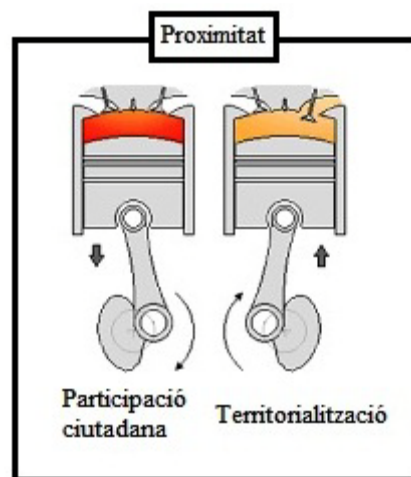
D'altra banda, François Dieu defineix la proximitat policial com un mètode de gestió de la seguretat de marcat caràcter preventiu que s'implementa en base a una policia proactiva i descentralitzada que està més a prop de la població. Alhora, Dieu considera que aquesta forma de policia proactiva i descentralitzada, privilegia la persuasió i la prevenció a l'hora de desenvolupar el poder coercitiu, la comunicació i la col·laboració amb el públic. És a dir, aquesta forma de treball policial possibilita un ajustament de les prioritats policials a les demandes ciutadanes (Dieu 2005). A aquests raonaments Requena afegeix que: "La proximitat respon a una lògica d'apropament a la ciutadania en el marc d'un projecte de millora de l'eficàcia i de la legitimitat de la institució i dels professionals que treballen a la policia" (Requena 2013a:92). És a dir, el model de policia de proximitat no respon únicament a una nova manera de fer front als problemes a través de la prevenció, sinó que també, en base a un apropament a la ciutadania, es busca la supervivència de l'organització policial.

Després d'haver definit el model de proximitat segons el punt de vista de diversos autors, un aspecte comú que ressalta en totes aquestes definicions és la participació ciutadana. Aquest aspecte, com assenyalava a l'inici del capítol, és un dels principis bàsics de la proximitat policial que comparteix amb el concepte de governança democràtica. Així, com afirma Kooiman (1993), a l'actualitat governar no és quelcom unidireccional, dels governants cap als governants, sinó bidireccional.

Si extrapolem les dades presentades per Kooiman al treball policial de proximitat, això significa que la policia no pot implementar polítiques o programes sense conèixer els interessos o les preocupacions de la ciutadania. Així, aquest model posa al centre de la política a la comunitat i a la participació ciutadana a través de la coproducció de seguretat. Com argumenta Guillén: "*Són els ciutadans, els veïns dels diversos barris que constitueixen les ciutats els qui han d'estar al centre de la seguretat. Aquest plantejament significa que la ciutadania és l'origen (estableix les prioritats) i la finalitat de la seguretat ciutadana (en rep el servei)*" (Guillén 2011:28).

Altrament, a més del concepte de participació ciutadana (coproducció), es pot assumir que en la majoria de definicions de proximitat policial, de manera velada o més clara, apareix el concepte de territori. Així, a la base conceptual de la proximitat s'estableix que és al nivell local on es gesten els problemes i les amenaces. En aquest sentit, el territori no ha de ser considerat com un aspecte més de l'acció policial sinó com una part de la solució (Offner 2006). El model es caracteritza per una policia sobre el terreny, que coneix el seu entorn i adapta les seves operatives en funció d'aquest⁶. Com ja assenyala Requena: “*el territori apareix com a l'element central en la gestió de la seguretat. La proximitat és el resultat de la necessitat d'apropament a la ciutadania i d'ajustar l'activitat policial a les particularitats del teixit local, és a dir de territorialitzar-la*” (Requena 2013a:93).

Així, fent un símil un xic artificios, el model de proximitat funciona com un motor de dos cilindres. D'una banda trobaríem la territorialització, que permet un coneixement profund de la realitat social on treballa i l'establiment d'uns mecanismes relacionals entre la policia i la població. De l'altra hi hauria la participació ciutadana, que potencia una noció de càrrega i responsabilitat compartida (coproducció de seguretat).

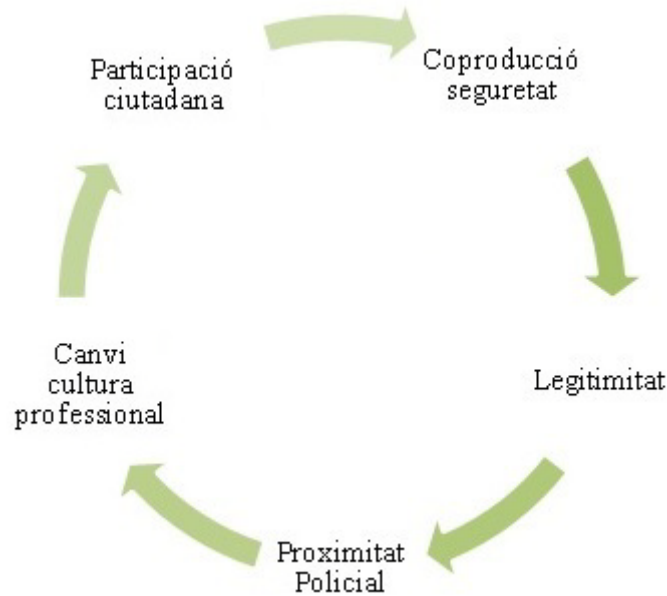
Fig. 2 – Representació ideogràfica de la proximitat

Font pròpia.

⁶És precisament aquest darrer punt el que provoca que no hi hagi una única definició, o un únic model, ja que existeixen tants com entorns. De manera semblant s'expressa Dieu al assenyalar que: “*Cadascú dels policies que intervenen... aplica a la seva manera el concepte i la realitat que representa la policia de proximitat*” (Dieu 2005:41).

Així, el model de proximitat necessita conèixer el territori per anar més enllà i treballar conjuntament amb la comunitat per tal de tractar no només la delinqüència i l'incivisme sinó també la inseguretat i les seves percepcions. De manera semblant s'expressa Requena a l'assenyalar que: "Les pràctiques de la proximitat reflecteixen clarament que la nova estratègia de l'Estat no consisteix, o no únicament, a vigilar i perseguir sinó més aviat a persuadir i alinear" (Requena 2013a:103). Per tant, la proximitat policial està estretament lligada a les relacions amb la ciutadania. Com expressa Lefebvre: "La proximitat és també una ideologia perquè es construeix a partir d'una determinada visió de la convivència, més i més freqüent. Es pot resumir en la següent proposició: "el vincle social es construeix sobretot en les relacions de proximitat" (Lefebvre 2004: 137). És a dir, l'essència del model de proximitat ha de ser mantenir els mecanismes de control de la pròpia comunitat, ja que la policia no pot oferir un substitut del control informal. En aquest sentit, la comunitat deixa de ser un agent passiu de les polítiques de seguretat per a passar a ser una part activa. Com indica Requena: "El que es pretén és la configuració d'una xarxa reforçada de control social, més o menys dirigida, més o menys informal, que complementa i estén els controls formals de l'acció policial" (Requena 2013a:101).

Tanmateix, per a que aquest model funcioni, a l'hora es necessiten aconseguir dos aspectes més. D'una banda, gaudir d'una legitimitat social i, de l'altra, provocar un canvi en la cultura professional policial. Així doncs, com assenyala Cazorla, la policia en l'àmbit de la proximitat ha d'acceptar la ingerència d'altres actors en la gestió de la seguretat (Cazorla 2009). En conseqüència, és evident que una de les dificultats més importants d'aquest model és l'articulació de tots aquest elements. Si s'aconsegueix, el model funciona com un cicle (Figura 2).

Fig. 3 –Cicle del model policial de proximitat. Font pròpia.

És a dir, la implementació del model de proximitat, amb el conseqüent canvi de cultura professional, juntament amb la potenciació de la coproducció possibilita una potenciació de la confiança en les institucions (legitimitat) que repercuteix en un augment de la participació ciutadana i, per tant, en una potenciació del model de proximitat.

b. Legitimitat policial

D'igual manera que el concepte de proximitat policial, el concepte de legitimitat també constitueix un concepte complex i difícil de definir.

Per a Hough, Jackson i Bradford, “la legitimitat es refereix al dret a governar i al reconeixement d’aquest dret per les persones governades” (Hough, Jackson i Bradford (2014:158). Així, el concepte de legitimitat s’ha d’entendre com un concepte dual el qual fa referència al dret de governar i l’acceptació d’aquest dret per part dels governats. Per tant, la legitimitat pot ser definida com el dret que apareix quan les persones que estan subjectes a una autoritat senten el deure d’obeir-la en base a que aquesta autoritat actua de manera legal i comparteix uns mateixos valors morals (Guillén 2013). Tot i les diverses definicions de legitimitat, hi ha tres elements que apareixen en totes elles: la legitimitat entesa com el dret a governar (*potestas*), la legitimitat entesa com el dret a

obeir i acceptar aquesta governabilitat (*auctoritas*) i, per últim, el fet de que es tracti d'un element essencial per a la supervivència de qualsevol institució social (Requena 2016).

En base a això, Hirsch (2010) estableix una distinció entre legitimitat normativa o objectiva i legitimitat empírica o subjectiva. D'una banda, la legitimitat normativa seria la legitimació legal, ja que l'autoritat formal de la policia li atribueix la llei (*potestas*). Aquesta legitimació legal és per descomptat molt necessària, ja que la seva absència pot implicar responsabilitats en via jurisdiccional per a la policia, però la llei solament atorga la *potestas*. El model de proximitat mai funcionaria únicament amb una legitimitat normativa. A la pràctica, en el dia a dia, cal tenir en compte que en les nostres societats democràtiques és importat que els organismes i institucions públiques gaudeixin de l'acceptació, de la confiança dels ciutadans, és a dir de *l'auctoritas*.

Així, *l'auctoritas*, la possibilitat d'influir en els comportaments de la població en funció del respecte que aquesta li professa, no va atribuïda per la llei. Per tant, és aquí on apareix la legitimitat empírica. Aquest és un concepte més subjectiu, ja que parteix del punt de vista de si la població que està sota l'autoritat atribueixen veritablement una legitimitat a aquesta autoritat. Com he dit, aquesta darrera faceta de la legitimació està molt lligada al concepte *auctoritas*. Així, la ciutadania reconeix, donen legitimitat, en base a que consideren que governen o, en aquest cas, que posseeixen l'autoritat policial, o fan de manera ètica i respectant les regles del dret. En aquest sentit, com indiquen Bottoms i Tankebe: "la legitimitat ha de ser sempre percebuda com dialògica i amb un caràcter relacional" (Bottoms & Tankebe 2012:129). És a dir, la legitimitat empírica és un concepte relacional.

Aquest darrer aspecte és clau en el desenvolupament de la policia de proximitat, ja que com assenyala Yñiguez: "Uno de los objetivos prioritarios de los integrantes de una patrulla es la de labrarse una buena imagen y obtener una adecuada reputación profesional en su demarcación territorial. La conservación de la confianza de la población es una cuestión vital en el desarrollo de las tareas policiales" (Garrós i Yñiguez 2008:238). Així, la recerca ens mostra que la confiança de la ciutadania en la policia depèn fonamentalment del tracte que en reben quan hi entren en contacte i no de l'eficàcia de la policia en la lluita contra la delinqüència (Jackson *et al.* 2012). En aquest context, la manera com la policia desenvolupi les seves funcions (*potestas*) serà molt

important de cara a ser legitimada per la població. Com assenyala Torrente: “Un uso excesivo de la fuerza es el fracaso de la Policía porque lleva a la pérdida de su legitimidad” (Torrente 2008:282).

Alhora Yñiguez continua indicant que les actuacions policials i la confiança: “*Repercuten en el nivel, la calidad y la intensidad de la colaboración de los ciudadanos con la organización policial*” (Garrós i Yñiguez 2008:238). És a dir, aquestes mesures repercuteixen en un aspecte clau de la proximitat policial com és la coproducció de seguretat.

En aquest sentit, autors com Hough, Jackson i Bradford, en els resultats de l’anàlisi del seu estudi, resolten que hi ha un doble joc entre la confiança en la policia i la seva legitimitat (Hough, Jackson i Bradford 2014). Requena indica que: “La reflexión teórica más reciente señala que la legitimidad tiene tres componentes: la obligación de obedecer, la legalidad y la afinidad moral. Una institución está legitimada cuando la ciudadanía sujeta a su autoridad legal siente el deber de obedecerla y ese consentimiento de la autoridad surge del convencimiento de que la institución actúa legalmente y comparte sus valores” (Requena 2014). Així, com postula LaFree (1998), si la ciutadania percep que les institucions funcionen al seu servei, aquestes queden legitimades i, per tant, la seva acció és més eficaç. De manera semblant es refereix Gutiérrez: “...la participación ciudadana, tanto en el diseño como en la implementación de las políticas públicas mejora la eficacia y legitimidad de éstas” (Gutiérrez 2014:113). D’aquesta manera, es creu que el procés de confiança i legitimació, en darrera instància, repercutirà en un augment de la participació i, per tant, en una potenciació de la coproducció de seguretat.

c. Cultura professional

Molt possiblement un dels majors condicionants per a materialitzar el model de policia de proximitat sigui la cultura policial. Així cal que ens preguntem què és la cultura professional i com aquesta pot afectar a la proximitat.

Les organitzacions, i la policia no és una excepció, són entitats complexes que es poden estudiar des de diferents àmbits com el cultural. Segons Ramió, “...las organizaciones agrupan unos parámetros culturales específicos que representan unos mecanismos claramente perceptibles (costumbres, rituales, símbolos, etc.) pero difíciles de definir

(mitos, valores e ideología) que facilitan la articulación y cohesión de los distintos miembros individuales y colectivos de una organización” (Ramió 1999:3). Així, les cultures organitzatives representen un seguit de valors, percepcions, normes i/o patrons de conducta que guien l’acció individual i grupal del conjunt (Barberet i Barquín 2006). En aquest sentit, la majoria d’autors conclouen que els policies desenvolupen una activitat professional complexa que provoca l’aparició d’una forta cultura professional.

Partint de l’acceptació d’una cultura professional policial, s’han establert dues grans corrents. D’una banda, la tradició anglosaxona entén que tots els policies, com totes les professions amb una cultura associada, comparteixen uns mateixos valors i creences. És a dir, la tradició anglosaxona insisteix en la idea de l’existència d’una subcultura policial de caràcter universal. El rerefons d’aquesta presumpció és que els membres de tots els cossos policials comparteixen la mateixa idea, la mateixa finalitat i les mateixes característiques. Així, s’ha arribat al punt que alguns autors com Waddington o Newburn, han qualificat aquesta cultura policial com la “cultura de la cantina”. Segons diversos autors, els policies desenvolupen unes “ulleres cognitives” que són comunes a tots ells i que es caracteritzen per les sospites envers la població, el sentiment d’un continu malentès entre la policia i la població, el sentiment que l’experiència és millor que les normes abstractes, l’aïllament social per tal de ser respectats, una forta solidaritat interna, el conservadorisme, el masclisme i els prejudicis ètnics, entre d’altres (Monjardet 1994; Guillén 2012). És a dir, com crítica Monjardet, aquesta corrent anglosaxona considera diversos aspectes. En primer lloc, que l’aparició d’una forta cultura professional es basa en què els policies són els únics que professionalment han de fer front a tres caps alhora (ciutadania, líders polítics i caps policials). En segon punt, que el cos policial, al haver de fer front a situacions difícils i perilloses, construeix una relació d’autoritat davant la ciutadania (aïllament social). I, per últim, que la policia ha de preocupar-se per l’eficàcia de les seves accions (Monjardet 1994, 1996).

D’altra banda, existeix una altra tendència de caire francòfona defensada per Monjardet. Aquest autor té una postura totalment crítica amb la conceptualització anglosaxona defensada per Waddington i Newburn, entre d’altres. Així, Monjardet considera que la cultura professional no pot ser homogènia. D’aquesta manera, algunes de les característiques apuntades per la tradició anglosaxona no són exclusives de la policia sinó que són compartides per altres professions (bombers, fiscals, jutges, etc.). Alhora, segons Monjardet, no pot haver-hi una única cultura en els cossos policials, sinó que

depèn de les funcions efectivament exercides, entre d'altres factors. Per exemple, no tots els policies viuen la perillositat adscrita a la seva feina de la mateixa manera. És a dir, hi ha policies que desenvolupen feines de despatx on la perillositat no és més que la que pugui tenir qualsevol administratiu. En aquest sentit, Monjardet argumenta que la percepció de la perillositat és un aspecte molt personal i que cada persona l'assimila de manera diferent. L'autor posa com exemple com en molts casos aquesta perillositat pot ser superada per la seguretat que dóna tenir una feina estable com és formar part del funcionariat públic. Altrament, els comandaments o els especialistes tendiran a tenir una perspectiva de la professió diferent. Juntament amb aquest darrer aspecte, la cultura de cada societat, les polítiques públiques de cada país, així com les mateixes organitzacions policials, poden incidir de manera notable en la cultura professional (Guillén 2012).

Per tant, l'aspecte subjectiu de ser policia no es pot generalitzar ni homogeneïtzar. Així, la corrent francòfona considera que la cultura policial no es pot reduir a una única cultura. En aquest sentit, la cultura professional s'ha d'entendre com: "...una construcció social forjada a partir de las experiencias, valores, creencias y actitudes de sus miembros" (Yñiguez 2007:58) i, per tant, en cap cas serà homogènia a tots els cossos policials.

Tanmateix, sí que es poden establir un seguit d'aspectes que en molts casos són comuns en les dues teories exposades. Per exemple, l'existència d'un fort corporativisme, un reconeixement entre companys de professió, uns sentiments de solidaritat grupal que es fonamenten en les vivències o experiències dels agents. Altrament, Yñiguez també assenyala que: "Otro rasgo característico de los miembros del colectivo policial es la tendencia a considerarse diferentes del resto de profesionales, elemento que amplifica extraordinariamente los sentimientos de pertenencia y solidaridad" (Yñiguez 2007:59). De manera semblant ho entenen Vidales i Carque: "La Policía, igual que el resto de organizaciones profesionales, ha ido consolidando a lo largo del tiempo un sistema de valores, procesos de iniciación, códigos de conducta, así como patrimonio de conocimientos y sentimientos identitarios que influyen en su comportamiento y en su forma de realizar sus funciones, modelan su propia visión de la realidad y afectan inevitablemente a las relaciones con la comunidad" (Vidales i Carque. 2014:29).

És evident que la cultura professional també té un fort impacte en la legitimitat i, per tant, en el treball policial de proximitat. Com assenyala Yñiguez: "Los policías son

eficaces cuando utilizan su poder y su autoridad, contando con el apoyo de los ciudadanos” (Yñiguez 2007:71). És a dir, la cultura professional influeix en la legitimitat empírica, ja que valors o creences associades a la cultura professional d’un cos policial poden minar-la.

Vist des d’un altre punt de vista, Skogan (2006) considera que la cultura professional pot condicionar el desenvolupament del model de policia de proximitat. En aquest sentit, el model de proximitat canvia la manera tradicional d’actuació de la policia així com els seus objectius. És a dir, i tal i com assenyala Greene: “La policía de proximidad y la policía orientada a la solución de problemas tienen importantes implicaciones en la naturaleza del trabajo policial y también sobre cómo los agentes de policía entienden, aceptan y adoptan papeles nuevos y complejos” (Greene 2006:387). En aquest sentit, els elements tradicionalment associats a la cultura professional com una forta introversió, un aïllament del públic (per exemple, veure en ocasions a la ciutadania com un obstacle o un actor hostil), en molts casos actuaran com un fre a l’adopció del model de proximitat. Com assenyala Torrente: “La Policía es una institución de cambios lentos” (Torrente 1992:3). Per tant, com assenyala Greene: “si la policía de proximidad desea convertirse en una intervención estratégica duradera (Kelling y Moore 1988; Moore y Stephens 1991) deberá confrontar algunos cambios organizativos, sobre todo si lo que pretende es reemplazar o modificar la estructura y la cultura de la policía tradicional. La razón de esto radica en la idea de que el modelo organizativo de la policía tradicional (con una autoridad, mando y control centralizados, que elabora reglas y políticas) realmente impedirá la habilidad de la agencia policial en hacer policía de proximidad o policía orientada a la solución de problemas” (Greene 2006:374).

4. Anàlisi del discurs

Per a l'anàlisi del discurs polític entorn el model de policia de proximitat s'han estudiat un seguit d'aspectes essencials com són el concepte de proximitat policial, la participació ciutadana o la territorialització del model entre d'altres. Tanmateix, també s'han tingut en compte altres conceptes com la legitimitat i cultura professional presentats en el marc conceptual. Així doncs, aquest apartat pretén copsar les diferències entre les dues metodologies de "proximitat" desenvolupades a Badalona i, també, la distància entre el discurs i la realitat de les dues opcions polítiques.

a. El concepte de proximitat policial

Un primer aspecte fonamental de l'estudi ha estat conèixer què entenen els principals actors polítics i policials per proximitat policial. Així mateix, per al Sr. Miguel Jurado, la proximitat policial és una activitat policial enfocada a la prevenció.

La proximidad policial es aquella policía preventiva que da soporte a la ciudadanía que hace de policía social, que hace de policía preventiva y que hace de policía del pueblo... de la gente. Para mí ésa es la policía de proximidad.

[MJT]

És a dir, per ell, la policia de proximitat ha de ser una metodologia policial contraria a la reacció.

...el Guardia de Barrio al ser una policía comunitaria es una policía amable, no es una policía... digamos... reactiva... no es una policía que tenga que dar miedo, sino que ha de ser una policía que la gente la vea como suya como parte de ellos y que no tengan ningún problema en dirigirse a ellos... [MJT]

Semblant és la conceptualització del concepte per a la Sra. Mª Dolors Sabater, qui entén que la proximitat policial és:

Proximitat, vol dir no només estar proper territorialment, sinó amb aquesta intel·ligència estratègica que comprèn el territori on està, treballar conjuntament amb els agents que estan al territori se senten part d'una acció comunitària en què la seguretat i la resolució de conflictes... ell és un professional... Per tant, no

és un professional com un mer executor d'unes normes... és un professional que ha de poder parlar amb propietat i que ajuda a que hi hagi més percepció de seguretat i bona convivència. [DSP]

...en aquest cas la policia de proximitat entenem que és la presència dels agents als carrer... estan trepitjant el carrer i tenen coneixement i una implicació amb el territori important. Per tant, poden fer una tasca molt preventiva i també una tasca d'atenció directa amb anàlisi en base al seu coneixement sobre el territori i, fer un anàlisi sobre la conflictivitat i, per tant, projecció sobre la prevenció i actuacions en mediació junt amb els altres agents del districte. [DSP]

...la seguretat és molt més que la intervenció de la policia. La policia, l'acció en tot cas de les policies locals, és un instrument que tenim els governs per ajudar a que hi hagi un bon clima a la ciutat... sigui com sigui és un instrument i no pas un fi. [DSP]

En aquest sentit, les definicions dels dos models de “proximitat” impulsats a Badalona semblen reconèixer dos aspectes fonamentals: la territorialització i la funció preventiva.

Altrament, és important conèixer si han adoptat algun model estranger o estatal com a exemple. En aquest sentit, tant el model desenvolupat durant el mandat del Partit Popular com el model que s'està desenvolupant actualment a Badalona semblen beure del model de proximitat anglosaxó.

Nos basamos en un modelo que en Barcelona se había hecho en los años '80 y que en Badalona también había empezado hacerse en los años '80 y sobretodo en el modelo inglés, el modelo londinense. Con diferencias, ya que nuestros policías sí que van armados... pero nos basamos en policías de proximidad que tenían una gran experiencia y que de alguna manera habían hecho un gran trabajo... [MJT]

El model anglosaxó... que combina més la prevenció i la prevenció situacional amb la corresponsabilitat... que es per on anem nosaltres. No hem agafat... sí que l'estructura del model la tenim... el que passa que hem intentat fer una cosa molt adient, molt adequada al nivell de demanda que tenim a la ciutat... [JOG]

Tot i això, el model que s'està implantant actualment afegeix el concepte de “proximitat estratègica”. En aquest sentit, el superintendent Fernández ho defineix com:

El modelo de Proximidad Estratégica persigue que la policía mantenga fórmulas de proximidad capaces de interpretar el verdadero significado de la demanda ciudadana, buscando el mayor grado de eficiencia y teniendo en cuenta las particularidades mediante proposiciones de valor añadido, en vez de utilizar despliegues excesivamente extensivos, todo ello regulado mediante una planificación estratégica eficaz para dar cobertura a las perspectivas de futuro y de innovación (Fernández 2008:43).

Tanmateix, tot i que a les definicions desenvolupades pels polítics sobre proximitat no apareixen estrictament els principis bàsics del model (transparència, eficàcia, eficiència, etc.), durant el seu discursos, en ambdues definicions sí que s'intueixen. Per exemple, el principi d'eficiència o de transparència:

...a fin de cuentas, Badalona tiene una plantilla de Guardia Urbana de 280 agentes cuando necesitaríamos tener unos 350... por lo tanto, había que agudizar el ingenio para dar el mayor soporte posible a las necesidades de la gente y con la disponibilidad que teníamos. Y hacer el esfuerzo de poner 40 guardias solamente de proximidad fue importantísimo. [MJT]

Es el ciudadano el que tiene que ilustrar, el que tiene que ir diciendo cuáles son los problemas. [CFJ]

L'alcaldeessa ha explicat als agents que "l'objectiu del Govern és aconseguir que el servei que es dona des de l'Ajuntament sigui el màxim d'eficaç i de beneficiós per al ciutadà" (Badanotis, L'alcaldeessa de Badalona s'ha reunit amb la Guàrdia Urbana per obrir amb els agents el debat sobre quin model de seguretat ha de tenir la ciutat, 14 de gener de 2016, Annex 2).

Altrament, en el seu discurs, el Sr. Jurado presenta el treball de proximitat policial desenvolupat durant el seu mandat com una aposta valerosa resultat del ingeni del govern del qual ell formava part. Alhora, mostra com per al Sr. Jurado el treball administratiu no entra dins de les competències policials.

Entre la exigencia de los vecinos que les gustaría tener un policía en cada esquina y las posibilidades reales de la ciudad a la hora de poder pagar una policía, jugamos con el intermedio de hacer un desarrollo importante gracias también a que sacamos muchos policías que hacían trabajos administrativos, lo

suplimos con personal administrativo e hicimos que el policía hiciese de policía, no de administrativo. [MJT]

Seguidament, un altre aspecte que s'ha volgut analitzar ha estat l'objectiu o funció de la implementació de les diferents visions de la proximitat a Badalona.

En aquest sentit, durant el mandat del Partit popular, les funcions de la proximitat van ser bàsicament: la potenciació de la visibilitat de la policia, el patrullatge a peu i el control d'actes incívics.

Por lo tanto, la función importante de esta policía era: patrullar a pie, salvo excepciones en algunos barrios donde la “dispersidad” de las viviendas y de los comercios era muy importante, como por ejemplo el barrio de Montigalá o el barrio de Canyet, donde hay grandes extensiones de calles y caminos rurales...

[MJT]

...pero su función primordial era la de proximidad, era la policía comunitaria, era la policía amable, era la policía de la gente, era la policía del barrio, la policía de los niños en las escuelas... y eso creó una sensación de seguridad muy importante en la población que además de las intervenciones que podían hacer para prevenir delitos o actos incívicos ocasionaban también, visualmente, una sensación visual de presencia y por lo tanto de seguridad. [MJT]

Així, Xavier Garcia Albiol, va confirmar als mitjans de comunicació que des del nou govern s'apostarà per recuperar el policia local de barri. El sentit d'aquestes afirmacions, va explicar, és treballar amb l'objectiu de “solucionar de la manera més eficient possible els problemes provocats per l'incivisme que es donen en algunes zones de la ciutat (Badanotis, Badalona aposta per un model policial de proximitat. L'alcalde, Xavier Garcia Albiol, ha presidit el dia de la Guàrdia Urbana al BCIN, 14 de juny de 2011, Annex 2).

...la gran preocupació de Garcia Albiol és que la policia local tingui una presència visible al carrer. (El Triangle, Albiol blindo els carrers de Badalona mentre retalla serveis, 17 de gener de 2012, Annex 2).

Els 24 agents que integren aquesta nova unitat han començat avui mateix a patrullar a peu per la majoria de barris de Badalona. La implantació d'aquesta

unitat té com a objectiu assolir un nou model de policia de proximitat, amb un marcat caràcter preventiu, i amb més presència en punts de molta visualització a la ciutat, com centres escolars i zones comercials. (Nota de premsa: Els 24 agents que formen la Unitat de la Policia de Barri comencen a patrullar avui a peu pels carrers de Badalona, 12 de setembre de 2011, Annex 2).

Alhora, segons el discurs del Sr. Jurado, la policia de proximitat també s'ha d'encarregar del control i el sancionament d'il·lícits administratius com els guals.

¿Qué más hizo la policía de barrio? Pues el control de actuaciones y situaciones como por ejemplo los vados de la ciudad... como paseaba por la calle se hizo un contaje de vados para controlar qué vados estaban dados de alta, los que no, los que eran ilegales... encontramos placas de Reus en un vado... y se hicieron más de 8000 recursos de vados. Las visitas y las intervenciones fueron miles, pero la función de ellos fue siempre no solamente patrullar..., sino que pasaban por la tienda de al lado... paraban... mire somos la policía de barrio... me llamo Juan, me llamo tal... le doy mi tarjeta, este teléfono es para que usted pueda llamar en caso que lo necesite o que vea algo anormal, pero si ve algún proceso incipiente... caliente... de delito llame a este teléfono que en este caso era el teléfono directo de la unidad. [MJT]

D'igual manera, segons el Sr. Jurado, els guàrdies de barri també havien de posar en coneixement dels responsables de via pública dels desperfectes urbans que anaven observant durant les seves rondes.

...pero también hacían una función muy importante de la vía pública porque cuando iban caminado y veían que había un bache o que había una situación de anormalidad ellos también hacían el parte directamente a las unidades o las aéreas que tenían las competencias de preservar la vía pública. También hacían inspecciones de establecimientos... cuando iban y veían que el establecimiento no contemplaba... pues ellos hacían un oficio a Vía Pública o en este caso a Sanidad para que Sanidad hiciese una visita de oficio... [MJT]

...la policía de proximidad es el primer eslabón de una policía en una ciudad, pero ha de estar recibiendo soporte del resto de policía incluso de los Mossos de Esquadra. [MJT]

A partir de ahora estas patrullas se encargarán de evitar y sancionar actos incívicos como regar las plantas de los balcones a horas no adecuadas, dejar excrementos de perros en la vía pública o lavar con jabón los coches en la calle. También se procederá a hacer un control de las terrazas de los bares y comprobar que los vados y aparcamientos estén debidamente normalizados (La Vanguardia, La policía de barrio de Badalona iniciará una campaña contra el incivismo en septiembre, 22 d'agost de 2012, Annex 2).

Aquest sector de la policia local està destinat, sobretot, a oferir una “atenció personalitzada per resoldre problemes derivats de comportaments incívics i de molts tipus com molèsties per sorolls, brutícia, absentisme escolar, comissió de petits delictes i, en general, l’incompliment de les ordenances municipals” (Diari de Badalona, Garcia Albiol treu pit amb la policia de barri però lamenta no disposar de més agents, 15 d'octubre de 2013, Annex 2).

Així doncs, la proximitat desenvolupada pel Partit Popular es podria considerar que la funció principal era que la policia fos visible al carrer per tal de sancionar actes incívics i il·lícits administratius així com denunciar desperfectes de la via urbana.

En canvi, pel nou govern de Mª Dolors Sabater la funció i els objectius de la policia de proximitat són marcadament diferents. Així, entre les funcions i objectius actuals de la proximitat hi ha l'objectiu de cohesionar la comunitat, l'establiment d'un diàleg fluid amb la població i la responsabilització compartida a l'hora de generar seguretat.

Parte del modelo de proximidad lo que tiene que buscar es cohesionar a la población, es uno de los objetivos. Para prevenir problemas y para evitar problemas es precisamente trabajar en aspectos que cohesionen a la población... [CFJ]

Lo que pretende el modelo actual es ir a la esencia de lo que ha de ser la proximidad. La esencia de la proximidad es que los problemas se detectan, se intuyen, se captan entre la ciudadanía. Entonces, es verdad que no todo se capta entre la ciudadanía... [CFJ]

...és a dir, la seguretat no és un dret que existeix de forma espontània. És un dret que s'aconsegueix per coproducció d'aquest dret per part dels ciutadans. Si no hi ha participació en la generació de seguretat és molt difícil aconseguir

seguretat. Per tant, si tu tens un ciutadà que genera un conflicte... i tu pots posar-los junts a funcionar, és molt probable que una alternativa a l'autoritat de seguretat pugui ser un abordatge d'aquesta situació. Sempre... el que passa és que normalment el ciutadà el que demanarà és que la policia faci una actuació. El ciutadà no es fa responsable de l'actuació. Per tant, no hem avançat gens. El que volem aconseguir és que aquesta coproducció, aquest element necessari que és el ciutadà també intervingui en la generació de seguretat. Corresponsabilitat.

[JOG]

L'important és la prevenció i ser capaços d'analitzar el conflicte i dintre de la teoria de la resolució de conflictes, que això ve del món pacifista, si tu analitzes un conflicte, bé... les seves causes i aplicant la teoria de l'evolució dels conflictes, pots arribar a canviar les condicions que fan que aquest conflicte es generi i el pots resoldre d'una manera permanent. **[DSP]**

Juntament amb les funcions i objectius que assenyalat anteriorment, l'actual govern municipal, també vol abordar un altre aspecte a través del treball de proximitat policial com és la percepció de (in)seguretat.

...el contrast entre percepció i dades és una cosa que ens ha cridat molt l'atenció... i que ens portava a pensar que si hi ha aquest decalatge entre percepció i realitat, hem de treballar sobre la percepció, ja que al cap i a la fi perquè una persona se senti segura i tranquil·la és la percepció que té de la seguretat. Per tant, aquest era un dels fets que havíem d'abordar. **[DSP]**

Un dels descobriments és que molts veïns i veïnes parlen d'inseguretat quan en realitat el que els preocupa són temes de civisme... són temes de comportament i aquest és un tema que també serà interessant de treballar perquè diríem estafà molt la percepció... **[DSP]**

Fent una reducció simplista es podria considerar que les dues visions de la proximitat cerquen actuar de manera efectiva a l'hora de resoldre els problemes d'incivisme. Però, per contra, la manera d'apropar-se a aquestes problemàtiques i la manera d'actuar són diferents. És a dir, a diferencia de la metodologia impulsada pel Sr. Jurado, per al nou govern les funcions de la proximitat no semblen ser tant de caràcter sancionador sinó que busquen implementar la cohesió social i la coproducció de seguretat per evitar

l'aparició. Per tant, es podria considerar una metodologia molt més preventiva ja que intenta actuar abans de que els actes "desviats" es produeixin.

Seguidament, s'han analitzat els dos aspectes essencials de la proximitat policial: la territorialització del model i el desenvolupament de la participació ciutadana.

Pel que fa a la territorialització del model impulsat durant el mandat del Sr. Xavier García Albiol es basava en una distribució de les patrulles pels diferents barris de la ciutat i centralitzades des de la sala de comandament.

...tienes que tener en cuenta que yo te estoy hablando de 33 barrios y teníamos 24 patrullas, por lo tanto, había barrios que eran compartidos y la gente quería más presencia policial en según qué zonas. Entre la exigencia de los vecinos que les gustaría tener un policía en cada esquina y las posibilidades reales de la ciudad a la hora de poder pagar una policía, jugamos con el intermedio de hacer un desarrollo importante gracias también a que sacamos muchos policías que hacían trabajos administrativos... [MJT]

Consistirà en un nou sistema horari de prestació de serveis, on 60 patrullers, uns 20 cotxes patrulla, durant tot el dia estaran ocupant la ciutat. La mitjana serà de cinc o sis cotxes patrulla per torn. Per tant, cada districte policial tindrà un cotxe patrulla, tenim quatre, i sempre hi haurà dos cotxes més de suport en qualsevol dels problemes que puguin sorgir a la ciutat. Si a això afegeixes tota la policia preventiva que hi ha al carrer, serà històrica la presència de la Guàrdia Urbana als carrers de Badalona. S'aproximaran entre els diferents torns a uns 170 agents al carrer. A part estaran els serveis centrals, i els de manteniment, conservació i vigilància d'edificis, que acabaran assumint els altres 100 agents que tenim en plantilla. Per tant, per primera vegada, després de molts anys, més del 70% de la plantilla de la Guàrdia Urbana estarà ocupant l'espai físic que és la via pública. Inclosa una nova unitat de motoristes, amb 8 agents, que també hem format.(ÀreaBesòs, "Hem millorat l'ambient de seguretat que tenen els ciutadans de Badalona, però no hem acabat amb la delinqüència" Entrevista amb Miguel Jurado, regidor de seguretat, convivència i participació de l'Ajuntament de Badalona, 4 de gener de 2012, Annex 2).

Patrullan de lunes a viernes entre las 8.15 y las 18.30 horas y su trabajo es "preventivo", cerca de colegios o de zonas comerciales. Entre otras, sus tareas se centran en "detectar puntos conflictivos, establecimientos con deficiencias administrativas y viviendas susceptibles de sobreocupación". Los policías de barrio patrullan de dos en dos, siempre por la misma zona. Para distribuirse, se ha dividido Badalona en cuatro circunscripciones, con tres parejas de agentes cada una (20 minutos, Los vecinos de Badalona pueden llamar al móvil de la Guàrdia Urbana, 13 de setembre de 2011, Annex 2).

Com he comentat anteriorment, aquest darrer model de “proximitat” es territorialitza a través de la màxima presència policial al carrer. Alhora, aquesta territorialització sembla concentrar-se en els barris suposadament més conflictius com són els de la zona sud de Badalona. Així, s’entén com una de les mesures estrella de l’anterior govern va ser l’obertura d’una petita comissaria al barri de Sant Roc.

Amés de l’augment d’agents al carrer, el nou model policial de Badalona posarà el seu focus en la zona sud de la ciutat, concretament al barri de Sant Roc. Garcia Albiol el considera un dels més “degradats” de Catalunya i per capgirar aquesta situació instal·larà, a partir del mes de març, una petita comissaria que acosti els serveis de la Guàrdia Urbana a la població de Sant Roc, el Remei i Artigues. (Naciódigital, Albiol augmenta un 77% la presència al carrer de la policia municipal, 17 de gener de 2012, Annex 2).

D’altra banda, el nou model de Mª Dolors Sabater sembla guiar la territorialització en base a uns principis d’eficiència i eficàcia. És a dir, com he assenyalat anteriorment, desenvolupen un model més tàctic que té en compte l’aplicabilitat del propi model.

...nosaltres partíem d’un mandat anterior en què la idea sobre la que s’havia educat a la ciutadania, sobre el missatge que s’havia incorporat i s’havia fet vàlid era la idea que per aconseguir la màxima seguretat feia falta si convenia un policia a cada porta. El propi alcalde anterior havia arribat a expressar que què més voldria ell que poder posar un policia a cada porta.. què més voldria ell de poder satisfer les demandes de la població en relació a la seguretat que tenir policies a cada porta, a cada cantonada. Aquesta idea d’igualar la seguretat amb policia, amb intervenció policial, és un altre dels eixos que de seguida vam veure que no podia ser cert. [DSP]

Quant a la territorialització, nosaltres ho plantejem per tots els districtes... tots... en tot cas, en menys mesura o més en funció de la complexitat del districte. I el model que s'ha dut a terme durant aquest darrers 4 anys és que s'han concentrat en els barris més densos i més problemàtics. Nosaltres hem fet un barem tenint en compte: amplitud, densitat de població, el tipus de problemàtica específica que pot tenir... no és el mateix on hi ha comerç que on no n'hi ha, polígons industrials i tot això, hem fet unes fórmules per saber cada districte quants en tindrà... [DSP]

El que estem fent nosaltres en aquest moment és ajustar recursos humans amb aquesta ponderació que hi ha per districtes. Hi ha una cosa que no hem dit però que té molt a veure amb la proximitat policial, és que les policies normalment que tenen aquesta concepció reactiva estan supeditades a la sala. Per tant, totes les estructures policials per molt que diguin que tenen territori, etc... estan mediatitzades per la sala. Vol dir que la proximitat és relativitza. Com sabem això, el que hem intentat... ja no és tan parlar de model sinó l'aplicabilitat del model que estem generant que té a veure amb les coses que passen cada dia. Quan diem no supeditem l'estructura territorial, l'estructura de proximitat a la sala, vol dir que quan hi ha una emergència en algun lloc, la sala ha de destinar els recursos d'aquell districte i no tenir 6 patrulles donant voltes per la ciutat... [JOG]

Així mateix, entrellaçat amb el següent aspecte (el paternariat), l'actual model de proximitat busca una major coordinació territorial dels diferents serveis municipals.

*El Govern de Badalona vol millorar la coordinació de tots els serveis municipals que operen als districtes que hi ha a la ciutat amb l'objectiu de reforçar la feina que es fa a tot el territori (Nota de premsa, *El govern de Badalona millora la coordinació dels serveis municipals que operen als districtes de la ciutat*, 9 d'octubre de 2015, Annex 2).*

b. El concepte de legitimitat policial

A continuació, pel que fa al segon aspecte essencial, la legitimitat de les polítiques de seguretat a través de la participació amb la ciutadania, les dues metodologies de “proximitat” també han desenvolupat propostes diferents.

Així, la metodologia de proximitat impulsada durant el govern del Partit Popular es basava en una participació ciutadana limitada. La direcció estava centralitzada pel responsable polític. És a dir, la política securitària quedava legitimada per la *potestas* que les urnes havien atorgat al regidor.

En Badalona, la policía de proximidad disponía de todos los servicios que tiene el Ayuntamiento. Y cuando hacía falta que Servicios Sociales se implicasen, Servicios Sociales se implicaba, porque el político de turno, que en este caso era yo, obligaba a que Servicios Sociales estuviesen a disposición de Guardia Urbana para aquellos escenarios donde era necesario su intervención... [MJT]

Desarrollamos una policía muy potente, había, si no recuerdo mal, de los 33 barrios teníamos cubiertos todos con un promedio de una patrulla por barrio y esta patrulla, que además se le dotó de teléfono propio y una tarjeta de visita propia, lo que hizo fue pasear y contactar con cada uno de los establecimientos que cada cual tenía en su zona. Dejando la tarjeta, el nombre del policía y el teléfono móvil a disposición de cualquier persona que lo pudiese llamar, sobre todo de aquellos que representaban alguna situación de anormalidad o alguna situación de presencia pública. Hablamos de comercios, asociaciones de vecinos, entidades culturales y aquellas personas, también, que estaban como grupos de riesgo. [MJT]

Alhora, les mesures impulsades per tal de millorar la participació es van basar en tres propostes: la distribució de targetes per part dels agents, el desenvolupament de reunions periòdiques en funció de les problemàtiques amb altres serveis municipals i la instal·lació dels “botons vermells” en determinats comerços i establiments.

Cada barrio, cada patrulla tenía un número de teléfono propio y una tarjeta propia con el nombre de la patrulla de agentes y todos los comercios y todas las zonas donde estas personas tenían la función de patrullar sabían que durante todo el día tenían una patrulla cercana a la que poder telefonar. [MJT]

Cada mes se presentaba un estadillo de todas las entidades, asociaciones y comercios que se estaban visitando. Paralelamente a eso, cuando ya estaba implantada y estaba funcionando hicimos un nuevo proyecto que está todavía en vigor que se llama “botón rojo”, donde se creó una aplicación informática donde a través del móvil y solamente apretando un botón sonaba en la central de Guardia Urbana la alarma de que se estaba provocando una situación anormal... Automáticamente una unidad reactiva se desplazaba a aquel lugar sin llamar ni averiguar qué pasaba... ya salían... y mientras tanto se intentaba averiguar qué estaba pasando. Todo el desarrollo de esta unidad, la implementación de los oficios, de las solicitudes que había que llegar... lo desarrolló la policía de barrio. [MJT]

L'anàlisi d'aquestes propostes mostra com no deixaven de ser mesures reactives, ja que en tot cas la policia actuava un cop l'acte ja s'havia desenvolupat. D'igual manera, el diàleg amb la comunitat s'establia quan hi havia algun conflicte.

La policía de proximidad, nosotros lo que hicimos fue de alguna manera periódica, teníamos relación y formaban parte de los servicios de la comunidad... entonces cuando ellos veían algún problema de manera semanal o de manera quincenal teníamos reuniones con Sanidad, con Servicios Sociales y Servicios Municipales y se desviaba el problema al servicio que pertenecía o incluso con Vía Pública... [MJT]

La policía intervenía, comunicaba y tomaba parte de la solución. [MJT]

Su objetivo, "prevenir" cualquier tipo de conflicto. Para ello, los agentes disponen de un teléfono móvil y tarjetas de visita que entregarán, sobre todo, "a los comerciantes para que les llamen directamente si tienen algún problema", aseguró este lunes durante la presentación del servicio, García Albiol. Y añadió: "de la misma manera que cuando tenemos algún problema llamamos a la mujer o los padres, pues esto es lo mismo, cuando tengan algún problema, podrán llamar a su Policía de barrio" (20 minutos, Los vecinos de Badalona pueden llamar al móvil de la Guàrdia Urbana, 13 de setembre de 2011, Annex 2).

Així, en la metodologia implanatada pel Sr. Jurado, la participació ciutadana sembla estar limitada únicament a la denúncia dels fets delictius o incívics. És a dir, no s'involucra a la població en la recerca de solucions i tot i que en el seu discurs fa servir la paraula "prevenció", les propostes esmentades no deixen de ser activitats reactives.

D'altra banda, la nova metodologia de proximitat sembla fer una aposta clara per la participació ciutadana. En aquest sentit, com anuncia el Sr. Joaquim Ortilles, estan acabant de construir un consell participatiu on la ciutadania podrà presentar les seves problemàtiques.

Després hi ha una altra cosa que estem acabant de construir, que és el consell ciutadà de seguretat, un consell participatiu... que jo sàpiga actualment no n'hi ha cap. Un consell de participació en seguretat, no des del punt de vista únicament policial des del punt de vista més ampli de la seguretat. [JOG]

Badalona impulsarà un Consell de la Seguretat, un nou organisme que vetllarà pel desenvolupament i l'aplicació d'un model de seguretat propi basat en la proximitat, la prevenció, la reeducació, la lluita contra la desigualtat i en el control democràtic de la ciutadania. (Nota de premsa, Badalona crearà un Consell de la Seguretat, 25 de gener de 2016, Annex 2).

...tradicionalment la policia ha intentat indagar entre la ciutadania coses com: quines són les seves necessitats, com fer les coses, que els hi agrada... sobretot en els moments en que la proximitat era més forta . Però no hi havia processos per parlar obertament i tranquil·lament. En aquest moment, el plantejament ha estat completament diferent... obrim la participació, escoltem, sentim...[CFJ]

Alhora, busca ser un model molt més transversal. És a dir, aquest nou model de proximitat vol comptar amb tots els punts de vista i no únicament regir-se per les conceptualitzacions dels experts o responsables municipals.

Un consell de seguretat però no des del punt de vista dels que tenen la responsabilitat de la seguretat sinó del que es va encetar a les jornades de seguretat, que va ser molt adient, tant pels ponents que van venir i els debats, com per les pròpies reflexions de les pròpies entitats... que això continuï i que sigui normal que les associacions de veïns parlem dels problemes de seguretat

de la ciutat des d'un punt de vista global i transversal i això aquí no ho teníem i ara ho tindrem. [DSP]

Quan parlem d'això sempre fem referència al terme la "massa". És a dir, una participació no és la massa. La massa és un conjunt d'elements units per un interès únic i en contra de tot. Quan parlem de participació estem parlant de diàleg, d'entendre'ns, de contrastar, d'aportar... [JOG]

Quatre idees de com hem plantejat la participació en aquest procés. Aquestes jornades d'avui, i també les taules temàtiques que hi hagut abans són diferents a les taules que hem posat en marxa respecte als pressupostos (aquest era universal). Aquest procés d'avui, aquest que encetem avui, no està a aquest nivell. No estem fent un referèndum, una votació sobre un model concret o sobre una acció concreta respecte la seguretat i el model de policia, sinó que estem iniciant un procés de debat en que han participat moltíssimes persones però no s'ha obert al 100% de les persones d'una manera universal... ja hi arribarem... però abans calia fer un debat en profunditat, trencant la simplificació que es fa moltes vegades d'aquest debat, trencant demagògies, trencant interessos i el que hem plantejat és: siguem valents, el debat de la seguretat és al carrer, el debat de la seguretat el tenim a les xarxes, el tenim com arma política que el tenim contínuament com a arma de debat... i nosaltres l'afrontem d'una manera seriosa, valenta i el posem a l'abast de tothom. [DSP]

Aquest nou model, també comptarà amb uns sistemes de control i seguiment. En aquest sentit, el superintendent Conrado Fernández va assenyalar que es construiran tres nivells de seguiment participatiu.

També hi ha una altra cosa important que hem de destacar. Aquest procés participatiu no pot aturar-se o no pot quedar-se aquí... tenim molt clar que això ha de tenir continuïtat. Una de les coses que estem plantejant és que hem de crear com a mínim tres nivells de seguiment participatiu de tot el que passi a partir d'ara amb la policia. En primer lloc, pensem que hauríem de crear uns òrgans de control que garanteixin el correcte funcionament: comitès d'ètica, comitès de queixes... També hem de crear sistemes de difusió i de transparència: opendata, contabilitat... i hem de crear també un òrgan de participació de la ciutadania pel seguiment i l'evolució de la ciutat en temes de seguretat. [CFJ]

Los representantes municipales de los barrios de la ciudad han mantenido estos días el primer encuentro de coordinación con la Guardia Urbana de Barrio y los equipos de mediación para consolidar el canal de comunicación constante que pretenden (La Vanguardia, Badalona quiere mejorar la coordinación de los servicios municipales en sus distritos, 13 d'octubre de 2015, Annex 2).

Dolors Sabater ha afirmat que “aquest model policial de proximitat que es vol aplicar a Badalona ha de ser un model basat en el principi que la seguretat no és patrimoni només dels cossos policials, sinó que ha de ser una tasca col·laborativa amb totes les persones” (Nota de premsa, L'alcaldesa Dolors Sabater afirma que Badalona vol ser referent d'un nou model policial de proximitat i anuncia la celebració d'unes jornades sobre seguretat a finals de novembre, 18 de setembre de 2015, Annex 2).

Per tant, l'anàlisi de la participació ciutadana, sembla indicar que en el model de “proximitat” que actualment s'està impulsant aquesta participació té un pes més important. Tanmateix, l'actual alcaldessa reconeix els perills d'una participació ciutadana extrema. És a dir, té present el possible risc de que un col·lectiu intenti monopolitzar aquesta participació.

El que passa que una cosa és la participació per compartir coneixement, per compartir opinió, per enriquir sobre valoracions, deliberacions, i l'altra és la participació per votar una opció que no és l'objectiu. Un consell d'aquest tipus, sobretot, és per deliberar i sobretot per trencar esquemes de mirada unidireccional. [DSP]

A continuació, lligat amb l'aspecte anterior de la participació ciutadana, s'analitza el discurs per tal d'aclarir si l'anunci d'un nou model policial de proximitat respon o no a una estratègia de millora de la imatge de la seguretat de la ciutat i no tant a una petició ciutadana. És a dir, qui marca els interessos de la seguretat de la ciutat.

Així, com he anat indicant, en el model del Partit Popular, les iniciatives polítiques en matèria de seguretat sorgien dels propis dirigents polítics en base a les dades policials recollides o a les pròpies intuïcions. És a dir, la política de seguretat segons aquest model sorgia del propi govern.

...en el caso de Badalona, como antes te he dicho, como había una sensación de inseguridad muy importante y en algunos sitios no sin motivo, la policía fue el agua de mayo... la esperaban y hablaban con ellos... les decían los problemas que había en el barrio, en qué calle o en qué piso se vendía droga, en qué sitios había situaciones que no gustaban y la policía era además la que recogía datos, abría fichas y pasaba después a unidades especializadas... [MJT]

...donde la gente esperaba la policía... quería la policía... quería verla, por lo tanto, cuando la vieron la acogieron con gran satisfacción y se convirtieron en parte de esa policía. [MJT]

La política de Seguridad de una ciudad, de un país, la marca el gobierno, la marca el responsable que la población ha elegido. Si se marca una política de seguridad legal porque nadie puede obligar al guardia urbano a hacer una situación ilegal, ustedes han de ejecutar la política que le marque el gobierno que en cada momento. Hay otros que darán menos importancia y dirán que no hace falta la policía de proximidad... pues es una opinión... y será luego el pueblo quien valore si funciona o no funciona... pero en este caso el que marcó la política de seguridad fue el gobierno de García Abiol. Y el que impuso la policía de proximidad y el desarrollo de esta policía y darle herramientas para que fuese una policía eficaz y preventiva fue el gobierno. [MJT]

Per altra banda, la metodologia de treball que pretén implantar el govern de Guanyem Badalona, defuig de les polítiques marcades per les iniciatives d'experts o dirigents polítics. És a dir, com s'ha anat assenyalant, la política securitària la conceptualitzen d'una manera molt més oberta i participativa.

Ens estem plantejant un canvi de model en la seguretat que comportarà un canvi de model en la policia local, en la Guàrdia Urbana de Badalona i que aquest canvi de model no el plantegem des d'una taula d'un despatx per executar-lo, sinó que ens l'hem plantejat des d'un inici d'una manera oberta i participativa. [DSP]

...els companys de govern compartim aquesta experiència de realment fer una política transformadora una política de canvi radical que posi realment les persones al centre de la política i realment hi hagi una política diferent on la

participació sigui molt més que una paraula, sigui un acte real en el que tothom participi en aquest canvi en les maneres d'actuar. [DSP]

La policia, l'acció en tot cas de les policies locals, és un instrument que tenim els governs per ajudar a que hi hagi un bon clima a la ciutat... sigui com sigui és un instrument i no pas un fi. Des d'aquest punt de vista, només quatre idees bàsiques sobre perquè prenem a Badalona aquesta iniciativa de fer un canvi profund en el que és el model de seguretat i també el model policial. Això està inspirat en servir a la ciutadania i per poder-ho fer d'aquesta manera hem d'arribar a un consens imprescindible que és un canvi radical, segons el nostre punt de vista, respecte a com estava formulat aquest sistema. Per això és fa imprescindible que plantejem la participació en aquest procés.[DSP]

A més, en aquesta ocasió el discurs de la seguretat, que si abans existia era més aviat filosòfic i no es plasmava en propostes concretes, en aquesta ocasió ens vam trobar que passàvem a l'acció. [CFJ]

Em plantejo que la cosa ha d'anar més enllà... la policia no ha de treballar en benefici de la comunitat sinó que ha de treballar amb la comunitat. [CFJ]

Per tant, l'anàlisi del discurs, mostra les diferències en la direccionalitat de les decisions polítiques. Mentre que durant el govern del Partit Popular les decisions es desenvolupaven de dalt a baix (més propi del "model" de tolerància zero), el nou govern de Guanyem Badalona sembla haver capgirat aquesta direccionalitat per implantar polítiques de baix a dalt.

Un darrer aspecte relacionat amb el concepte de proximitat policial és observar com els dos governs municipals han operacionalitzat el model i els canvis que han provocat a la Guàrdia Urbana de Badalona.

En concret el model de "proximitat" desenvolupat durant l'etapa del Partit Popular al consistori badaloní s'assentava en una distribució de la Guàrdia Urbana en quatre divisions, sent la policia de proximitat una d'elles.

Creamos cuatro grandes divisiones; una de ellas era la policía de proximidad, otra era la policía reactiva, otra era la policía de soporte y especializada y otra que era la policía estática de guarda de edificios de carácter público. [MJT]

La división de policía de proximidad, lo que hicimos fue recoger el mayor número de agentes que estaban haciendo funciones administrativas, funciones que no eran típicas de policía y ponerlos como policía de proximidad. [MJT]

...sacamos muchos policías que hacían trabajos administrativos, lo suplimos con personal administrativo e hicimos que el policía hiciese de policía no de administrativo. [MJT]

Alhora, van desenvolupar una reestructuració de la plantilla policial, traient al carrer molts agents que fins al moment desenvolupaven tasques administratives.

L'Ajuntament de Badalona ha reestructurat el cos de la policia municipal i ha implantat un model basat en l'augment de la presencia dels agents al carrer. En concret, es passarà de 90 a 160 policies els que patrullaran diàriament per Badalona. Aquest canvi, que suposa un augment de la presencia policial del 77%, no requereix de cap augment de plantilla. El que ha fet el govern del popular Xavier Garcia Albiol és treure agents dels despatxos, deslliurant-los de tasques administratives, i els ha posat exclusivament a patrullar (Naciódigital, Albiol augmenta un 77% la presencia al carrer de la policia municipal, 17 de gener de 2012, Annex 2).

No, no se cambió el organigrama... ya estaba suficientemente dimensionado... lo que hicimos fue convocar todas las vacantes que había por ejemplo de cabo, porque para nosotros los cabos y sargentos eran importantes, porque eran los que se hacían cargo de la ejecución de la política de seguridad... [MJT]

Per altra banda, aquesta divisió de policia de proximitat disposava d'uns horaris de servei i uns complements salarials diferents a la resta de divisions. Així doncs, l'horari de la policial de proximitat era de dilluns a divendres en una franja horària de 8:30 a 13:00 i de 15:00 a 17:30 hores. Complementant el servei amb les unitats OMEGA.

Por lo tanto lo que hicimos fue crear un horario flexible partido, donde empezaban a las 8:30 de la mañana, plegaban a la 13:00 cuando los niños salían del colegio, hacían el soporte en las puertas de las escuelas de una manera aleatoria porque hay distritos como por ejemplo el número 1, que tiene diez o doce escuelas y por lo tanto no podían estar en todas, aunque en algunos

dábamos soporte con patrullas y también motoristas... volvían a las 15:00 dando ese soporte, paseaban después por el barrio hasta las 17:30 y a las 17:30 cuando se retiraban ocupaban, no en su totalidad pero sí de una manera importante, una unidad especial que le llamábamos la unidad OMEGA, que ocupaban las zonas comerciales y la protección y prevención de delincuencia y delitos en los espacios más conflictivos de la ciudad. [MJT]

Francisco Villalobos, jefe de la policía de barrio, comenta que el servicio está teniendo muy buena aceptación por parte de los ciudadanos. “Realizamos un trabajo más preventivo que activo, tan sólo nuestra presencia ya disuade a presuntos delincuentes”, asegura Villalobos. El agente explica que cada pareja conoce el territorio donde patrulla y las problemáticas a las que se van a enfrentar diariamente. El responsable de seguridad explica que la policía de barrio ha sido posible gracias a una reorganización de los agentes. El único gasto que ha comportado son los complementos salariales de la jornada partida. Además, se ha disminuido los gastos por la realización de horas extras en un 30%. “No hemos gastado más, simplemente se ha disminuido el gasto general y con ello hemos conseguido aumentar la presencia policial en las calles en un 50%”, concluye Jurado. (La Vanguardia, La policía de barrio de Badalona iniciará una campaña contra el incivismo en septiembre, 22 d'agost de 2012, Annex 2).

Las patrullas... que eso fue un éxito... porque teníamos de 3 a 4 cuando llegamos nosotros y potenciamos... y pusimos 60 agentes en la calle reactiva más la unidad OMEGA que eran 18 agentes. Pero 60 agentes divididos en tres turnos son un promedio de 8 agentes por turno... eso significa de 4 a 5 patrullas... [MJT]

Tanmateix, l'actual consistori ha potenciat un canvi en la operacionalització de la proximitat. En aquest sentit, una de les primeres mesures va ser la supressió de les unitats OMEGA.

Sí que vam fer un canvi la primera setmana, val a dir que ens va valer un reconeixement en positiu i en negatiu, que ha marcat d'alguna manera la mirada cap a la nostra actuació... cap a la direcció d'aquesta policia local, que va ser aquesta supressió de les unitats OMEGA, les unitats que són d'acció

inmediata i massiva, antidisturbis. Amb el ferm convenciment de que... i tampoc les policies locals tenim competència per això, ja està la policia dels Mossos... però sí que era un gest important per marcar una línia a seguir diferent. Una línia a seguir diferent que el que fèiem amb aquesta supressió i transformació de les unitats OMEGA... es convertia en un augment d'unitats a la nit, en un augment d'unitats que recuperava una feina conjunta amb els Mossos... el que hem anomenat els tàndems... [DSP]

...amb aquesta supressió i transformació de les unitats OMEGA...el que estàvem fent era donar un nou missatge que hi haurien canvis, hi haurien canvis importants, hi hauria una nova manera d'enfocar la policia local... però que aquests canvis no es feien com una manera... diguem-ne de "postureig polític" o un anar d'un extrem a un altre respecte les polítiques que s'havien fet durant l'altre mandat, sinó sempre amb una argumentació de dades, amb una justificació argumentada de perquè això es feia d'aquesta manera. [DSP]

Seguidament, s'està canviant els horaris d'actuació de la policia de proximitat per acompanyar la seva activitat amb les franges horàries de màxima presència ciutadana als carrers.

Entonces, la diferencia que tendría que haber entre el modelo que se arrastra hasta ahora y en el que se quiere crear es una diferencia fundamental. En el modelo anterior se puso un equipo de guardias de barrio... es verdad... pero este equipo de guardias de barrio tiene un problema de horario. Es decir, no tienen la orientación a prestar servicio al ciudadano, sino que era más bien un maquillaje... son unos agentes que tienen unos horarios igual que los colegios, unas festividades igual que los colegios... de tal manera que lo importante era que se les viera a la entrada y salida del colegio para hacer una campaña política en sentido de decir tenemos guardias de barrio, pero no se esperaba ninguna operatividad, ninguna resolución, nada de nada... me he olvidado de decir, hablaba de prevención y tal... en la filosofía del guardia de barrio también está el resolver problemas, si el guardia de barrio no resuelve nada, no me sirve de nada. Por lo tanto, tenían un horario por convenio que no cuadra con la presencia ciudadana en las calles. Es un primer error o un puro maquillaje, como te decía. [CFJ]

D'igual manera, un altre aspecte a conèixer dels dos models de "proximitat" policial ha estat saber si la metodologia s'ha d'implantar en tot el cos, o per contra, únicament ha de ser desenvolupada per unitats especialitzades. En aquest punt, les dues versions tornen a mostrar diferències notables.

Per una banda, la "proximitat" desenvolupada durant el govern del Partit Popular va optar per un desenvolupament de la metodologia a través d'unitats especialitzades.

...son unidades especializadas... [MJT]

...yo ya sé que hay una política de microespecialización y que, de alguna manera, hay quien no ve la policía de proximidad. La experiencia nuestra fue positiva, de hecho, fíjate que este gobierno no se atrevió a retirarla del todo..., la ha disminuido, pero la gente quiere ver a la Guardia Urbana, no quiere ver un coche pasando "cagando leches", quiere ver a la Guardia Urbana, poder pararse a hablar con ella, expresarle que en aquella esquina que no se puede aparcar tiene usted un coche cada día aparcado a tal hora y el guardia lo ve, lo comprueba, lo sanciona o se lo comunica a la policía reactiva. A nosotros nos fue muy bien crear las cuatro divisiones de policía que teníamos, y una de ellas la policía de proximidad, que no fue un invento nuestro, fue una iniciativa muy importante del gobierno de García Albiol. [MJT]

Nosotros hemos estado durante cuatro años que la proximidad, por decirlo así, era una pequeña parte... [BOP]

D'altra banda, la nova metodologia de "proximitat" aposta per la creació d'una filosofia de proximitat compartida pel conjunt de la Guàrdia Urbana.

Cualquier modelo que tú pongas en marcha, desde la dirección tienes que trabajar la cultura de la organización para que se adecúe a esas circunstancias. Evidentemente, el modelo de proximidad requiere la incorporación de una filosofía a la organización y por lo tanto a sus miembros. Si nosotros tenemos personas que piensan que las cosas sólo se pueden arreglar a palos... o cambiamos eso... o sacarlos a la calle a patrullar es un peligro. [CFJ]

Si el cuerpo no tiene esa filosofía que la proximidad es muy importante lo que hace es considerar aquello una rama que no importa y procurar que esa rama

de la organización no moleste demasiado. Cuando lo que queremos es que el modelo responda a las necesidades ciudadanas... las necesidades ciudadanas entran de dos maneras: por la emisora, o por el contacto con los ciudadanos. Entonces, la organización se tiene que basar en esa filosofía de que la proximidad sea de urgencia, o sea de ir al médico de cabecera, que es lo básico. Si no lo hacemos así, si nos creemos que lo que vale es lo que nosotros pensamos, lo que nosotros consideramos que debe hacerse, no tendremos en cuenta al ciudadano. Por tanto, tiene que ser toda la organización la que sepa eso, luego cada uno dentro de esa filosofía tiene su cometido, pero los de urgencias tienen que saber de la importancia del trabajo de proximidad y en ocasiones, cuando no están directamente en la urgencia, tienen que estar trabajando en la proximidad. [CFJ]

Altrament, la nova organització, a diferencia de l'anterior, està potenciant la creació de micro-especialitats.

Antiguamente se decía que la policía de proximidad tenía que ser polivalente... nosotros, hoy en día esto nos lo cuestionamos. La polivalencia, un policía que sepa de todo está muy bien en un aspecto concreto, es el médico de cabecera, pero luego hay que reconducirlo a especialistas. Ya digo... nosotros queremos volver a tener una unidad de convivencia que fue un éxito, estamos pensando también en crear una unidad que se encargue de temas con problemas con animales tanto hacia terceros como hacía el propio animal... varias unidades en que los agentes muy relacionados con los que están conociendo todo el territorio, pero van a tratar esas problemáticas específicas que son más propias de la proximidad. Por lo tanto, tenemos los polivalentes, los especialistas y también dentro de estos polivalentes se crearán microespecialidades. Es decir, habrá gente que tendrá que tratar de manera más específica problemáticas como el absentismo escolar, por ejemplo. [CFJ]

c. El concepte de cultura professional policial

Finalment, s'ha volgut analitzar com els actors polítics i policials observen la cultura professional i com aquesta actua en el desenvolupament de la metodologia de proximitat policial.

Així, l'actual alcaldessa comprèn les dificultats que poden sorgir al potenciar la proximitat. D'una banda, tal i com indica el superintendent Conrado Fernández, l'alcaldessa ha entès les dificultats que representen canviar la cultura d'una organització.

Hem passat del què? al com? I quan és el govern qui t'ho encarrega tens una solidesa que pràcticament no havíem tingut mai. A més a més, això representa molt més, perquè el govern ha pres consciència de totes les contingències amb les que treballem la policia des de coses fonamentals com conèixer el nombre d'efectius i la mitjana d'edat, conèixer la formació dels policies, quina cultura tenen a nivell professional, quins valors han incorporat, quins materials tenen i també les dificultats que comporta qualsevol canvi, qualsevol innovació. [CFJ]

A més, segons l'alcaldessa, aquest canvi és més complex degut a que la cultura professional policial tradicionalment ha entès la proximitat com una feblesa.

... una de les crítiques que fan alguns dels agents que són contraris a això és que es pensen que... hi ha moltíssima gent que confon amabilitat... el concepte amable o el concepte de proximitat amb la feblesa, amb el ser tou, ser permissiu... no, no, al contrari. És a dir, precisament ha de ser molt poc feble perquè el que fa que no funcioni moltes vegades les coses és l'arbitrarietat a l'hora de complir les normes que genera que la gent... si tu ho permets perquè ets de proximitat, això és una perversió moltes vegades de la policia de proximitat... [DSP]

...hi ha una part de formació dels agents que no és precisament la que dona l'escola de policia, l'escola normalment va molt dirigida al cos de Mossos d'Esquadra però el seu plantejament formatiu, és un plantejament que té més a veure amb les pràctiques policials... aquí estem parlant d'un altre tipus de policia, una policia que ha d'utilitzar més la seva intel·ligència emocional i més

la seva capacitat de tecnificació. És una policia emocionalment més intel·ligent.

[JOG]

Altrament, com indicava el sergent Blas Ortuño, actualment potser no cal parlar tant d'una cultura professional policial sinó d'una cultura sindical policial.

También creo que no hay un sentimiento de cultura policial. Hemos transformado esa cultura policial en una cultura sindical durante unos años. Aquí hubo un sindicato que ha tenido muchísimo poder. Ha habido muchas peleas de tipo sindical y... se han hecho muchas cosas en base a esos intereses sindicales, nunca en base a los intereses de la propia cultura nuestra... es triste... por eso cuando hablas del tema cultura profesional, yo pienso que nos queda poco de eso... nos queda poquísimo. Nadie se plantea lo que está haciendo, casi siempre son reivindicaciones de tipo laboral. Por eso... la cultura, y no me refiero al corporativismo, sino a la vocación, yo creo que cada vez está yendo a menos.

Evidentemente, hay resistencias... pues de gente que pierde privilegios, un status o pierde cosas... y claro esas resistencias son duras. Si fuese cultura profesional solamente, y no cultura sindical, pues la gente como profesionales accederían... por eso es más una cultura de tipo sindical, es lo que yo veo...

[BOP]

Aquestes resistències queden exposades en els *tweets* redactats pels sindicats majoritaris de la Guàrdia Urbana de Badalona. En aquests es pot observar que es mantenen molt cautelosos a les noves modificacions del model policial com el desmantellament de les unitat OMEGA, o fins i tot, i encara que no ho manifesten directament, donen suport a declaracions que estan en contra del patrullatge a peu (veure Annex 2).

Des de la PSU també s'ha criticat la dissolució de la Unitat OMEGA perquè, asseguren, no s'ha acordat. “Hi ha malestar dins del cos per prendre decisions tècniques sense consultar. Preferiríem negociar, arribar a acords” explica un dels representants del sindicat (Diari de Badalona, La PSU posa en dubte les primeres decisions del govern en matèria de policia local, 30 de juny de 2015, Annex 2).

El desmantellament de la unitat OMEGA s'ha fet il·legalment i contràriament a allò expressat al seu dia per l'alcaldeessa. Quan les modificacions estructurals afecten a condicions de treball del empleats públics com són el calendari laboral, els horaris, les jornades, les vacances o els permisos, ha de negociar-se prèviament perquè així ho diu l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. Per no dir que el trasllat forçós d'activitat a la Guàrdia Urbana no pot fer-se sense escoltar a l'interessat, ja que així ve recollit en el Reglament de Servei de Guàrdia Urbana de Badalona. El desmantellament de la unitat d'escortes va ser fulminant i, per descomptat, no se'ls va preguntar. Més encara, tres dies després es va desmantellar la unitat OMEGA. No obstant això, dues setmanes abans l'alcaldeessa havia dit a la representació sindical que encara que era cert que el seu programa electoral contemplava la dissolució de la unitat OMEGA, això hauria de fer-se consensuat amb els socis de govern, tractant-lo amb els comandaments de la policia i, per descomptat, acordant amb els sindicats (Sindicat de Polícies de Catalunya, A l'opinió pública. La dissolució de la unitat OMEGA, 9 de juliol de 2015, Annex 2).

5. Resultats i Discussió

L'anàlisi del discurs de proximitat mostra com ambdós governs defineixen la proximitat policial de manera semblant. Convé ressaltar que les dues opcions insisteixen en remarcar que s'han basat en el model de proximitat anglosaxó tot i que amb algunes peculiaritats locals. Així doncs, els responsables dels models de seguretat de les dues opcions polítiques (Partit Popular i Guanyem Badalona en Comú), reconeixen el caràcter preventiu del model.

Altrament, l'anàlisi en profunditat del discurs polític exemplifica la utilització recurrent que darrerament se li ha donat a la paraula "proximitat". És a dir, l'adjectiu "proximitat" es transforma en un argument central de lògica de justificació de l'acció pública. Per tant, sembla que el seu ús en qualsevol anunci polític legitima l'acció per sí mateixa. Alguns autors com Lefebvre assenyalen que: "Proximitat, aquest mot màgic ha envaït tot el discurs polític fins al punt que pot significar qualsevol cosa. Ha esdevingut sinònim de legitimitat en el discurs quotidià. Però la proximitat no és més que una nova forma de vestir antigues pràctiques perfectament adaptades al liberalisme imperant" (Lefebvre 2004:135).

Així doncs, un cop analitzades la manera de conceptualitzar la participació ciutadana, la direccionalitat de les comunicacions i les decisions (dalt-baix o baix-dalt), la pròpia participació ciutadana, el control i el seguiment del treball policial, etc., aquest estudi constata que la metodologia implantada durant el govern del Partit Popular utilitzava l'adjectiu "proximitat" en polítiques de seguretat que a la practica no ho eren. L'anàlisi indica que, tot i que es va anunciar com un model de "proximitat", les polítiques implantades i el desenvolupament del programa responien més a una metodologia de policia tradicional o de tolerància zero.

Aquesta manera d'utilitzar erròniament el terme "proximitat" que va desenvolupar el Partit Popular no és un fenomen nou. Per autors com Guillén l'anunci en moltes ocasions de models de "proximitat" responen a simples campanyes de cosmètica per tal de millorar la imatge de la policia aprofitant la valoració positiva que té el públic de la proximitat (Guillén 2015). Per altra banda, autors com Bayley (1996) consideren que el terme "proximitat" ha perdut valor degut al fet que no existeix una definició única, cosa que ha possibilitat que el terme s'hagi fet servir de manera imprecisa.

Tot i aquestes consideracions, certament, en alguns aspectes la línia que separa el model de proximitat del model de tolerància zero és molt fina i en ocasions es pot arribar a confondre. Com indica Greene: “Algunos argumentan que este estilo policial es, de hecho, el resultado de malinterpretar y poner en práctica de manera errónea los modelos de policía de proximidad o policía orientada a la solución de problemas (véase Rosenbaum, 1994; Lurigio y Davis 1998, 192-194). Otros argumentan que la tolerancia cero es la aplicación al máximo de la policía de proximidad y la policía orientada a la solución de problemas” (Greene 2006: 367). En tot cas, a Badalona, l’anàlisi del discurs indica que l’ús del terme “proximitat” durant el mandat del Partit Popular va respondre a una estratègia de maquillar el desenvolupament d’una metodologia policial més propera a la tolerància zero.

Així, si adoptem la graella presentada a la taula 1⁷ i analitzem les dades i declaracions polítiques sobre el model de proximitat d’ambdós governs, es pot constatar que les polítiques implementades durant el govern del Partit Popular difereixen radicalment de les de l’actual govern, més situades dins del marc de la metodologia de proximitat policial.

Així mateix, si analitzem les dues definicions presentades pels actors polítics entrevistats (Sr. Jurado i Sra. Sabater), ambdós tenen presents els conceptes de territorialització i participació ciutadana (corresponsabilitat), aspectes bàsics del concepte de proximitat policial. Tanmateix, tot i que en la seva conceptualització de proximitat policial apareixen aquests dos conceptes, el pes de cadascun dins del model varia en funció dels governs. Així, per al “model de proximitat” impulsat durant el mandat del Sr. Xavier Garcia Albiol, la territorialització de la policia, i més concretament les unitats de policia de barri, semblen tenir un pes més gran que l’aspecte de participació ciutadana. A més, tot i que el Partit Popular a nivell de discurs apostava per l’ús de policies de barri, l’eix de la seva política en matèria de seguretat estava en la reacció i la dissuasió a través de les patrulles i les unitats OMEGA. En aquest sentit, una combinació d’ambdues unitats (OMEGA i proximitat) no hauria de per què ser contrària al model de policia de proximitat. És a dir, és evident que en tota organització policial han de conviure les dues unitats però, també és evident que les unitats antiavalots haurien de ser utilitzades únicament en casos extrems. Tot i això, en el model promogut

---

⁷ Pàgina 9.

per Xavier Garcia Albiol, aquestes unitats no eren emprades en casos extrems, sinó que desenvolupaven la seva feina situant-se en punts “conflictius” per tal de dissuadir i reduir la percepció d’inseguretat del veïnat un cop les unitats de barri acabaven el seu horari. Aquest fet indica que es va confondre la dissuasió policial amb la prevenció, cosa que fa que aquesta dinàmica de treball s’incardini dins del model de tolerància zero, ja que com assenyala Greene: “Este argumento está basado en un modelo disuasorio en el que la policía se despliega para afrontar muchos de los problemas que preocupan a la sociedad, particularmente en los lugares públicos” (Greene 2006:368). Alhora, com indica Yñiguez: “los ciudadanos exigen en las sociedades complejas contemporáneas que la Policía realice prevención, que mantenga unos niveles aceptables de seguridad (objetiva y subjetiva), que preste un servicio eficiente y que atienda los problemas (reales y percibidos) de los ciudadanos. Los tiempos en que la Policía realizaba única y exclusivamente presencia física en el espacio público y una producción puramente estadística, más encaminada hacia una evaluación del trabajo profesional que a una evaluación de objetivos fijados previamente, pertenece más al pasado que al presente o al futuro de la Policía” (Yñiguez 2007:230).

En aquest sentit, l’actual govern entén que la tasca de la policia de proximitat en primera instància ha de ser la contribuir a crear un teixit social per després poder engegar programes de reducció de la delinqüència. En aquest context s’explica el perquè de la dissolució de les unitats OMEGA per l’actual consistori. L’actual equip de govern ha interpretat que l’ús d’unitats antiavalots com els OMEGA en barris on tradicionalment hi hagut una desconfiança davant la policia, una por al delictes i un retraïment a les polítiques públiques, difícilment es podria desenvolupar una metodologia real de proximitat. Així, la política que ha substituït a les unitats OMEGA s’ha basat en una territorialització més eficaç dels recursos en base al concepte de proximitat estratègica defensat pel superintendent Fernández. En aquest sentit, també s’està creant una estructura de coordinació entre els diferents serveis municipals que pretén descentralitzar l’acció pública. Així, l’objectiu és reforçar la feina sobre el territori i que no només depengui de les directius del polític de torn, com succeïa durant el mandat de l’ex-alcalde Xavier Garcia Albiol. En aquella època, la participació ciutadana es recolzava únicament pel suport obtingut a les urnes. Tot i que en certa mesura durant el mandat del Partit Popular es va preguntar en algunes ocasions a la ciutadania sobre les problemàtiques en matèria de seguretat (sobretot amb el contacte

amb les associacions de veïns i/o comerciants), les polítiques i la prioritat en qüestions de seguretat venien definides des del propi govern.

Contràriament, en el model que actualment s'està impulsant des del govern de Mª Dolors Sabater, la participació sembla tenir un pes molt més important. Des d'un inici el govern compta amb les consideracions de la ciutadania a través de les diferents taules sectorials i debats que s'han organitzat. Tanmateix, és evident que la participació ciutadana massiva també suposa un perill per al model, ja que el pot arribar a pervertir si es confonen els espais de participació amb els espais de decisió⁸. Així, se sap que la ciutadania actualment delega en moltes ocasions la participació. Per tant, en la majoria de casos qui hi participa en aquests debats és perquè té uns interessos en joc. És justament aquí on el model és més feble, ja que la implicació massiva d'un grup/col·lectiu pot arribar a influenciar les polítiques en benefici dels seus interessos (aspecte que en part va succeir a l'anterior mandat). Com argumenta Torrente: "Así, el principio de participación y la necesidad de controlar a la Policía puede chocar con el de independencia. En el caso de una participación directa, la cuestión crucial es la representatividad de las personas que forman parte de los órganos participativos. Si pertenecen a sectores determinados de población o responden a unos intereses concretos, se amenazan los principios de servicio público, e imparcialidad..." (Torrente 2008:286). El professor Guillén afegeix que: "Aquesta pluralitat de les nostres societats converteix en molt complexa una gestió comunitària i de proximitat de la seguretat. En una primera aproximació, tant teòrica com simplista, podríem dir que en aquests models la policia ha de prioritzar aquells àmbits que cada comunitat identifiqui com a prioritaris. Aquest plantejament parteix d'una ficció: que les nostres comunitats tenen "una" voluntat, que els ciutadans tenen unes prioritats, clares, coherents i homogènies" (Guillén 2013:24). Tot i això, l'actual alcaldessa i el seu equip de treball, ho tenen present i per això intenten fer les taules de treball el màxim de plurals possible.

Seguidament, aquesta diferenciació en l'ús de la participació ciutadana i en la territorialització s'intensifica a l'hora d'analitzar les funcions i objectius dels dos models. D'una banda, el model de "proximitat" de la darrera legislatura tenia com a funció el patrullatge a peu, la prevenció a través de la visibilitat dels agents al carrer (dissuasió), la percepció d'inseguretat i el control del seguiment de l'ordenança de

---

⁸ Un exemple va ser el cas de Rodney King i el model de proximitat implantat a Los Angeles.

civisme. D'altra banda, pel govern de Mª Dolors Sabater les funcions de la proximitat policial han de ser la detecció dels problemes amb la ciutadania i, per tant, la prevenció a través de la resolució de conflictes. És a dir, s'opta per una metodologia essencialment preventiva que busca cohesionar la població per tal de corresponsabilitzar-la en la resolució dels conflictes. Per tant, aquesta nova visió no només busca treballar contra la delinqüència, sinó que també té com a objectiu aprofundir en les percepcions d'inseguretat. Així doncs, aquesta nova metodologia va més enllà de la presència policial al carrer i com assenyala Yñiguez: "Conocer el territorio asignado a la dotación policial es importante para realizar tareas de prevención a través de una vigilancia activa, en el sentido más amplio del término. La mera presencia disuasoria actualmente no es suficiente para satisfacer las demandas ciudadanas" (Garrós i Yñiguez 2008:238).

Alhora, aquestes diferències en els objectius i funcions segons els governs es materialitzaren en les propostes desenvolupades. D'una banda, l'anterior consistori va dissenyar un programa basat en l'apropament dels policies de barri a través de targetes amb el número de telèfon de l'agent. Tanmateix, s'ha de dir que l'objectiu, com indicava el Sr. Jurado, era que la persona interessada quan tingués un problema es posés en contacte amb l'agent del seu districte (sempre i quan estigués disponible dins de l'horari laboral). Per tant, el rerefons del programa no deixava de ser una política reactiva, ja que el policia actuava un cop el problema ja estava present. És a dir, no deixava de ser una altra línia de comunicació amb la policia com podia ser el 092. Així doncs, com assenyala Greene: "Goldstein sugirió que para que tanto la policía como los ciudadanos adopten la policía de proximidad, ésta debe orientarse a resolver problemas importantes de delito y desorden en la comunidad, y no simplemente a responder con rapidez a las llamadas de asistencia y completar después el trabajo burocrático" (Greene 2006: 352). Arribats a aquest punt, el nou govern encara no ha desenvolupat cap acció, ja que estan en ple procés de "deconstrucció" de la Guàrdia Urbana. Tot i això, els actors polítics i policials entrevistats anuncien que entre les mesures estarà compensar l'horari de la policia de proximitat amb l'horari de l'activitat ciutadana al carrer (eliminar les franges horàries actuals de la unitat de proximitat). Juntament amb aquest ajustament dels horaris, els dirigents polítics i policials volen impulsar una implicació més activa dels agents de barri en les reunions de districte per tal de conèixer a fons les problemàtiques de les seves àrees. Com assenyala Yñiguez: "Los policías asignados a la división territorial deben conocer a la perfección el territorio, los problemas y las

demandas de sus ciudadanos para poder ser eficaces. Conocer el territorio asignado a la dotación policial es importante para realizar tareas de prevención a través de una vigilancia activa, en el sentido más amplio del término” (Garrós i Yñiguez 2008:237).

Seguidament, una altra diferència visible entre ambdues polítiques és com els dos governs han operacionalitzat el model de “proximitat” policial dins de la Guàrdia Urbana. És a dir, a nivell operatiu també ha sorgit el debat teòric de si la proximitat ha de ser una filosofia adoptada per tot el cos o, en canvi, ha de ser un model adoptat únicament per unes unitats especialitzades. Aquesta és una altra diferència entre ambdues metodologies de treball. Mentre que per al model del Sr. Jurado la proximitat policial era un mètode aplicat per una única unitat de la Guàrdia Urbana, pel model que s’està implantant actualment ha de ser una filosofia de tot el cos. Així doncs, durant el mandat del Sr. Xavier Garcia Albiol les dades mostren com la unitat de proximitat era una petita part de l’acció policial, ja que com he anat assenyalant els pes del model girava entorn de les unitats reactives. Tot i que segons el Sr. Jurado “la policía de proximidad es el primer eslabón de una policía en una ciudad, pero ha de estar recibiendo soporte del resto de policía incluso de los Mossos de Esquadra”, cosa que no fa sinó exemplificar la distància entre el discurs i la realitat. Així mateix, per a autors com Greene, aquesta forma fraccionada de desenvolupar el model és errònia: “la adopción de la policía de proximidad requiere que ésta sea una filosofía organizacional integrada en la policía de forma general y no solamente como un proyecto nuevo o una especialización temporal tal y como ocurrió con el “team policing”(equipos de policía), el experimento fallido más reciente en la policía estadounidense (véase Sherman, Milton y Kelly, 1973)” (Greene 2006:351). D’igual manera es pronuncia Vidales i Carque (2013), qui consideren que l’enfocament comunitari ha d’arribar a tota l’organització i no únicament a una divisió especialitzada.

Aquesta diferència de filosofies dins d’un mateix cos, alhora també venia potenciada per una diferenciació d’horaris i incentius salarials amb la resta d’unitats. Així, durant el darrer mandat, aquestes unitats desenvolupaven un horari partit de 8:30 a 17:30 de dilluns a divendres, amb uns incentius salarials de prop de 300 € mensuals. Aquestes diferències no només no ajudaven al progrés del model de proximitat (entre la ciutadania i el propi cos policial), sinó que també ocasionaven disputes internes i resistències que, com assenyalava el sergent Blas Ortuño, costaran molt d’eliminar.

D'altra banda, l'actual dirigent de la Guàrdia Urbana, el superintendent Dr. Conrado Fernández, comprèn que la filosofia de proximitat ha de ser inculcada a tot el cos policial, possibilitant fins i tot que les unitats de reacció durant els moments que no responguin a avisos facin també proximitat.

Seguidament, un darrer aspecte fonamental de l'anàlisi és saber com s'avaluen aquests models. Mentre que pel model Popular l'avaluació es va fer en base a les tradicionals estadístiques de l'activitat policial, el nou govern aposta per la creació d'un "Consell de la Seguretat" que vetllarà pel seguiment del model de proximitat.

Finalment, com he anat indicat, si es compara la taula de Grenne (taula 1) amb la metodologia impulsada pel Partit Popular, es pot observar com aquesta respon més a una metodologia de tolerància zero, encara que fou anunciada i publicitada com proximitat. Així, l'anàlisi mostra com constantment hi ha una distància entre el discurs i la realitat.

6. Conclusions

Primerament, considero adient iniciar les conclusions del treball assenyalant les limitacions que en el desenvolupament d'aquest he anat observant. Així doncs, considero que aquest estudi posseeix certes limitacions d'àmbit metodològic. En aquest sentit, el nombre d'entrevistes desenvolupades no ha estat l'òptim. És evident, que un major nombre d'entrevistes hagués dotat al treball d'una robustesa metodològica més sòlida. Així doncs, un augment del nombre d'entrevistes a agents de base (a més dels responsables policials) hauria possibilitat tenir una visió més amplia de la proximitat a Badalona. D'igual manera, sóc conscient que la representativitat de la visió de la proximitat policial desenvolupada durant el govern del Partit Popular ha estat insuficient (únicament l'entrevista del Sr. Jurado). Tanmateix, l'impacte d'aquestes limitacions metodològiques s'han intentat mitigar amb l'ús de la triangulació de Coller (2005), acompanyant l'anàlisi amb notícies i informacions publicades per tal de condicionar al mínim el resultat final.

Un cop assenyalades les limitacions, una primera conclusió que se'n pot extreure d'aquest treball, és que la metodologia policial de treball de proximitat no respon en la seva totalitat al concepte de "vi vell en ampolla nova" anunciat per Bayley. La proximitat, s'ha convertit actualment, en un dels objectius principals de qualsevol organització policial. Certament, com assenyalen molts autors, no hi ha elements per catalogar un nou model diferent del de servei públic o de policia comunitària ja que els conceptes semblen similars als que van fonamentar la Policia Metropolitana de Londres fa casi docents anys (Guillén 2015). Tanmateix, els elements i els objectius amb els quals la policia actualment treballa han canviat. Per tant, considero que tot i que no puguem parlar d'un model de proximitat en si mateix, sí que podem considerar que les metodologies que actualment s'estan impulsant són innovadores deixant sense sentit l'expressió de "vi vell en ampolla nova".

Seguidament, en base als objectius plantejats, es pot concloure que durant els darrers anys en el discurs polític entorn el model policial a Badalona, s'ha banalitzat el terme "proximitat". És a dir, s'ha evidenciat la distància entre el discurs polític entorn la "proximitat policial" i les polítiques desenvolupades. Aquest estudi ha pogut constatar com en el cas de la legislatura del Sr. Xavier Garcia Albiol, la distància entre el discurs i les realitzacions concretes són més que evidents. Així, tot i que els dos governs han

definit de manera semblant la proximitat policial, l'anàlisi en profunditat del discurs i de les seves accions ha demostrat com el model plantejat pel Partit Popular en la pràctica no responia a una metodologia de proximitat. D'aquesta manera, els resultats mostren com el model impulsat per l'ex-regidor Miguel Jurado responia més a una metodologia de tolerància zero. És a dir, l'ús de l'adjectiu "proximitat" sembla haver estat utilitzat únicament per legitimar una política securitària emmarcada dins de l'òrbita de la "teoria" de les finestres trencades. Com assenyala Greene: "Algunos acusan a la policía de proximidad de ser más retórica que real (véase Manning 1988, Weatheritt 1988) o de seguir una larga lista de circunloquios «cuyo propósito es ocultar, mitificar y legitimar el suministro por parte de la policía de la fuerza coercitiva no negociable» (Klockars 1988: 240)" (Greene 2006: 358). De manera semblant s'expressa Rodríguez (a Vidales i Carque): "Para Bayley, la esencia de la Policía Comunitaria es ir más allá de la simple retórica, por lo que tiene que haber un compromiso firme entre la Policía y la comunidad que permita a esta última saber lo que hace la Policía y como lo hace; es decir, la comunidad es concedora de la actuación de la Policía porque se le informa de su actividad. Pero para Bayley la Policía Comunitaria es mucho más que informar a la ciudadanía de lo que está haciendo por ellos, es también, y si cabe más importante, conocer lo que la misma quiere" (Vidales i Carque 2014:28).

Altrament, és evident que la nova metodologia que s'està implantant a Badalona també es podria incloure dins el sac dels anuncis polítics que utilitzen l'adjectiu "proximitat" per legitimar les seves polítiques. Tanmateix, tot i que el nou "model" encara no és del tot operatiu, la nova metodologia i les dinàmiques emprades pel seu desenvolupament fan pensar que en un període curt de temps podrem observar una veritable policia de proximitat a la ciutat de Badalona. Així, aquest govern encapçalat per la Sra. Mª Dolors Sabater ha adoptat les idees essencials de la proximitat i les ha posat a la pràctica (participació ciutadana, ús de la prevenció i la mediació, "deconstrucció" de la Guàrdia Urbana, etc.).

En aquest sentit, considero que s'ha de felicitar al nou consistori per la valentia mostrada, ja que la reestructuració del model de seguretat de la ciutat iniciat en la Guàrdia Urbana de Badalona és una aposta d'alt risc que s'ha d'emmarcar dins de la nova governança democràtica. A més com assenyala Torrente el canvi de model planteja nous dilemes per les societats democràtiques, ja que el nou marc ha de fixar un

equilibri difícil entre garantir la prevenció i protegir els drets i llibertats dels ciutadans (Torrente 1999).

Per tant, tot i les ganes mostrades i el bon treball que el nou consistori està desenvolupant per aconseguir un model de policial a Badalona basat en la proximitat, és necessari ser cautelós, ja que tot i les bondats esmentades, la seva adequació a l'acció real pot esdevenir un fracàs. Encara són moltes les veus (dins i fora de la Guàrdia Urbana) que consideren la proximitat com un element superflu de les organitzacions policials o fins i tot un luxe. Per tant, per a què aquest nova manera de treballar arrelí és necessari dotar-la de recursos⁹ i d'una legitimació dins la pròpia institució policial¹⁰. Així, un mal disseny del model i/o la falta de recursos o d'entesa política¹¹ poden provocar que fracassi. Com assenyala Lefebvre: “La proximitat pot així generar, a mig termini, més frustració que satisfacció” (Lefebvre 2004:138).

---

⁹Esquema presentat per Subirats *et al.* (2008) on estableixen 10 tipologies: dret, personal, diners, informació, organització, consens, temps, infraestructures, suport polític i força.

¹⁰Dieu (2005) presenta un model de proximitat on li dóna molta més importància, ja que la proximitat es posiciona en el centre de l'acció policial i, per tant, es beneficia del suport de les altres unitats.

¹¹És interessant el punt de vista de Dieu (2002), qui assenyala la dificultat que té el policia de proximitat d'adaptar el seu treball en funció dels objectius i de la política policial del moment (l'agent de relacions públiques, l'educador de carrer o l'espia).

7. Bibliografia

- BARBERET, R., BARQUÍN, J., 2006, *Justícia Panal Siglo XXI. Una selecció de Criminal Justice 2000*, National Institute of Justice, Granada. 473 p.
- BAYLEY, D., SHEARING, C., 1996, The future of Policing, *Law & Society Review*, vol. 3, 3, 585-606.
- BAYLEY, D., 1988, *Community policing: A report from the Devil's Advocate*, a GREENE, J.R., MASTROFSKI, S.D. (comp.) *Community Policing: Rhetoric or Reality?* Praeger, Nova York,.
- BOTTOMS, A., TANKEBE, J., 2012, Beyond Procedural Justice a Dialogic Approach to Legitimacy in Criminal Justice, *Journal of Criminal Law and Criminology*, 102(1), 119-170.
- CAZORLA, N., 2009, *La police de proximité. Entre réalités et mythes*, L'Harmattan, París, 286 p.
- COLLER, X., 2005, *Estudio de casos (Cuadernos Metodológicos; 30)*, Centro de Investigaciones Sociológicas, Madrid, 140 p.
- CURBET, J., 2009, *El rey desnudo. La gobernabilidad de la seguridad ciudadana*, Barcelona, Editorial UOC, 174 p.
- DIEU, F., 2002, *Policer la proximité, Les expériences britanniques, françaises et new yorkaises*, L'Harmattan, París, 134 p.
- DIEU, F., 2005, Les expériences françaises de police de proximité, *Revista Desafíos*, 12, 35-50.
- FERNÁNDEZ, C., YÑIGUEZ, A., 2014, *Gestió estratègica de la policia. Organització de l'eficiència en el treball policial*, Punto Rojo libros, Sevilla.
- FERNÁNDEZ, C., 2008, EL modelo de Proximidad Estratégica: Gestión estratégica para una Policía orientada a la convivencia, a GARRÓS, I., YÑIGUEZ, A., (coord.), 2008, *El papel de la Policía en la convivencia*, Dux, Barcelona, pp. 13-44.
- GARRÓS, I., YÑIGUEZ, A., (coord.), 2008, *El papel de la Policía en la convivencia*, Dux, Barcelona, 294 p.
- GREENE, J., 2006, *La policía de proximidad en Estados Unidos: cambios en la naturaleza, estructura y funciones de la policia*, a BARBERET, R., BARQUÍN, J., 2006, *Justícia Panal Siglo XXI. Una selecció de Criminal Justice 2000*, National Institute of Justice ,Granada. pp. 349-424.

- GUILLÉN, F., 2011, Les polítiques de seguretat ciutadana, *Revista Papers*, 53, 22-32.
- GUILLÉN, F., 2012, *Policia i seguretat*, Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 216 p.
- GUILLÉN, F., 2013, *La Policia i la seguretat en els espais públics*, Institut de Ciències Polítiques i Socials, Working Papers 315, Barcelona, 31 p.
- GUILLÉN, F., 2015, *Modelos de Policía y Seguridad*, Tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona, 481 p.
- GUTIÉRREZ, E., 2014, La evaluación de las políticas públicas, a PASTOR, G. (Ed.), *Teoría y práctica de las políticas públicas*, Valencia: Tirant lo Blanc, 101-127.
- HINSCH, W., 2010, Justice, Legitimacy, and Constitutional Rights. *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 13(1), 39-54.
- HOUGH, M., JACKSON, J., BRADFORD, B., 2014, La légitimité de la police: conclusions de l'Enquête Sociale Européenne, *Cahiers de la sécurité et de la justice – INHESJ*, 26-27, 154-170.
- JACKSON, J., BRADFORD, B., HOUGH, M., MYHILL, A., QUINTON, P., TYLER, T.R., 2012, Why do people comply with the law? Legitimacy and the influence of legal institutions, *British Journal of Criminology*, 52, 1051-1071.
- JAR, G., 2000, *Modelos comparados de policía*, Dykinson, Madrid, 207 p.
- KOOIMAN, J. (ed.), 1993, *Modern governance: New government-society interactions*, Sage, Londres, 280 p.
- LAFREE, G., 1998, *Losing legitimacy. Street crime and the decline of social institutions in America*, Boulder, Co. i Oxford: Westview, 256 p.
- LEFEBVRE, R., 2004, «Quand légitimité rime avec proximité». *Mouvements*, 32, 135-138.
- MONJARDET, D., 1994, La culture professionnelle des policiers, *Revue française de sociologie*, 3, 393-411.
- MONJARDET, D., 1996, *Ce qui fait la police*, La Découverte, Paris, 324 p.
- OFFNER, J.M., 2006, «Les territoires de l'action publique local», *Revue française de science politique*, 56 (1), 27-47.
- PASCUAL, J.M., 2011, La gobernanza democrática de la seguridad en las ciudades, *Revista Papers*, 53, 34-43.

- RAMIÓ, C., 1999, *Teoría de la Organización y Administración Pública*, Tecnos, Barcelona, 304 p.
- REQUENA, J., 2013a, La proximitat policial a la policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, entre el discurs i la realitat, *Revista Catalana de Seguretat Pública*, 26, 83-117.
- REQUENA, J., 2014, Legitimidad policial y riesgos democráticos, *GeocritiQ*, 42.
- REQUENA, J., 2016, La legitimidad policial y la colaboración ciudadana con la policia, *Revista para el análisis del derecho*, InDret, 2, 1-42.
- RIBA, C., 2007, *Metodologia qualitativa en l'estudi del comportament*, Universitat Oberta de Catalunya, Barcelona, 327 p.
- ROSENBAUM, D. P., 1994, *The challenge of community policing. Testing the promise*. Sage Publications, Chicago, 320 p.
- SKOGAN, W.G., 2006, *Police and Community in Chicago: a Tale of Three Cities*, Oxford University Press, New York, 344 p.
- SUBIRATS, J., KNOPFEL, P., LARRUE, C. i VARONE, F., 2008, *Análisis y gestión de políticas públicas*, Ariel, Barcelona, 285 p.
- TORRENTE, D., 1992, Investigando a la Policía, *Revista de Investigaciones Sociológicas*, 59, 289-300.
- TORRENTE, D., 1999, Prevención del Delito y Futuro de la Policía, *Revista de Investigaciones Sociológicas*, 85, 85-96.
- TORRENTE, D., 2008, *Participación y modelos policiales* a GARRÓS, I., YÑIGUEZ, A., (coord.), 2008, *El papel de la Policía en la convivencia*, Dux, Barcelona, pp. 279-293.
- VIDALES, C., CARQUE, J.L., (coord.), 2014, *Policia comunitaria, Una policia para la sociedad del siglo XXI*, Tirant lo Blanch, Valencia, 429 p.
- YÑIGUEZ, A., 2007, Reglas básicas de la práctica policial y funcionamiento interno de la Policía, *Cuadernos de Trabajo Social*, 20,57-73.

Annex 1. Entrevistes

- a. Entrevista al Sr. Miguel Jurado Tejada [MJT], antic tercer tinent d'alcalde i ex-regidor de Seguretat, Convivència i Participació a l'Ajuntament de Badalona pel Partit Popular (2011-2015) desenvolupada el 17 de març de 2016.

¿En qué se caracterizó el modelo de proximidad policial en Badalona bajo la legislatura de su partido?

En la pasada legislatura cuando gobernó el Partido Popular en Badalona vimos que había un problema de inseguridad en las calles, si más no de una manera muy importante la sensación de inseguridad... que muchas veces no se corresponde con la inseguridad real, pero en este caso había muchos procesos de inseguridad e incivismo que en la calle estaban provocando incluso delitos de “estrabadas” y asaltos a gente mayor... entonces lo que nos planteamos es hacer unas divisiones de policía, de guardia urbana estamos hablando. Mossos llevaban otro camino para que diese cobertura a estos problemas de inseguridad. Creamos cuatro grandes divisiones; una de ellas era la policía de proximidad, otra era la policía reactiva, otra era la policía de soporte y especializada y otra que era la policía estática de guarda de edificios de carácter público.

La división de policía de proximidad, lo que hicimos fue recoger el mayor número de agentes que estaban haciendo funciones administrativas, funciones que no eran típicas de policía y ponerlos como policía de proximidad.

¿Cuál era el objetivo de proximidad? El objetivo de proximidad era la presencia de policías visibles en las calles como parte preventiva de soporte a la ciudadanía y sobre todo a los comercios, a los colegios y a la gente que de alguna manera estaba más necesitada. Desarrollamos una policía muy potente, había, si no recuerdo mal, de los 33 barrios teníamos cubiertos todos con un promedio de una patrulla por barrio y... esta patrulla que además se le dotó de teléfono propio y una tarjeta de visita propia lo que hizo fue pasear y contactar con cada uno de los establecimientos que cada cual tenía en su zona. Dejando la tarjeta, el nombre del policía y el teléfono móvil a disposición de cualquier persona que lo pudiese llamar, sobre todo de aquellos que representaban alguna situación de anormalidad o alguna situación de presencia pública. Hablamos de comercios, asociaciones de vecinos, entidades culturales y aquellas personas, también,

que estaban como grupos de riesgo. Daban soporte, también, por ejemplo, al control y visita de las mujeres maltratadas que tenían orden de separación de sus parejas y por lo tanto las tenían controladas y éstas también tenían el teléfono de la patrulla para cualquier cosa que necesitaran, sin obviar la otra división de policía reactiva que son las patrullas y la policía que teníamos para conflictos que es la que acudía a las llamadas de emergencia que se pudiesen solicitar. Por lo tanto, la función importante de esta policía era: patrullar a pie, salvo excepciones en algunos barrios donde la dispersión de las viviendas y de los comercios era muy importante como por ejemplo el barrio de Montigalá o el barrio de Canyet, donde hay grandes extensiones de calles y caminos rurales... y dónde también teníamos una patrulla de motoristas y una patrulla de soporte a la policía de barrio haciendo patrullaje, pero con vehículos mecanizados. Esta policía de proximidad que empezaba se hizo una idea, que yo creo brillante, porque no teníamos capacidad para tener una patrulla en cada barrio por la mañana y por la tarde... hubiésemos necesitado casi 70 agentes y teníamos cuarenta y tantos... Por lo tanto lo que hicimos fue crear un horario flexible partido, donde empezaban a las 8:30 de la mañana, plegaban a la 13:00 cuando los niños salían del colegio, hacían el soporte en las puertas de las escuelas de una manera aleatoria porque hay distritos como por ejemplo el número 1 que tiene diez o doce escuelas y por lo tanto no podían estar en todas, aunque en algunos dábamos soporte con patrullas y también motoristas... volvían a las 15:00 dando ese soporte, paseaban después por el barrio hasta las 17:30 y a las 17:30 cuando se retiraban ocupaban, no en su totalidad pero sí de una manera importante, una unidad especial que le llamábamos la unidad OMEGA que ocupaban las zonas comerciales y la protección y prevención de delincuencia y delitos en los espacios más conflictivos de la ciudad. Funcionó y el esfuerzo fue muy importante para la ciudad. La profesionalización de los policías también porque su adscripción a esa unidad era voluntaria. Cobraban un poquito más, por el tema de la jornada partida... creo que unos 300€ mensuales... pero la gente empezó a ver policía paseando por las calles... preguntando los temas... la gente se podía dirigir a la policía y hacía como una policía comunitaria que era el objetivo que nosotros teníamos. Por lo tanto, creamos una policía de proximidad, una policía preventiva y una policía comunitaria en un mismo cuerpo.

El resultado fue óptimo, fue óptimo porque tuvieron innumerables intervenciones en las calles de la ciudad no solamente con incivismo y delincuencia sino de atención, auxilio y de socorro a los ciudadanos, atendiendo personas enfermas, personas grandes

desorientadas, algún infarto que otro, algún fallecimiento producido de forma accidental... pero su función primordial era la de proximidad, era la policía comunitaria, era la policía amable, era la policía de la gente, era la policía del barrio, la policía de los niños en las escuelas... y eso creó una sensación de seguridad muy importante en la población que además de las intervenciones que podían hacer para prevenir delitos o actos incívicos ocasionaban también, visualmente, una sensación de presencia y por lo tanto de seguridad.

Me surgen dos preguntas: ¿os basasteis en algún modelo policial europeo o estatal?

No. Nos basamos en un modelo que en Barcelona se había hecho en los años '80 y que en Badalona también había empezado hacerse en los años '80 y sobretodo en el modelo inglés, el modelo londinense. Con diferencias, ya que nuestros policías sí que van armados... pero nos basamos en policías de proximidad que tenían una gran experiencia y que de alguna manera habían hecho un gran trabajo... lo que pasa es que es un trabajo sacrificado, es un trabajo que además los agentes han de tener cualidades propias: empatía, movilidad... un agente de 60 años es difícil que lo pueda hacer porque hay que caminar mucho... y hay zonas como el distrito primero donde la patrulla es fácil porque son lugares muy planos pero en zonas como Lléfia o La Salut donde la orografía es complicada necesitamos gente joven. A esto, como ya te he dicho, se añadirían unidades de soporte de las unidades motoristas, pero también una unidad que nosotros teníamos que hacía el desarrollo de esa vigilancia en toda la zona marítima que era la unidad ciclista. La unidad ciclista era la responsable de controlar, vigilar y de proximidad de toda la zona del litoral marítimo, del que tenemos unos 5 kilómetros. Por lo tanto, se completó bastante bien todo el desarrollo de la policía de manera visual y, como te dicho antes, funcionó muy bien.

La segunda pregunta tiene que ver con la evaluación... En España a menudo el problema que tenemos es que implementamos muchos programas y proyectos, pero luego a la hora de evaluarlos nos quedamos cortos...

Sí, nosotros hicimos una evaluación anual, porque hacíamos una memoria anual de intervenciones, actuaciones y la respuesta de los vecinos fue positiva. Positiva y con un notable alto... de hecho, incluso los vecinos nos reclamaban más presencia de policía de barrio en según qué zonas porque claro, tienes que tener en cuenta que yo te estoy

hablando de 33 barrios y teníamos 24 patrullas, por lo tanto, había barrios que eran compartidos y la gente quería más presencia policial en según qué zonas. Entre la exigencia de los vecinos que les gustaría tener un policía en cada esquina y las posibilidades reales de la ciudad a la hora de poder pagar una policía, jugamos con el intermedio de hacer un desarrollo importante gracias también a que sacamos muchos policías que hacían trabajos administrativos, lo suplimos con personal administrativo e hicimos que el policía hiciese de policía, no de administrativo.

Comenta que la policía repartía tarjetas para contactar con la comunidad...

Cada patrulla tenía un número de teléfono propio y una tarjeta propia con el nombre de la patrulla de agentes, y todos los comercios y todas las zonas donde estas personas tenían la función de patrullar sabían que durante todo el día tenían una patrulla cercana a la que poder telefonar. Sin obviar que cuando había una emergencia también pedíamos que llamasen al 092 porque, como he dicho, esta policía se mueve a pie. En el distrito primero, por ejemplo, va desde el Manresà a unos 5 kilómetros. Imagínate que esa patrulla en esos momentos está en un pico de aquel barrio y si lo que están haciendo es un asalto, cuando lleguen andando han pasado 10/15 minutos, cuando nosotros la capacidad que desarrollamos en la pasada legislatura es que eran 3 minutos desde que se avisaba hasta que llegaba la presencia policial. Por lo tanto, para las actividades de delitos calientes que se provocaban también teníamos el teléfono de la policía reactiva, que son las 5o 6 patrullas que teníamos diariamente patrullando por toda la ciudad de Badalona.

Y a parte de estas tarjetas, ¿se hizo algún acercamiento a asociaciones?

Cada mes se presentaba un estadillo de todas las entidades, asociaciones y comercios que se estaban visitando. Paralelamente a eso cuando ya estaba implantada y estaba funcionando, hicimos un nuevo proyecto que está todavía en vigor que se llama “botón rojo”, donde se creó una aplicación informática a través del móvil en la que solamente apretando un botón sonaba en la central de Guardia Urbana la alarma de que se estaba provocando una situación anormal. Automáticamente una unidad reactiva se desplazaba a aquel lugar sin llamar ni averiguar qué pasaba y mientras tanto se intentaba averiguar qué estaba pasando. Todo el desarrollo de esta unidad, la implementación de los oficios y de las solicitudes que había que lleva lo desarrolló la policía de barrio. ¿Qué más hizo

la policía de barrio? Pues el control de actuaciones y situaciones como por ejemplo los vados de la ciudad. Como paseaba por la calle se hizo un contaje de vados para controlar qué vados estaban dados de alta, los que no, los que eran ilegales... Encontramos placas de Reus en un vado y se hicieron más de 8000 recursos de vados. Las visitas y las intervenciones fueron miles, pero la función de ellos fue siempre no solamente patrullar, sino que también pasaban por la tienda de al lado, paraban, se presentaban, les daban la tarjeta y el teléfono para que pudieran llamar en caso de necesidad... Y cuando se puso en marcha el programa del “botón rojo”, que se podía tener en cualquier móvil, ellos sabían que apretando aquel botón nosotros ya estábamos avisados automáticamente. En la central se encendía una luz. Aquella luz marcaba el espacio y el sitio, o sea... porque el espacio era físico... no me sirve que tú tengas el teléfono y te estén asaltando en el aeropuerto y lo aprietes porque entonces a mí me sale la tienda donde he ido a visitarte y donde tú tienes la localización... yo acudía allí... por lo tanto, era el espacio físico de la ubicación de donde estabas. Igualmente, podía ser una mujer maltratada que estaba pendiente de que el marido o, en este caso, la pareja no pudiese importunarla... ella también tenía capacidad de apretar ese botón y todo esto se hizo gracias a la policía de barrio.

Se lo preguntaba más que nada porque a veces lo más difícil es movilizar a la ciudadanía para que colabore con la policía...

Bueno, en el caso de Badalona, como antes te he dicho, como había una sensación de inseguridad muy importante y en algunos sitios no sin motivo, la policía fue el agua de mayo, la esperaban y hablaban con ellos. Les decían los problemas que había en el barrio, en qué calle o en qué piso se vendía droga, en qué sitios había situaciones que no gustaban y la policía era además la que recogía datos, abría fichas y pasaba después a unidades especializadas. Por ejemplo, en los colegios, donde tenemos una unidad de delincuencia juvenil, de bandas latinas... a través de la policía de barrio se comunicaba a aquellas unidades, porque entonces empezaba el trabajo de ellos. Pero también hacían una función muy importante de la vía pública porque cuando iban caminando y veían que había un bache o que había una situación de anormalidad, ellos también hacían el parte directamente a las unidades o las aéreas que tenían las competencias de preservar la vía pública. También hacían inspecciones de establecimientos. Cuando iban y veían que el establecimiento no contemplaba... pues ellos hacían un oficio a Vía Pública o en

este caso a Sanidad para que Sanidad hiciese una visita de oficio. Por lo tanto, la policía de barrio hizo... ahora este gobierno lo ha despotenciado, ya que ha quitado parejas en contra de nuestra opinión, porque entendemos que el resultado fue muy importante... fue óptimo como demuestra el hecho, por ejemplo, que desde que no se está patrullando tanto en la ciudad han aumentado los delitos un 36% en este último año que no estamos nosotros. Éste es un dato objetivo, no es una opinión... donde la gente esperaba la policía, quería la policía, quería verla, por lo tanto, cuando la vieron la acogieron con gran satisfacción y se convirtieron en parte de esa policía.

A nivel operativo... me comenta que es la policía de proximidad la que se dedica a hacer proximidad... ¿el resto de unidades no desarrollaban la proximidad?

Ese es otro tema, son unidades especializadas... la policía de barrio puede potenciar intervenciones. Por ejemplo, la presencia de la policía en las escuelas. Semanalmente o mensualmente había una unidad que llamaban la disciplina viaria que daba charlas en las escuelas de todo tipo, tanto de seguridad viaria como de seguridad ciudadana, a niños de los 6 a los 14 años. Además, teníamos otra unidad, la unidad ciclista, que además de hacer el trabajo que hacían durante el año, hacían dos o tres talleres de circulación con escuelas. Los niños iban en este caso al Decathlon, donde se montaba un circuito e iban en bicicleta respetando señales, controlando señales... Y, además, dos veces al año hacíamos un "reality show" para también varias escuelas que iban con sus alumnos e iba dirigido a alumnos de instituto donde se enseñaba los peligros de la conducción con bebida o con según qué tipo de sustancia... y ahí interveníamos la policía, los bomberos, los médicos e incluso el RACC y la Generalitat de Catalunya, haciendo educación viaria y educación de seguridad hacía las escuelas. Lógicamente la guardia de barrio sí que hacía una función presencial cuando se iba a la escuela, pero cuando era más especializada, como en este caso, cuando estábamos hablando de los temas de seguridad viaria, era una unidad especial que teníamos, por ejemplo, también para colaborar con la comunidad, los caminos escolares y otro tipo de seguridad que daba soporte a la guardia de barrio. No es que la demás policía no hiciese nada para la comunidad, sino que estaban sujetos a las necesidades específicas que había en la comunidad, en este caso: escuelas, institutos, asociaciones de vecinos... También teníamos charlas periódicamente. Cada dos meses hacíamos asamblea. Entonces íbamos el representante de guardia de barrio, el representante de unidades especiales... y se

hablaba de necesidades, de los problemas, de los conflictos... de ocupaciones de vivienda... a fin de cuentas, Badalona tiene una plantilla de Guardia Urbana de 280 agentes cuando necesitaríamos tener unos 350... Por lo tanto, había que agudizar el ingenio para dar el mayor soporte posible a las necesidades de la gente y con la disponibilidad que teníamos. Y hacer el esfuerzo de poner 40 guardias solamente de proximidad fue importantísimo.

Más que nada lo comentaba, ya que a nivel teórico sí que hay una discusión entre los que argumentan que debe ser todo un cuerpo el que se dedique a hacer proximidad y los que dicen que deben ser unidades especializadas...

Eso es inviable. Las patrullas... que eso fue un éxito... porque teníamos de 3 a 4 cuando llegamos nosotros y potenciamos... y pusimos 60 agentes en la calle reactiva más la unidad OMEGA que eran 18 agentes. Pero 60 agentes divididos en tres turnos son un promedio de 8 agentes por turno... eso significa de 4 a 5 patrullas... Los coches no pueden hacer esa labor, porque el coche no pasa con la misma atención que la policía de proximidad. Entonces, yo ya sé que hay una política de microespecialización y que, de alguna manera, hay quien no ve la policía de proximidad. La experiencia nuestra fue positiva, de hecho, fíjate que este gobierno no se atrevió a retirarla del todo..., la ha disminuido, pero la gente quiere ver a la Guardia Urbana, no quiere ver un coche pasando *cagando leches*, quiere ver a la Guardia Urbana, poder pararse a hablar con ella, expresarle que en aquella esquina que no se puede aparcar tiene usted un coche cada día aparcado a tal hora y el guardia lo ve, lo comprueba, lo sanciona o se lo comunica a la policía reactiva. A nosotros nos fue muy bien crear las cuatro divisiones de policía que teníamos, y una de ellas la policía de proximidad, que no fue un invento nuestro, fue una iniciativa muy importante del gobierno de García Albiol. Creó seguridad, intervino en la seguridad, intervino y para mí es muy importante en la prevención de la seguridad... Se dio esa prevención y esa imagen de seguridad desde a los niños de las escuelas que cuando salen del colegio ven a un guardia urbano controlando el tráfico y dándoles paso y diciéndoles “buenos días” y “buenas tardes” y, si hace falta, “¿cómo estás?”, hasta las intervenciones que se hacían también de comercios e industrias donde ellos pensaban que podía haber alguna situación de alteración... y esto la patrulla no lo puede hacer sobretodo en una ciudad de 220.000 habitantes.

De hecho, hay estudios que muestran las diferencias en la percepción que tiene la ciudadanía al ver los agentes paseando por la calle o verlos pasar en coche...

Está clarísimo, porque además con las patrullas pasa una cosa muy curiosa. Hay una patrulla que recibe una alarma y sale *pegando leches* y ve la gente pasar el coche y lo quiere parar para decirles que en tal esquina hay... y el coche no se para... entonces dicen: para eso queremos la policía... la llamamos y vienen... pues no, es que no es la policía que tiene que atenderte. Entonces cuando tú tienes un problema de que hay un vecino que te molesta, que hay un vecino que es incívico, que tiene el perro en un balcón y se mea y te caen los meados... No es una patrulla la que va, es la policía de barrio, la que lo ve, lo denuncia, la que va e interviene y si hay que hacer suficiente fuerza porque a veces hay que hacerla para imponer la autoridad perfectamente puede ir acompañada de la patrulla o de aquella unidad especial que te decía que había 18 agentes... que salen 8 y que da una sensación de autoridad que no da un guardia de barrio. Son políticas diferentes, el Guardia de Barrio al ser una policía comunitaria es una policía amable, no es una policía... digamos... reactiva... no es una policía que tenga que dar miedo, sino que ha de ser una policía que la gente la vea como suya, como parte de ellos, y que no tengan ningún problema en dirigirse a ellos y explicar que tienen un problema con el vecino del 2º3ª que no les deja dormir porque cada noche están de baile hasta las 4 de la mañana... pero claro el guardia de barrio a las 18:00 se retira y si es a las 4 de la mañana ¿qué pasa? ¿Vienen y hacen horas extras? No, hacen su parte, lo pasan a servicios centrales y aquella noche a las 4 de la mañana tiene usted allí una patrulla para ver si es verdad o no es verdad y comprobar si hay esa alteración. Si la hay se sanciona y si hace falta se adoptan otras actitudes. Por lo tanto, la policía de proximidad es el primer eslabón de una policía en una ciudad, pero ha de estar recibiendo soporte del resto de policía incluso de los Mossos de Esquadra. Y si la policía de proximidad observa, por ejemplo, que se ha abierto un local que es un fumadero de opio o tal... no va e interviene, hace el parte y lo pasa a unidades especializadas que lo controlan durante varios días y en un momento determinado cuando se hace la inspección tienes 22 policías interviniendo... ¿que la guardia de barrio puede dar soporte en aquella intervención a la policía y a la policía de la Generalitat de Catalunya cuando se hace? Sí, pero no es la que tiene que intervenir en principio en esas situaciones.

En este caso, ¿a la policía de proximidad se la dotó de alguna herramienta más como podría ser el soporte con servicios sociales?

Sí. La policía de proximidad, nosotros lo que hicimos fue, de alguna manera periódica, teníamos relación y formaban parte de los servicios de la comunidad... entonces cuando ellos veían algún problema de manera semanal o de manera quincenal teníamos reuniones con sanidad, con servicios sociales y servicios municipales y se desviaba el problema al servicio que pertenecía o incluso con Vía Pública... también se hacía mucho soporte cuando había espectáculos especiales. Por lo tanto, los servicios de guardia urbana hacían de guardia urbano, pero cuando había alguna situación que necesitaba la consideración de otro tipo de disciplina profesional, en este caso los servicios sociales, porque había gente, por ejemplo, deambulando por la calle... automáticamente se la cogía y se la acompañaba a los servicios sociales. La policía de proximidad hizo, también, una campaña importantísima que la llamábamos el servicio despertador para controlar que los niños fuesen al colegio, teníamos una zona, que es la zona sur, donde había un absentismo escolar de un 50%, a las 9 o 10 de la mañana tenía usted la policía en la puerta diciendo “señora sus hijos no han ido al colegio ¿por qué?”. Por lo tanto, hacían servicios propios de la comunidad, pero cuando había un problema social lo derivaba hacia Servicios Sociales, cuando se encontraba un hombre durmiendo en un cajero automáticamente lo derivaban a Servicios Sociales... La policía intervenía, comunicaba y tomaba parte de la solución.

A menudo, el problema del modelo de policía de proximidad es que no se le dota de recursos suficientes...

En Badalona, la policía de proximidad disponía de todos los servicios que tiene el Ayuntamiento. Y cuando hacía falta que Servicios Sociales se implicasen, Servicios Sociales se implicaba, porque el político de turno, que en este caso era yo, obligaba a que los Servicios Sociales estuviesen a disposición de Guardia Urbana para aquellos escenarios donde era necesario su intervención...

Volviendo a un tema anterior, en la creación de las cuatro divisiones que me ha comentado, ¿hubo algún cambio a nivel de organización o a nivel jerárquico dentro de Guardia Urbana?

Bueno... había vacantes y lo que se hizo fue cumplimentar las vacantes y sí que hubo... por ejemplo, teníamos un jefe de Guardia Urbana que no estaba muy bien por la política y el hombre pidió durante tres años el traslado a la Generalitat de Catalunya y desarrollamos la política que nosotros queríamos... a ver... desde el primer día... y esto fue una cosa mía... a la Guardia Urbana se le decía... mire usted la política de seguridad la marca el gobierno y ustedes la ejecutan. El Guardia Urbano no marca la política de seguridad... sería otro modelo... La política de Seguridad de una ciudad, de un país, la marca el gobierno, la marca el responsable que la población ha elegido. Si se marca una política de seguridad legal porque nadie puede obligar al guardia urbano a hacer una situación ilegal, ustedes han de ejecutar la política que le marque el gobierno que en cada momento esté. Hay otros que le darán menos importancia y dirán que no hace falta la policía de proximidad... pues es una opinión... y será luego el pueblo quine valore si funciona o no funciona... pero en este caso el que marcó la política de seguridad fue el gobierno de García Albiol. Y el que impuso la policía de proximidad y el desarrollo de esta policía y darle herramientas para que fuese una policía eficaz y preventiva fue el gobierno.

Bueno... quizá me refería más a si hubo cambios dentro del organigrama de Guardia Urbana. Es decir, ¿si el cuerpo se hizo más horizontal o, por el contrario, se jerarquizó y se hizo más vertical?

No, no se cambió el organigrama... ya estaba suficientemente dimensionado... lo que hicimos fue convocar todas las vacantes que había por ejemplo de cabo, porque para nosotros los cabos y sargentos eran importantes porque eran los que se hacían cargo de la ejecución de la política de seguridad. Teníamos un superintendente, el único de Cataluña... yo no lo hubiese creado, pero ya estaba... pero teníamos dos intendentes, tres inspectores, cuatro subinspectores... la plantilla de Guardia Urbana no se modificó más que llenando todos los huecos en que existían vacantes, sobretodo en la base, que eran guardias, cabos y sargentos.

En todo caso, se aplanó... ¿se hizo más horizontal la estructura?

Sí, sí se aplanó la estructura. Porque lo que más trabajo da es controlar la calle, no controlar una oficina.

Bueno... ya para acabar... Uno de los inconvenientes, o según como se mire una ventaja, es que no existe una definición única para el modelo de policía de proximidad. En este sentido ¿cómo lo definiría usted?

La proximidad policial es aquella policía preventiva que da soporte a la ciudadanía que hace de policía social, que hace de policía preventiva y que hace de policía del pueblo, de la gente. Para mí esa es la policía de proximidad.

- b. Entrevista a la Sra. Mª Dolors Sabater i Puig [DSP], alcaldessa de l'Ajuntament de Badalona per Guanyem Badalona en Comú Podem i responsable de la regidoria de Seguretat i al Sr. Joaquim Ortiles Giménez, cap de Serveis de Seguretat, Convivència i Participació [JOG], desenvolupada el 5 de maig de 2016.

Durant el seu mandat s'està incidint molt en la idea de policia de proximitat i bé..., la primera pregunta seria en què consisteix el seu model de proximitat?

Bé, nosaltres en aquests moments estem en un procés de modificació de la Guàrdia Urbana, és un canvi molt important i en aquest cas la policia de proximitat entenem que és la presència dels agents al carrer... estan trepitjant el carrer i tenen un coneixement i una implicació amb el territori important. Per tant, poden fer una tasca molt preventiva i també una tasca d'atenció directa amb anàlisi en base al seu coneixement sobre el territori i fer un anàlisi sobre la conflictivitat i, per tant, projecció sobre la prevenció i d'actuacions en mediació junts amb els altres agents del districte.

Una de les pegues més importants que té el model i que ens hem trobat... jo sóc alcaldessa des de el 12 de juny i el problema més important que m'he trobat amb aquest model que ja estava implantat és que l'estructura horària del model amb què m'he trobat no permet fer pel que en teoria està preparat... Perquè resulta que els horaris dels suposats guàrdies de barri s'acaben a les 5 de la tarda, que és just quan surten els nens de l'escola... quan hi ha activitat comercial fins a la nit... quan hi ha una màxima ocupació de l'espai públic per part de moltes persones perquè els horaris laborals i d'estudis fan que molta més gent estigui al carrer i és quan s'acumulen, també, els índex de delictes que també són més alts en franges horàries posteriors a les que acabaven la

guàrdia de barri. Per tant, a la teoria potser aquest model que va implantar el senyor Jurado estava o podia estar bé, però a la pràctica els horaris que els hi va posar als agents de proximitat no podien complir aquest objectiu. **[DSP]**

Us heu basat en algun model estatal o de policia europea?

Bé, els models policials estan ja molt estructurats, crec que, si no m'equivoco, el model de proximitat ve d'Estats Units.**[DSP]**

El model anglosaxó, que combina més la prevenció i la prevenció situacional amb la coresponsabilitat, és per on anem nosaltres. No hem agafat... sí que l'estructura del model la tenim, el que passa és que hem intentat fer una cosa molt adient, molt adequada al nivell de demanda que tenim a la ciutat... Hem vist quan hem entrat primer que era una policia molt encarada a la reacció perquè totes les unitats bàsicament eren les de reacció. Policia Local aquí a Catalunya no hauria d'anar per la reacció sinó més per la prevenció, el compliment de la norma, facilitar el que seria la convivència, ajudar a que aquesta convivència es produeixi. En fi, un tipus de policia, d'agent de l'autoritat més decantat cap a aquesta intervenció... No tant pel que fins ara havia passat que era un model molt reaccionari, en el sentit de reacció, que estava preparat per actuar quan hi ha conflicte, no per situar-se quan hi ha conflicte previ, no per situar-se davant de les relacions, diguem-ne de veïnatge... Amb aquest horari que comenta l'alcalde és relativament confiscador. Com deia ella, a nivell de les puntes que tenim de delictes coneguts són en aquells moments on tenim menys gent, o perquè no tenen o perquè estan a l'hora de descans o perquè ja han plegat clar... dius home... hem d'encaixar això una mica a la demanda ciutadana. És una concepció diferent... **[JOG]**

Nosaltres d'alguna manera, basant-nos en la policia de proximitat fem un pas nou... una policia especialment territorialitzada... afinem més el model de proximitat sobretot també com una manera de resoldre els conflictes diferent. Moltes vegades el que acaba passant és que els agents el que fan és, diguem, recepcionar moltes de les queixes que tenen els veïns i intentar gestionar. Falta un següent pas d'anar a la base del conflicte per anar a resoldre les causes reals d'aquell conflicte. Posaré un exemple: l'any passat vam tenir un conflicte de convivència i de mal ús de l'espai públic per part d'una comunitat que anava a fer exercir els seus drets de culte a un local de la religió evangèlica. Llavors totes aquelles persones que anaven a aquell local la manera que

ocupaven l'espai públic... la manera com aparcaven els vehicles, com es relacionaven amb els veïns del voltant era motiu de moltes queixes. Com que es va donar la circumstància que el local tenia un incompliment urbanístic i administratiu, l'Ajuntament la manera de resoldre el conflicte va ser tancar el local. Aquella comunitat va resoldre els problemes administratius i, per tant, es plantejava tornar a obrir, però com que el conflicte no s'havia abordat, ràpidament quan els veïns van sentir que aquell s'anava a obrir es van posar en alerta. Quina és la manera d'intervenir? Què fem nosaltres? Què proposem? Treballar amb les dues comunitats que estan vivint aquest conflicte, analitzar bé quins són els motius, quins incompliments... o què és el que el genera i buscar solucions. En aquest cas, la comunitat obligatòriament per legalitzar el local havia de tenir uns aparcaments per a què la gent no aparqués malament i la pitjor queixa que hi havia del veïnat era que els nens sortien i jugaven fora i ocupaven l'espai públic, travessaven incontroladament... Doncs, es va mediar, es van fer reunions i es va aconseguir que la comunitat es comprometés a controlar que no sortissin nens sense vigilància i que això estès bé... No hi hagut ni una sola queixa des que s'ha tornat a inaugurar aquest espai, i en tot cas, aquí, el paper de la policia és seguiment i que a la mínima que surti alguna cosa la treballem de seguida. De moment no n'ha sortit cap i portem mesos així. Aquest és un exemple, que evidentment no sempre tot surt perfecte, però és un exemple molt clar que hem anat a l'arrel del problema. Hem d'aconseguir que la feina policial sigui aquesta, i no tant posar multes... fer un anàlisi del conflicte i a lo millor, també, poder analitzar si en un territori es produeix un tipus de conflicte. Per exemple, a la zona d'oci bàsicament els conflictes que es produeixen és per un ús massiu de l'espai públic per part de gent que en moltes vegades estan en un estat i en unes condicions d'embriagadesa que fan que facin desperfectes o facin molèsties fora de mida. És ubicar. Això no es resol fent controls massius d'alcoholèmia amb unes formes molt autoritàries. No es resol. Evidentment que moltes vegades que el multar també s'hagi de fer, el coercitiu també ha d'existir però el que s'ha de fer és resoldre. Per tant, perquè els joves fan això? Potser... bé, ara no vull donar solucions... **[DSP]**

És una manera diferent d'afrontar el problema. És a dir, des del punt de vista de l'autoritat i des del punt de vista de la força l'únic que pots fer és actuar un cop ja s'ha produït el fet o provocar un desplaçament, que és el que es pot fer des de la concepció de la seguretat que només té a veure amb el conflicte concret... **[JOG]**

Deixa'm posar l'exemple... entre Badalona, Santa Coloma i Sant Adrià moltes vegades el que es fa amb les persones drogoaddictes és un problema de salut pública... si tu fas una actuació policial exclusiva desplaces el problema... ho fas a la Mina, ho desplaces a Badalona, ho fas a Sant Roc i ho desplaces a Santa Coloma. Per tant, es tracta de fer una altra cosa i de veure si això té a veure amb Serveis Socials, amb Salut, potser hem de veure de tenir més serveis. És veure el conflicte com indicador. Tot el que és l'acte delinqüencial i el conflicte d'incompliment de normes o de conflictes de carrer l'hem de veure com un indicador d'un problema que s'ha d'abordar des d'un àmbit més global.

[DSP]

Després, un altre tema que l'alcalde ha fet molt d'allò... és a dir, la seguretat no és un dret que existeix de forma espontània. És un dret que s'aconsegueix per coproducció d'aquest dret per part dels ciutadans. Si no hi ha participació en la generació de seguretat és molt difícil aconseguir seguretat. Per tant, si tu tens un ciutadà que genera un conflicte i pots posar-los junts a funcionar, és molt probable que una alternativa a l'autoritat de seguretat pugui ser un abordatge d'aquesta situació. Sempre... el que passa és que normalment el ciutadà el que demanarà és que la policia faci una actuació. El ciutadà no es fa responsable de l'actuació. Per tant, no hem avançat gens. El que volem aconseguir és que aquesta coproducció, aquest element necessari que és el ciutadà també intervingui en la generació de seguretat. Corresponsabilitat. [JOG]

En referència a la corresponsabilitat, la policia de proximitat planteja dos reptes que són: d'una banda, la capacitat de treballar amb paternariat, vull dir la capacitat de treballar la policia amb altres organismes. D'altra banda, la idea de coproduir, és a dir que la ciutadania també hi treballi. Llavors, com ho voleu articular tot això?

Això va ser molt interessant a les jornades de seguretat que vam fer al gener que vam titular *Una Ciutat Amable, una Ciutat Segura*. En aquet sentit, un dels objectius era que la gent quan pensi en seguretat no pensi en armes ni amb uniformes, perquè la seguretat és moltíssimes coses. La seguretat és poder viure tranquil en una ciutat, sentir-te sense por, sentir que no hi ha injustícies, bé... moltes coses. Aquestes jornades van tenir una part molt interessant de debat participatiu, taules de debat entre veïns, col·lectius de joves de dones, col·lectius d'entitats que organitzen activitats culturals... hi ha col·lectius que estan acostumats a desenvolupar els seus mitjans de seguretat. Per

exemple, quan es va organitzar la via catalana, o el carnestoltes de Llefià, la pròpia comissió de cultura organitza la seguretat i es necessita algun guàrdia per temes de trànsit, però el que és la seguretat per donar tranquil·litat a la gent ho organitzen ells. Aquest concepte és molt important. Llavors, com s'aconsegueix aquesta corresponsabilitat? Doncs és sobretot implicat en la reflexió i en les propostes a la ciutadania. Poso un exemple, ara estem amb el tema dels gossos, el tema dels gossos ara és una punta aquí a Badalona, les queixes pels gossos perillosos perquè els propietaris de gossos ocupen més espai públic del que els pertoca en parc infantils i la gent té por... això genera una sensació, no només el tema cívic de la caca de gos, que és una cosa, diguem-ne d'incomoditat, sinó el tema els gossos perillosos i els nens petits. Nosaltres ara ho estem treballant a partir dels districtes i la idea és fer reunions amb propietaris de gossos per parlar del tema i preguntar què demanden de lo públic. Què necessites? Què pot millorar? Implicar-los i que siguin ells... Les campanyes que fem surten de la pròpia gent i evidentment hi ha d'haver una implicació dels agents, però hi ha d'haver també una corresponsabilitat en què aquestes idees han sortit de tothom i que tothom... per dir-ho d'un altre manera, ara la gent té por i la gent que diu "encima si le aviso me insulta"... això passa. Abans hi havia un concepte que era: tota una tribu per educar un nen. Aquest és un concepte molt interessant que nosaltres intentem recuperar, o sigui abans a les societats tothom exercia control sobre els nens i els joves, potser fins i tot excessiu, sobretot en societats moralment molt dominades per una creença religiosa en què tothom exercia un control excessiu sobre les persones. Ara estem a l'altre extrem, aquest "tothom" delega la responsabilitat d'educar fins i tot arribant al punt que pots estar veient un nen que fa una cosa molt incorrecte i ningú li diu res perquè no és el meu fill... Doncs aquest és un problema general del que s'està reflexionant arreu del món. El que nosaltres volem és que si als nostres barris hi ha una consciència de què volem tenir... per exemple, a Sant Roc vam fer una acció molt contundent de netejar, que els veïns netegessin. Si tu tens consciència que això és una cosa que tots ho volem i la cuides hi ha més complicitat quan toca avisar a qui ho està fent malament. I toca avisar-lo perquè... ostres... l'altre també és ser proactius per a què la gent no només es queixi, sinó que també doni propostes de solució...

Això d'una banda... l'altra pregunta que feies sobre el paternariat, nosaltres, per exemple, en els plenaries dels consells de districte fem que hi siguin també els guàrdies de districte, que escoltin i de fet si estan... això encara no ho tenim... aquests que pleguen a les 5 a les entitats no hi són. A la que tinguem aquesta reforma molt important

el que farem és fomentar que hi estiguin i que cobreixin un horari molt ampli... clau per a què la gent sàpiga que tenim guàrdies de barri en aquella hora, es podran presentar a les associacions de veïns, anar-hi quan els cridin, anar als comerciants i ser uns agents molt més del territori. [DSP]

Després hi ha una altra cosa que estem acabant de construir, que és el consell ciutadà de seguretat, un consell participatiu... que jo sàpiga actualment no n'hi ha cap. Un consell de participació en seguretat, no des del punt de vista únicament policial, sinó des del punt de vista més ampli de la seguretat. Això és una iniciativa que estem construint per poder-la posar a funcionar. Jo calculo que potser abans de finals d'any ja tindrem una proposta molt potent... [JOG]

Un consell de seguretat però no des del punt de vista dels que tenen la responsabilitat de la seguretat, sinó del que es va encetar a les jornades de seguretat que va ser molt adient, tant pels ponents que van venir i els debats, com per les pròpies reflexions de les pròpies entitats... que això continuï i que sigui normal que les associacions de veïns parlem dels problemes de seguretat de la ciutat des d'un punt de vista global i transversal, i això aquí no ho teníem i ara ho tindrem. [DSP]

Potser un dels perills d'aquest model és que un grup o una associació acabi acaparant l'atenció o que no hi hagi la veu contrària en aquests debats. Com penseu tractar-ho? És a dir, com fareu perquè un grup acabi imposant els seus interessos?

Considero, que una manera és fent-ho molt ampli i plural i, l'altra, és sent molt conscient que els relats mai són unívocs i poso un exemple que ha sigut molt important tot aquest temps a Sant Roc. Quan ha passat aquest problema de les persones d'ètnia gitana, que va haver-hi un conflicte al fòrum, han fet un èxode per problemes de seguretat, per por a revenges... el relat del perill i que vindrien fer venjança i que els veïns de Sant Roc vivien atemorits... aquest és un relat que una sèrie de gent el controla, el domina, perquè és la seva pròpia por la que els hi fa descriure una realitat que tu després vas al barri i no t'ho trobes... i això ens ha passat quan l'Albiol feia la campanya per a les eleccions o inclús durant el mandat, moltes vegades parlava d'una sèrie de conflictes en els barris... que jo que hi treballava... treballava a Llefia, i que mirava molt... i pensava... ostres... si jo escoltés el que diuen imagino trobar-me aquí: baralles

al carrer... és a dir, l'imaginari que tu et fas del relat és un imaginari molt tal... i això existeix... Moltes vegades, una cosa que vam discernir d'aquestes jornades és que una cosa és la seguretat i l'altra és la percepció de seguretat. Una cosa és, diguem, el perill real i l'altra és la sensació de perill que tu vius. Llavors em sembla molt interessant la pregunta que fas perquè em sembla que precisament el que pertoca és desgranar això i que quan un fa un relat o genera... posa damunt la taula unes pors, unes denúncies, una sèrie de coses... poder-les contrastar què hi ha de percepció i què hi ha de realitat. Evidentment, treballar sobre la realitat, també s'ha de treballar sobre la percepció perquè la percepció també és real... amb això de Sant Roc que et deia... nosaltres en parlem molt perquè una cosa que no havia passat mai, és gravíssim el que va passar però no hem viscut, a part de dos episodis puntuals, momentanis, d'un dia quan varis cotxes amb gent armada i això es va viure amb tensió... és que hi hagut una tranquil·litat, un control de la situació, una normalització, han pogut fer totes les festes, no s'ha deixat de fer res... I en canvi, l'imaginari és que aquí vivim atemoritzats amb aquest clans... per tant, crec que la resposta és tenir molta... saber distingir la percepció de la realitat, donant valor a la percepció pel que és i a la realitat pel que és, posar moltes veus i contrastar i jo penso que això... si la pregunta que fas... i aquí... no sé si anaves per aquí, a les jornades de seguretat va sortir una frase molt provocativa i molt interessant que deia "un linxament és molt participatiu", és el més participatiu que hi ha, i evidentment, la participació no ho avala tot. Estem en un Estat de Dret, tenim uns Drets Humans a protegir, tenim unes normes a complir i la participació no avala l'incompliment ni el linxament, és evident. **[DSP]**

Quan parlem d'això, sempre fem referència al terme la "massa". És a dir, una participació no és la massa. La massa és un conjunt d'elements units per un interès únic i en contra de tot. Quan parlem de participació estem parlant de diàleg, d'entendre'ns, de contrastar, d'aportar... **[JOG]**

El que passa que sí que és veritat, i penso ara en la OMEGA, i en la participació dels agents... diguem que si jo parlo amb els agents de la Guàrdia Urbana un per un, n'hi ha uns quants que continuen pensant, i estan convençuts, que la unitat antiavalots, el model que teníem de la OMEGA, era millor que no haver-ho tret i haver fet aquesta policia de proximitat. Per tant, evidentment, si jo sotmeto tot aquest procés de deconstrucció de la Guàrdia Urbana i de buscar un altre model i escolto a tothom, jo tinc en compte també aquestes prevencions o aquestes opcions que et fan conèixer aquests agents. El que

passa que una cosa és la participació per compartir coneixement, per compartir opinió, per enriquir sobre valoracions, deliberacions, i l'altra és la participació per votar una opció que no és l'objectiu. Un consell d'aquest tipus, sobretot, és per deliberar i sobretot per trencar esquemes de mirada unidireccional. Si hi ha una sèrie de gent que creu que la seguretat només es pot resoldre de manera reactiva i autoritària... que tot es resoldria tenint moltes furgonetes com tenien les OMEGA, i hi ha una gent que creiem que no és així, en tot cas ens hem d'escoltar mútuament i uns als altres ens hem de demostrar coses... una de les coses que nosaltres hem de demostrar és que amb aquest nou model som capaços de controlar les coses que poden justificar pensar que el model més repressiu i autoritari i, en tot cas, els que defensen aquest model haurien de poder demostrar què cobrien amb aquest model que s'escapi al control de l'altre. Hem de fugir de dogmatismes. Va haver-hi una frase molt interessant dels joves, ells van dir que els donava seguretat veure policia en els llocs d'oci però ens produeix inseguretat segons quin tipus d'actitud policial. És a dir, si l'actitud policial és repressora que ens miren com a joves, com si fóssim delinqüents pel sol fet de ser joves, i ens tracten amb prepotència i amb agressivitat encara que no sigui verbal o actitud, aquesta actitud genera inseguretat. Em van semblar interessants les dues coses. Una, que els propis joves valoressin en positiu veure policia, cosa que normalment sembla que els joves no... i l'altra, que aquesta actitud tan autoritària de la policia el que genera és inseguretat. És pensar que et pot fer mal enlloc de que et pot protegir... aquesta és una consideració que vaig trobar molt interessant. [DSP]

Potser, també aquesta percepció és quelcom cultural... en el món anglosaxó és normal veure la policia vestida de militar amb armes llargues amb una actitud agressiva i, tot i així, la població s'apropa o inclús es fan fotos...

Una altra cosa seria si calen les armes i aquesta escenificació armada, perquè en el fons si féssim un anàlisi objectiu de totes les actuacions policials, poques vegades s'han hagut de fer servir armes i, és més, sovint l'ús d'armes provoca més mals que el que volia defensar. Per exemple, el tret que va rebre un mosso no fa gaire, el va rebre perquè la persona que anaven a detenir els hi va prendre l'arma... si allà no haguessin hagut armes... ell no duia una arma pròpiament. Estem en una situació de delictes a un nivell molt baix aquí a Catalunya. Per tant, és evident, que si tu vas a fer una operació a un lloc que saps que hi ha una xarxa delictiva, una xarxa de drogadicció, una xarxa d'una

màfia, aquí és evident que els agents que vagin a fer front això han d'anar protegits i han d'anar preparats... però per fer l'acció normal... és com jo... diuen tu t'has de protegir perquè ets l'alcalde... però la protecció absoluta no existeix... o sigui... la seguretat 100% absoluta no existeix enlloc, llavors si tu has d'anar rearmant... jo hauria d'anar amb...

Aquesta política diguem-ne “más por si a caso” no tenim... [JOG]

Bé... un exemple és la policia portuària, que no van armats...

Sí... hauríem d'aconseguir trobar l'equilibri entre, evidentment, la protecció dels vulnerables i el fet que no et puguis exposar... però... bé... aquest és un tema que també és molt interessant però de moment no l'hem abordat... [DSP]

La següent pregunta va més encaminada a l'organització de Guàrdia Urbana... més aviat a com s'ha territorialitzat aquest cos. Durant el darrer govern es va implantar la unitat que anava amb bicicleta...

No. Ja existia aquesta unitat. La policia amb bicicleta és un invent de fa molts anys... D'igual manera que ja existien els Guàrdies de Barri. [JOG]

El que va fer el senyor Jurado és convertir-los en una unitat... bé... bàsicament l'aportació del senyor Jurado és que aquest operatiu el va constituir en una unitat que tenia unes condicions laborals específiques... aquest horari, uns plusos, no treballen els caps de setmana, o sigui els va convertir en un status laboral. Però bé, jo quan era president de l'associació de veïns del centre ja hi havia els guardes de barri que també venien a l'associació de veïns... [DSP]

El que passa és que han variat quant a la forma de fer les coses i els objectius plantejats. [JOG]

Quant a la territorialització, nosaltres ho plantejem per tots els districtes... tots... en tot cas, en menys mesura o més en funció de la complexitat del districte. I el model que s'ha dut a terme durant aquest darrers quatre anys és que s'han concentrat en els barris més densos i més problemàtics. Nosaltres hem fet un barem tenint en compte amplitud, densitat de població, el tipus de problemàtica específica que pot tenir... no és el mateix

on hi ha comerç que on no n'hi ha, polígons industrials i tot això, hem fet unes fórmules per saber cada districte quants en tindrà... [DSP]

El que estem fent nosaltres en aquest moment és ajustar recursos humans amb aquesta ponderació que hi ha per districtes. Hi ha una cosa que no hem dit però que té molt a veure amb la proximitat policial, és que les policies normalment que tenen aquesta concepció reactiva estan supeditades a la sala. Per tant, totes les estructures policials per molt que diguin que tenen territori, etc... estan mediatitzades per la sala. Vol dir que la proximitat és relativitza. Com sabem això, el que hem intentat ja no és tant parlar de model, sinó l'aplicabilitat del model que estem generant que té a veure amb les coses que passen cada dia. Quan diem no supeditem l'estructura territorial, l'estructura de proximitat a la sala, vol dir que quan hi ha una emergència en algun lloc la sala ha de destinar els recursos d'aquell districte i no tenir sis patrulles donant voltes per la ciutat... el que nosaltres plantejem és que no estiguin supeditats a sala sinó que estiguin supeditats al territori... això és un joc difícil perquè cal formar a la gent... hi ha una part de formació dels agents que no és precisament la que dona l'escola de policia, l'escola normalment va molt dirigida al cos de Mossos d'Esquadra, però el seu plantejament formatiu és un plantejament que té més a veure amb les pràctiques policials... aquí estem parlant d'un altre tipus de policia, una policia que ha d'utilitzar més la seva intel·ligència emocional i més la seva capacitat de tecnificació. És una policia emocionalment més intel·ligent. També és cert que hi ha conflictes que no es poden resoldre amb això, però la Guàrdia Urbana el 80% de la seva activitat és una activitat que té a veure amb el món relacional. [JOG]

La proximitat policial s'està fent servir per molts polítics, regidors, alcaldes... es diu molt. Llavors la pregunta és: fins a quin punt es fa servir per legitimar la seguretat però realment al darrere no hi ha res? És a dir, fins a quin punt són polítiques buides de contingut?

M'agrada aquesta pregunta. Jo estic d'acord amb això que has dit i precisament per això l'aposta nostra és anar més enllà. Perquè en el fons si tu mires els models de proximitat és dir que els guàrdies es fan més visibles al carrer, són més amables, la gent els veu més com un amic i tal... però no hi ha un canvi profund de model i, per tant, a mi no em serveix... no em serveix...

Això que has dit tu, m'ha fet pensar quan jo era activista antimilitarista molt activa i recordo les campanyes que feia l'exèrcit quan fa accions humanitàries que en el fons t'està dient... home... veus com sí que l'exèrcit és necessari perquè també fa coses bones i és, com que et dona la raó que ha d'existir i ha de ser com és... Jo penso que sí que és veritat que moltes vegades si només fas com un rentat de cara i no fas realment un canvi en profunditat tu podries tenir, per dir-ho d'alguna manera, agents de proximitat que en el fons tinguin un comportament o facin accions contràries. A lo millor és de proximitat i estan fent discriminació racial o estan aplicat xenofòbia... la proximitat dient només que s'està a prop no és un canvi. L'important és la prevenció i ser capaços d'analitzar el conflicte i dintre de la teoria de la resolució de conflictes, que això ve del món pacifista, si analitzes un conflicte bé... les seves causes i aplicant la teoria de l'evolució dels conflictes, pots arribar a canviar les condicions que fan que aquest conflicte es generi i el pots resoldre d'una manera permanent. Perquè si el resols només... ja es veu... jo estic tipa d'anar pels llocs escoltant "Tenim un problema!"... aquest estiu, per exemple, semblava que tot eren problemes... tu anaves allà i preguntaves "això és des que sóc jo?" i la gent et deia "no eso llevamos 14/15 años... siempre pasa igual... cada verano" Llavors jo dic: vale, "cada verano lo mismo, y qué?" Doncs això no és solucionar un problema... si cada estiu es genera un problema, doncs... escolta seiem a la taula, analitzem el conflicte i, per tant, et dono la raó que sota aquest títol s'amaga un no reformar profundament la Policia Local. [DSP]

Finalment, un dels inconvenients o avantatges de la proximitat policial és que no hi ha una única definició.

Jo, hi ha una cosa que m'agrada molt dir-la que és... perquè ara una de les crítiques que fan alguns dels agents que són contraris a això és que es pensen que hi ha moltíssima gent que confon amabilitat... El concepte amable o el concepte de proximitat amb la feblesa, amb el ser tou, ser permissiu... no, no, al contrari. És a dir, precisament ha de ser molt poc feble perquè el que fa que no funcioni moltes vegades les coses és l'arbitrarietat a l'hora de complir les normes que genera que la gent... si tu ho permets perquè ets de proximitat, això és una perversió moltes vegades de la policia de proximitat... que coneix a la gent... no posaré una multa a aquest cotxe que està aparcad perquè va a portar el nen... clar... si tu caus en aquesta roda no serveix de res. Llavors, la proximitat vol dir que estàs molt a prop, que escoltes i que no ets feble, en tot cas ets

comprengiu i, evidentment, en l'aplicació de la norma tindràs en compte la flexibilitat que a vegades és necessària per no fer que sigui pitjor el remei que la malaltia, però ha de ser una policia responsable. Proximitat vol dir no només estar proper territorialment sinó amb aquesta intel·ligència estratègica que comprèn el territori on està, treballa conjuntament amb els agents que estan al territori, se sent part d'una acció comunitària en què la seguretat i la resolució de conflictes i ell és un professional... Per tant, no és un professional com un mer executor d'unes normes... és un professional que ha de poder parlar amb propietat i que ajuda a què hi hagi més percepció de seguretat i bona convivència. Porta aquesta amabilitat que no és feblesa, sinó que és fer entendre a la gent moltes vegades... jo ja sé que hi ha d'haver-hi mediadors... durant les jornades crec que va ser la Gemma Galdón que va dir que ella no era partidària que la policia actués de mediadors, ja que confonia a la gent... segons ella la policia havia de ser policia...

[DSP]

- c. Entrevista al Dr. Conrado Fernández Justes [CFJ], superintendent de la Guàrdia Urbana de Badalona, conjuntament amb el sergent Blas Ortuño Puertas [BOP], responsable de la unitat de proximitat de la Guàrdia Urbana. Entrevista realitzada el 20 de maig de 2016 a les dependències de la comissaria de Guàrdia Urbana Badalona.

¿Cómo aparece la policía de proximidad en Badalona?

Aquí en Badalona la Policía de barrio nace en 1981 y se hace andando por las calles, etc... y esto se replica en todas partes. Si bien, hay que decir, que esto no es garantía de seguridad. Yo muchas veces les explico a los alumnos que proximidad es relativo... yo en México la proximidad de un policía me asusta, no me da seguridad porque lo que va a buscar es una mordida... al igual que he dicho México podría decir otros países. Por lo tanto, la filosofía que hay detrás de todo esto es lo que importa. Como filosofía de la proximidad te diría que lo que nos interesa siempre es tener esa... son varias cosas: recabar esa información, esas necesidades del ciudadano, que el ciudadano sienta una accesibilidad a los policías que la ve a través de esa amabilidad y ese contacto sí se da... pero cuando hay un policía de aquellos que por mucho que vaya a pie es un malcarado,

el ciudadano tampoco... en general se acerca mucho. Pero la filosofía no puede ser sólo un policía que es próximo y que está en la calle y que tal... tiene que ir a más. Yo no quiero un semáforo más, no quiero un robot más... el ciudadano lo que quiere es un policía que sea amable, que sea accesible y que le ayude a generar sensación de seguridad... y que le dé garantías de la prestación de un servicio en condiciones. Y eso implica montones de cosas que dichas ahora aquí rápidamente son... nos vamos a olvidar de muchas... pero implica que haya una cultura policial determinada, no sólo en el grupo de gente que está en contacto con el ciudadano, en ese *front office*, sino en toda la organización. El policía aparte de ser receptivo ha de ser proactivo, es decir, no es una persona inactiva esperando a que le vengán, sino que tiene que ir al tema, tiene que trazar estrategias de tipo preventivo. Cuando digo prevención... aclarando el concepto, hay gente que se piensa que prevención es disuasión. No, disuasión es una parte y prevención es más allá. Es decir, disuasión quiere decir que yo como policía me sitúo en un barrio comercial o en un eje que yo sé que hay conflictos y mi presencia allí dificulta o impide la aparición de ese delincuente que quiera hacer eso... pero la prevención no sólo es esto, la prevención son toda una serie de acciones tendentes a cambiar las cosas. Por ejemplo, si yo pongo un radar en una autopista y todo los que pasamos sabemos que en ese punto hay un radar... pues sería como en la autopista aquí en Badalona o en la B-20, cuando llegamos al radar que todos sabemos dónde está, frenamos, pero luego cuando lo hemos pasado seguimos corriendo. Bueno... esa es una acción disuasoria... donde hay el radar, donde hay el policía, pues vamos a ir con cuidado y cuando se haya acabado esto seguiremos a nuestra velocidad. Mientras que las acciones preventivas lo que intentan es incidir en toda la conducta y, por lo tanto, lo que vamos a intentar es adelantarnos a conflictos, intentar mediar, intentar favorecer que eso no exista, etc... Por lo tanto, lo que digo: prevención, proactividad... dentro de la prevención, por supuesto la disuasión... y finalmente, todo esto incardinado dentro de la filosofía de actuación del cuerpo policial. Cuando un cuerpo policial dice: esos son los de policía de proximidad... los deja de lado y haced lo que queráis, pero lo importante es la parte reactiva... estos que están en proximidad no tienen la suerte, la posibilidad de tener recursos detrás. Entonces, sí que reciben mucha información, pero es una información que muchas veces no tienen capacidad para resolver. Entonces, o la organización ha creado todos los sistemas necesarios para que frente a esa sensibilidad y esa demanda que nos llega de la parte del ciudadano, tenga luego un resultado positivo... si esto no se produce es puro maquillaje... lo que estamos haciendo es puro maquillaje. Por lo tanto,

hay que buscar eso y... todo el mundo quiere hablar de proximidad, todo el mundo hace proximidad... pero proximidad real hay muy poca. [CFJ]

Siguiendo este punto, qué diferencias hay con el modelo que se implantó durante el gobierno del Partido Popular, ya que también hablaban mucho de proximidad, y el modelo que se está implantando ahora en Badalona...

A ver... todavía no se ha implantado el de aquí... ahora estamos aguantando todavía el sistema anterior. Por lo tanto, decir que ya podemos decir lo que hay... no. Lo que pasa es que ya podemos decir que hay toda una estrategia tendente y yo espero que en unos meses se pueda hacer una construcción de un nuevo modelo. Estamos en un proceso que decimos de deconstrucción para construir de nuevo. La alcaldesa lo ha sabido explicar muy gráficamente, lo que dice es que esto que vamos a hacer es como el que tiene un edificio construido con piezas de *lego* que desmontamos y con esas mismas piezas vamos a hacer un edificio diferente. Porque evidentemente los recursos humanos y materiales son los que son, no es una empresa que nace de nuevo y por lo tanto ahí estamos. Entonces, la diferencia que tendría que haber entre el modelo que se arrastra hasta ahora y en el que se quiere crear es una diferencia fundamental. En el modelo anterior se puso un equipo de guardias de barrio, es verdad... pero este equipo de guardias de barrio tiene un problema de horario. Es decir, no tienen la orientación a prestar servicio al ciudadano, sino que era más bien un maquillaje... son unos agentes que tienen unos horarios igual que los colegios, unas festividades igual que los colegios... de tal manera que lo importante era que se les viera a la entrada y salida del colegio para hacer una campaña política en sentido de decir tenemos guardias de barrio, pero no se esperaba ninguna operatividad, ninguna resolución, nada de nada... me he olvidado de decir, hablaba de prevención y tal... en la filosofía del guardia de barrio también está el resolver problemas, si el guardia de barrio no resuelve nada, no me sirve de nada. Por lo tanto, tenían un horario por convenio que no cuadra con la presencia ciudadana en las calles. Es un primer error o un puro maquillaje, como te decía. En segundo lugar, es básico saber quién dice cuál es el problema que tiene la ciudadanía. En el sistema anterior el problema de seguridad venía definido políticamente. Es decir, los responsables políticos de la ciudad decían cuáles eran los problemas, muchas veces eran los inmigrantes, los extranjeros... decían que los problemas eran éstos, magnificaban o hacían una campaña de promoción de estos problemas y entonces

organizaban los servicios para dirigirse contra estos problemas que ellos habían conseguido introducir en la mentalidad de los ciudadanos. Lo que pretende el modelo actual es ir a la esencia de lo que ha de ser la proximidad. La esencia de la proximidad es que los problemas se detectan, se intuyen, se captan entre la ciudadanía. Entonces, es verdad que no todo se capta entre la ciudadanía... es decir... hay problemas como el terrorismo o la delincuencia organizada que el ciudadano no va a notarlos, puede notar algún indicio y nos lo puede hacer llegar, pero el ciudadano en estos casos no tiene sensación de miedo hasta que no se produce el delito... pero aparte de esto el modelo de proximidad busca, indaga, se relaciona con el ciudadano y de ahí surgen los problemas. La diferencia con la etapa anterior es que desde la dirección política se sitúan los problemas, se hace creer a la gente que esos son sus problemas y, entonces, se ponen toda una serie de dispositivos para ir a solventar supuestamente esos problemas. Lo que se pretende ahora no es esto, es que los problemas sean los problemas auténticos que el ciudadano tiene. No le vamos a crear problemas artificiales. Es el ciudadano el que tiene que ilustrar, el que tiene que ir diciendo cuáles son los problemas. Al hilo de esto... proximidad no es sólo el contacto próximo, no me veo en la calle con... esto era propio de los años '80, pero en los años '80 no había móviles, la gente estaba más en la calle, había más movimiento en las calles, además el factor de la mujer en el trabajo no estaba generalizado como ahora... eso quiere decir que el espacio público que tenemos los ciudadanos está muy limitado y el espacio público realmente lo utilizamos para desplazarnos. Antiguamente, en los años '80, cuando se empieza en España y más concretamente en Badalona a poner esto en marcha, los niños estaban en las calles, no habían tantos parques, no habían nada... hoy en día, lo que detectamos es que los niños hacen actividades extraescolares y cuando acaban el cole no salen a la calle... tienen que hacer deberes, tienen que ir a piscina, tienen que ir al judo... por tanto, ese factor de cercanía, de contacto con los padres, con los familiares, ha disminuido de una manera drástica. Es más, ese espacio público que nosotros hemos abandonado por ir a determinadas asociaciones... estamos convirtiéndonos en una ciudadanía asociacional, como puede ser la propia ciudadanía de los países del norte... y por lo tanto abandonamos el espacio público. ¿Quién ocupa ese espacio público? Precisamente aquellos que no tienen capacidad para asumir... para ir a esas asociaciones y suele coincidir que son inmigrantes, personas que viven hacinadas en sus viviendas y... eso hace que en algún momento la visión del ciudadano sea otra. Si nosotros tenemos a los ciudadanos de siempre, autóctonos, que no están en las calles o están mucho menos,

pero además hay unas tecnologías con las que se puede relacionar uno mucho mejor... hemos de entender que la proximidad no pase solo única y exclusivamente por el andar por la calle. Pasa por el hecho de tener aplicaciones para los móviles, que se están desarrollando, para contactar con agilidad y tal..., pasa por tener contactos con internet, twitter, facebook... todas estas cosas y entender que proximidad no es cercanía. Proximidad es algo más que la cercanía. [CFJ]

Yo entro en la proximidad hace 8 meses, yo estaba en las patrullas, y me doy cuenta que el sistema de proximidad que hay aquí... pues... no se parece a los que hay fuera, no se parece en absolutamente nada. Es un sistema que existe desde hace cuatro años, pero lo que me llama más la atención es que los agentes que están en los barrios no son comandados por la sala central, sino que van a su aire. Claro, cuando pasa algún tema en una calle, pues el guardia de barrio que esa es su zona no tiene que ir porque la sala no le manda... él va a su aire... haciendo sus denuncias, viendo si hay algo roto, pero no se mezcla con las problemáticas del barrio. Por ejemplo, aquí en Barcelona el modelo de proximidad... aunque un coche patrulla llegue antes, el policía de proximidad va también porque forman parte de ese territorio... aquí no se hacía así y es lo que vamos a intentar hacer ese cambio.

Nuestra policía de proximidad en estos cuatro años ha hecho pocas cosas... casi todas de tipo administrativo y la proximidad es otra cosa. Es un concepto que debe de tener todo el cuerpo policial.

Aquí la unidad de proximidad era una unidad de 40 personas... cuando somos 280 que se dedicaban a eso... no era la filosofía del cuerpo, no era proximidad. La filosofía del cuerpo durante cuatro años ha sido reactiva. Absolutamente reactiva, porque todo el mundo estaba en coches patrulla, todo reacción, OMEGA... Pero bueno... nosotros llevamos sin los OMEGA muchos meses y no ha pasado nada... [BOP]

Cambiando de tema ¿Os habéis basado en algún modelo europeo o estatal a la hora de diseñar la nueva policía de proximidad en Badalona?

No, aquí cogemos un concepto que ideó Conrado, que es el concepto de la proximidad estratégica. Intentamos coger lo bueno que tienen los diferentes sistemas policiales, pero donde la proximidad sea nuestro núcleo central. Pero no tenemos un espejo donde mirarnos, porque aquí ya teníamos un modelo hace unos años. La proximidad

estratégica, al fin y al cabo, es implementar recursos donde hacen falta para atajar los problemas.

De lo que nos quejamos es que tenemos cada vez menos recursos... ahora somos 40 agentes menos que hace unos años... [BOP]

Me surge una cuestión... ¿Para aplicar un modelo de proximidad necesitas tener una sociedad cohesionada? ¿Una sociedad unida?

No tiene por qué. Parte del modelo de proximidad lo que tiene que buscar es cohesionar a la población, es uno de los objetivos. Para prevenir problemas y para evitar problemas es precisamente trabajar en aspectos que cohesionen a la población y cuando hablamos de inmigrantes aquí tenemos alguna experiencia previa a la llegada del Partido Popular que había alguna unidad, especialmente la unidad de convivencia que lo que hacía era acercar a poblaciones de gente “nouvinguda” con la población autóctona. El resultado era que en muchos casos el miedo se daba por desconocimiento y en el momento que conseguíamos que se conociesen y que se relacionaran la sensación de seguridad mejoraba muchísimo y además en colaboración mutua como unos vecinos más mejoraba mucho. El problema es cuando se hace el discurso al revés, cuando el discurso es: el inmigrante por naturaleza es malo y me viene a quitar lo mío... Entonces cuando con eso se convence a la gente, la gente tiene miedo. Este era el discurso de estos cuatro años anteriores. La tarea importante es la de intentar conseguir que se conviva y lo que sabemos es que los inmigrantes producen delitos, pero como los producen los autóctonos y el hecho de ser inmigrante no implica ser delincuente, ni muchísimo menos.

Quizá uno de los peligros del modelo de proximidad policial, es que en esta participación ciudadana un grupo se apodere del discurso o de la iniciativa...

Hay un caso significativo de esto, que es el caso de Rodney King. La *community policing* en USA se desarrolla también profundamente y ciudades tan grandes como Nueva York y tan variopintas como Los Ángeles pusieron en marcha modelos de proximidad. En el caso concreto de Los Ángeles, las poblaciones están muy distribuidas en forma de gueto, por razas, por características... en concreto, se dio una circunstancia que en una población de gente muy blanca... muy sajona... no les hacía gracia la presencia de negros y su discurso era siempre dirigido a los policías en el sentido de que los

negros... los policías digamos que sufrieron una desviación de los principios básicos de la proximidad y lo que hicieron fue intentar que no pasaran los negros... para ellos el problema eran los negros, los ciudadanos decían tal... pues los negros que no pasen... decidieron incluso hacerlo con el uso de la fuerza, todavía mucho peor. En varias ocasiones se produjeron disturbios y en concreto Rodney King recibió una paliza, pero esto fue grabado por alguien y lo sacó a la luz. Por lo tanto, digo... la desviación ya se había cometido, no era el primer caso, pero era el primer caso que se podía probar. Entonces cuando saltó eso a la luz, se produjo un escándalo muy grande en Los Ángeles y el modelo se cambió todo por las repercusiones que hubo.

En este caso hubo varios errores de base. Primero, no se crea una filosofía y una cultura que tenga en cuenta la proactividad, la prevención, la resolución de los problemas... y cuando digo la resolución de los problemas digo por vía legal. La policía no puede actuar de manera ilegal. Nadie puede creer que se ha roto toda la obligación de actuar legalmente, por mucho que seas policía de proximidad, eres policía y tienes capacidad de redimir determinados hechos cuando toca... un policía de proximidad puede poner una denuncia de tráfico, detener a una persona... y tiene que actuar conforme a la ley. El gran fallo de Los Ángeles fue que tergiversaron la cosa y se fue más allá. En el sentido de la demanda, los ciudadanos piden contundencia contra un grupo étnico concreto, los policías se olvidan de la relevancia de la ley y lo que hacen es resolver por su cuenta con el resultado de que se cargan todo el modelo. Pero es porque está mal enfocado. Esa crisis es más compleja, pero no acabó con el modelo.

En el nuevo modelo todo esto lo queremos aplicar, nosotros ya teníamos aquí en marcha una cosa que llamamos proximidad estratégica y este nuevo gobierno quiere que se ponga en marcha sobre la base de la proximidad estratégica el nuevo modelo.

En el nuevo modelo somos conscientes de otra realidad, esto que en teoría está muy bien tiene un problema fundamental, necesita recursos. Recursos humanos, muchos recursos... cuando yo te decía en los años '80, más concretamente en el '81 cuando se empezó aquí de forma pionera en España se empezó a hacer esto, los guardias hacían pues a lo mejor... 40 o 50 días más al año por convenio. Claro, los convenios han hecho que las condiciones laborales sean muy diferentes, que hayan mejorado y eso repercute en los mismos recursos, cuentas con menos recursos. El gran problema de la policía de proximidad no es el caso Rodney King, es el problema de la escasez de recursos. Si esto lo viéramos como un hospital... claro un hospital no lo puede dejar todo en manos de médicos de cabecera, tiene que haber la parte de reacción, la parte de urgencias...

entonces las urgencias aquí se nos comen... se requieren recursos y ese es el gran problema. Estamos buscando estrategias y aquí encontramos la idea de proximidad estratégica, que tiene un poco de todo lo que te he dicho, pero que además tiene unidades especializadas en temas concretos de convivencia, de civismo y de seguridad. Éstas funcionan dentro del ámbito, dentro del marco de las divisiones de proximidad. Antiguamente se decía que la policía de proximidad tenía que ser polivalente... nosotros, hoy en día, esto nos lo cuestionamos. La polivalencia, un policía que sepa de todo está muy bien en un aspecto concreto, es el médico de cabecera, pero luego hay que reconducirlo a especialistas. Ya digo... nosotros queremos volver a tener una unidad de convivencia que fue un éxito, estamos pensando también en crear una unidad que se encargue de temas con problemas con animales tanto hacia terceros como hacía el propio animal... varias unidades en que los agentes muy relacionados con los que están conociendo todo el territorio, pero van a tratar esas problemáticas específicas que son más propias de la proximidad. Por lo tanto, tenemos los polivalentes, los especialistas y también dentro de estos polivalentes se crearán microespecialidades. Es decir, habrá gente que tendrá que tratar de manera más específica problemáticas como el absentismo escolar, por ejemplo. [CFJ]

Entonces, ¿la filosofía de proximidad tiene que ser algo intrínseco a todo el cuerpo o sólo de unidades concretas?

Si el cuerpo no tiene esa filosofía de que la proximidad es muy importante, lo que hace es considerar aquello una rama que no importa y procurar que esa rama de la organización no moleste demasiado. Cuando lo que queremos es que el modelo responda a las necesidades ciudadanas... las necesidades ciudadanas entran de dos maneras: por la emisora o por el contacto con los ciudadanos. Entonces, la organización se tiene que basar en esa filosofía de que la proximidad sea de urgencia, o sea de ir al médico de cabecera, que es lo básico. Si no lo hacemos así, si nos creemos que lo que vale es lo que nosotros pensamos, lo que nosotros consideramos que debe hacerse, no tendremos en cuenta al ciudadano. Por tanto, tiene que ser toda la organización la que sepa eso, luego cada uno dentro de esa filosofía tiene su cometido, pero los de urgencias tienen que saber de la importancia del trabajo de proximidad y, en ocasiones, cuando no están directamente en la urgencia, tienen que estar trabajando en la proximidad. [CFJ]

Lo decía más que nada porque a nivel teórico sí que existe un debate sobre si la policía de proximidad debe ser una unidad dentro del conjunto o...

Eso se llama Mossos de Esquadra, por ejemplo... [CFJ]

Nosotros hemos estado durante cuatro años que la proximidad, por decirlo así, era una pequeña parte... [BOP]

Sí, el guardia de barrio era un maquillaje que trabajaba a determinadas horas y que colaboraba también en solucionar problemas que no eran determinados desde el ámbito ciudadano. [CFJ]

Durante los años pasados se tomaron algunas decisiones que no son en base a nada científico ni a pruebas, sino que son en base a las creencias que podía tener alguien... Creo yo que lo que nos ha faltado durante años ha sido eso y que ahora podemos empezar a actuar de una forma mucho más racional, por decirlo así. [BOP]

¿Quién determina la demanda? Pues en aquel momento la demanda policial, o el servicio policial viene determinado por la decisión de alguien que está arriba. Ese alguien que está arriba de todo lo que hace es decidir los problemas que hay y luego conciencia a la gente de que esos son los problemas. Lo cual es verdad, la gente acaba pensando que esos son los problemas y la forma de solucionarlo acaba siendo en base a represión. Claro es un enfoque diferente, la forma de resolver el problema que se persigue en estos momentos es la de la conciliación. Y esa pregunta que tú me hacías si la sociedad debe estar cohesionada... hombre si esta cohesionada mucho más fácil, pero si no está cohesionada parte del trabajo es intentar que se cohesionen, ayudar a la cohesión. Tampoco se puede esperar que la policía sea la única que haga este trabajo, tiene que ser la sociedad, en este caso toda la administración... si sólo es la policía es jugar sólo con una de las muchas herramientas que hay. [CFJ]

Saltando a otro tema, ¿la cultura profesional policial cómo vive o cómo acoge la implantación del modelo de proximidad?

Cualquier modelo que tú pongas en marcha, desde la dirección tienes que trabajar la cultura de la organización para que se adecúe a esas circunstancias. Evidentemente, el modelo de proximidad requiere la incorporación de una filosofía a la organización y, por lo tanto, a sus miembros. Si nosotros tenemos personas que piensan que las cosas

sólo se pueden arreglar a palos... o cambiamos eso... o sacarlos a la calle a patrullar es un peligro. [CFJ]

En las patrullas de proximidad generalmente mayormente tenemos a agentes mayores. Son agentes que están aptos para estar en la calle, pero no para servicios urgentes como pueden ser peleas, incendios... pero sí que pueden hacer mediación, contacto con la gente, etc. Los jóvenes quieren ir todos a patrullas. Además, el caminar, el ir a pie, está como devaluado... a mí me encanta ir a pie porque es como mejor ves todo.

También creo que no hay un sentimiento de cultura policial. Hemos transformado esa cultura policial en una cultura sindical durante unos años. Aquí hubo un sindicato que ha tenido muchísimo poder. Ha habido muchas peleas de tipo sindical y se han hecho muchas cosas en base a esos intereses sindicales, nunca en base a los intereses de la propia cultura nuestra... es triste... por eso cuando hablas del tema cultura profesional, yo pienso que nos queda poco de eso... nos queda poquísimo. Nadie se plantea lo que está haciendo, casi siempre son reivindicaciones de tipo laboral. Por eso... la cultura... y no me refiero al corporativismo, sino a la vocación, yo creo que cada vez está yendo a menos.

Evidentemente, hay resistencias... pues de gente que pierde privilegios, un status o pierde cosas... y claro esas resistencias son duras. Si fuese cultura profesional solamente, y no cultura sindical, pues la gente como profesionales accederían... por eso es más una cultura de tipo sindical, es lo que yo veo... [BOP]

d. Transcripció de la presentació de les jornades “Una Badalona amables una ciutat segura” desenvolupada el 22 de gener de 2016 a càrrec de la Sra. Mª Dolors Sabater, alcaldessa de Badalona, i el Dr. Conrado Fernández, superintendent de la Guàrdia Urbana de Badalona.

Aquest és un govern que es pren molt seriosament la seguretat. Es pren molt seriosament la seguretat, però precisament una seguretat que no és només la policia, com molt bé s'ha dit és una seguretat molt més amplia...

Ens estem plantejant un canvi de model en la seguretat que comportarà un canvi de model en la policia local, en la Guàrdia Urbana de Badalona, i que aquest canvi de

model no el plantejem des d'una taula d'un despatx per executar-lo, sinó que ens l'hem plantejat des d'un inici d'una manera oberta i participativa. Deixeu-me que anomeni un parell de coses que des del juny que estic a l'alcaldia de Badalona, els companys de govern compartim aquesta experiència de realment fer una política transformadora, una política de canvi radical que posi realment les persones al centre de la política i realment hi hagi una política diferent on la participació sigui molt més que una paraula, sigui un acte real en el que tothom participi en aquest canvi en les maneres d'actuar. Vam veure claríssim que havíem de fer transformacions en la manera que estava organitzada la policia local, però que no podíem fer-ho sense abans tenir clar quin model de seguretat volíem per a la ciutat. Contínuament, molt sovint, quan estem parlant de l'acció de govern i del pla d'acció municipal ens surt sempre el model de ciutat. Hem de tenir un model de ciutat, hem de saber cap a quina ciutat volem caminar per saber quins són els instruments i les polítiques concretes que posarem en marxa. Des d'aquest punt de vista, si bé la urgència i la situació en la què abordàvem a l'inici del mandat ens recomanava començar a fer canvis molt ràpids en la manera que està estructurada la Guàrdia Urbana. La prudència de la bona política, una política de transformació des de sota i ben pensada, ens va fer dir: fem els canvis mínims imprescindibles i després ja farem aquest procés d'anàlisi profund, d'anàlisi compartit, d'anàlisi amb participació. Per realment tenir clar quin és aquest model i identificar quins són els indicadors més importants als que ha de donar resposta i a partir d'aquí estructurarem aquesta policia local nova, diferent. Sí que vam fer un canvi la primera setmana, val a dir que ens va valer un reconeixement en positiu i en negatiu, que ha marcat d'alguna manera la mirada cap a la nostra actuació... cap a la direcció d'aquesta policia local, que va ser aquesta supressió de les unitats OMEGA, les unitats que són d'acció immediata i massiva, antidisturbis. Amb el ferm convenciment que... i tampoc les policies locals tenim competència per això, ja està la policia dels Mossos... però sí que era un gest important per marcar una línia a seguir diferent. Una línia a seguir diferent que el que fèiem amb aquesta supressió i transformació de les unitats OMEGA... es convertia en un augment d'unitats a la nit, en un augment d'unitats que recuperava una feina conjunta amb els Mossos... el que hem anomenat els tàndems... el que estàvem fent era donar un nou missatge que hi haurien canvis, hi haurien canvis importants, hi hauria una nova manera d'enfocar la policia local... però que aquests canvis no es feien com una manera... diguem-ne, de "postureig polític", o un anar d'un extrem a un altre respecte les polítiques que s'havien

fet durant l'altre mandat, sinó sempre amb una argumentació de dades, amb una justificació argumentada de perquè això es feia d'aquesta manera.

Jo no m'allargaré... Perquè el Conrado Fernández, el superintendent de la Guàrdia Urbana, us explicarà amb molt més detall els aspectes fonamentals que guien el model de seguretat que nosaltres ens estem encaminant, però sí que voldria compartir un parell d'experiències d'estar a l'alcaldia que són les que han portat a que avui estem aquí fent aquestes jornades. Un és la percepció vs. realitat, això al començament del mandat va ser una cosa molt impactant, just després d'haver pres aquesta decisió de reconvertir els agents que estaven fent el seu servei a les unitats OMEGA, doncs de convertir la seva feina en unes patrulles normals i deixar de tenir aquesta concentració d'efectius per una hipotètica necessitat. Vam començar a tenir missatges molt massius a nivell de les xarxes i a nivell de missatges que ens arribaven de la ciutadania amb que semblava... podíem fer un relat de que realment havíem pres aquella decisió i bé... immediatament la inseguretat havia crescut a la ciutat... hi havia una percepció en la que nosaltres teníem la necessitat de discernir si estàvem davant d'un efecte rebuig (una incomoditat per part de moltes persones d'aquesta decisió) o hi havia un sobredimensionament d'alguns fets per generar la sensació d'inseguretat o si realment estàvem davant un repunt, una pujada d'elements d'inseguretat. Per tant, vam investigar molt, vam demanar molts informes, moltes dades... i contrastar que es viu al carrer o a les xarxes (amb la intencionalitat desestabilitzadora o no) com pot arribar a sobredimensionar una percepció d'inseguretat molt per sobre del que diuen les dades reals sobre els fets que passen... Aquest és un fet habitual que s'ha cronificat a la vida de les ciutats. Per tant, el contrast entre percepció i dades és una cosa que ens ha cridat molt l'atenció... i que ens portava a pensar que si hi ha aquest decalatge entre percepció i realitat, hem de reballar sobre la percepció, ja que al cap i a la fi per a què una persona se senti segura i tranquil·la és la percepció que té de la seguretat. Per tant, aquest era un dels fets que havíem d'abordar.

L'altre era que sobre la seguretat nosaltres partíem d'un mandat anterior en què la idea sobre la que s'havia educat a la ciutadania, sobre el missatge que s'havia incorporat i s'havia fet vàlid era la idea de què per aconseguir la màxima seguretat, feia falta si convenia un policia a cada porta. El propi alcalde anterior havia arribat a expressar que què més voldria ell que poder posar un policia a cada porta.. què més voldria ell de poder satisfer les demandes de la població en relació a la seguretat que tenir policies a cada porta, a cada cantonada. Aquesta idea d'igualar la seguretat amb policia, amb

intervenció policial, és un altre dels eixos que de seguida vam veure que no podia ser cert. És a dir, la seguretat és molt més que la intervenció de la policia. La policia, l'acció en tot cas de les policies locals, és un instrument que tenim els governs per ajudar a que hi hagi un bon clima a la ciutat... sigui com sigui és un instrument i no pas un fi. Des d'aquest punt de vista, només quatre idees bàsiques sobre perquè prenem a Badalona aquesta iniciativa de fer un canvi profund en el que és el model de seguretat i també el model policial. Això està inspirat en servir a la ciutadania i per poder-ho fer d'aquesta manera hem d'arribar a un consens imprescindible que és un canvi radical, segons el nostre punt de vista, respecte a com estava formulat aquest sistema. Per això es fa imprescindible que plantejem la participació en aquest procés. Quatre idees de com hem plantejat la participació en aquest procés. Aquestes jornades d'avui, i també les taules temàtiques que hi hagut abans són diferents a les taules que hem posat en marxa respecte els pressupostos (aquest era universal). Aquest procés d'avui, aquest que encetem avui, no està a aquest nivell. No estem fent un referèndum, una votació sobre un model concret o sobre una acció concreta respecte la seguretat i el model de policia, sinó que estem iniciant un procés de debat en què han participat moltíssimes persones però no s'ha obert al 100% de les persones d'una manera universal... ja hi arribarem... però abans calia fer un debat en profunditat, trencant la simplificació que es fa moltes vegades d'aquest debat, trencant demagògies, trencant interessos i el que hem plantejat és: siguem valents, el debat de la seguretat és al carrer, el debat de la seguretat el tenim a les xarxes, el tenim com arma política que el tenim contínuament com a arma de debat... i nosaltres l'afrontem d'una manera seriosa, valenta i el posem a l'abast de tothom... Un altre eix en el que es basa aquesta mirada valenta sobre la que volem fer una transformació profunda de la policia local és en el repàs una mica històric de com han evolucionat les policies (aquí he après molt del senyor Conrado), els models de policia que hi ha al món... com han evolucionat... Penso que hi ha una cosa a dir que és... que de fet ni els Mossos ni quan Catalunya es va plantejar tenir als Mossos, ni quan en el procés democràtic... en la recuperació de la democràcia després de la dictadura franquista es van transformar mínimament les policies en la mirada que eren les policies de proximitat, ni en la transformació de les policies locals, s'ha sigut prou valent per fer arribar un model nou i totalment diferent. Estem en plena democràcia, estem al segle XXI, estem parlant de les polítiques públiques que han de ser model que han de donar resposta a una radicalitat democràtica i estem funcionant amb uns instruments que no parteixen d'aquesta radicalitat, d'aquesta transformació... i no tenen incorporades ni a la

seva forma d'organitzar-se ni a la seva forma de funcionar, ni els seus objectius, ni en el seu control ètic... no s'han fet aquestes transformacions profundes perquè realment hi hagi aquest bagatge. Jo sempre dic: un país com el nostre en què la cultura de pau, la cultura de l'estratègia de lluita no violenta, l'estratègia de la resolució de conflictes té un alt nivell d'aprenentatge i de coneixement i d'instal·lació en les nostres estructures de la societat civil... per què no hem estat capaços de portar aquest bagatge a l'hora de transformar les nostres policies i posar-les realment al servei d'un model de seguretat que doni resposta a aquesta societat complexa en la que vivim? Una societat complexa, diversa i que ha posat un gran accent en la governança democràtica del segle XXI. Aquest és l'objectiu d'aquestes jornades, aquest és l'objectiu, també, de l'Ajuntament de Badalona, de liderar d'alguna manera i d'ajudar a impulsar i fer xarxa amb tots els municipis compromesos en aquest procés. En aquest moment polític que estem vivint... ja sigui pel procés constituent... ja sigui pel canvi que s'està produint a l'Estat a nivell del canvi polític, s'està generant des del municipalisme una autèntica proposta revolucionària i diferent per afrontar els temes de seguretat i els temes de com organitzar les policies a les nostres ciutats. Paso la paraula a Conrado... [DSP]

Gràcies senyora alcaldessa. Senyores i senyors bona tarda. Tinc l'encàrrec de contextualitzar... donada la quantitat de participants en aquestes jornades, des d'una perspectiva més tècnica l'estat de la situació. Bé, en primer lloc hem de dir quins són els implicats en la construcció de la seguretat. Perquè es parla molt de policia... Realment el tractament de la seguretat va molt més enllà dels actors clàssics... va molt més enllà de la policia, va molt més enllà de bombers, de protecció civil, servei d'emergències, etc... i, a més, ha de ser abordada amb estratègies multidisciplinars. Estratègies pròpies dels diferents professionals que estan implicats en el tema. De totes maneres, la primera conclusió per mi, que quedi clar, és que si associem seguretat exclusivament a policia tindrem una societat malalta. Aquesta és una primera idea...

En segon lloc, la prevenció que també és un dels pilars importants de la seguretat. Bé... la prevenció tampoc és un treball exclusiu de la policia, influeixen moltíssimes coses... si esperem al doctor Ballvé, que vindrà demà, ens explicarà com la contaminació ens fa ser més o menys violents... la sanitat, la salut, fa uns dies explicava que el mateix sòl ens fa ser menys violents que altres països, per exemple els països del nord que no tenen aquesta possibilitat... hi ha altres factors. Per tant, torno a dir, la policia és part de la seguretat i és part de la prevenció, però no és la única implicada.

També hem de distingir un altre concepte que és molt important... el tema de la seguretat objectiva i la seguretat perceptiva. La seguretat que es fonamenta en els fets objectius i reals, en els conflictes que tenim... aquesta és la seguretat objectiva, és el que podem comptabilitzar. Però ens trobem que quan parlem amb els veïns, amb els ciutadans que hi ha aspectes de percepció que no contrasten amb les dades. Aquesta és la seguretat subjectiva o la seguretat perceptiva. Per tant, la seguretat no és una de les dues, la seguretat és una barreja, és una suma de les dues realitats, de la realitat comptabilitzable, però també de les percepcions.

Bé... i tant parlar de seguretat, què és això de seguretat? És una de les coses més difícils de trobar una definició clara del que és. Hi ha una definició d'una sentència, del '82 em sembla que és... és una sentència judicial, però que és absolutament jurídica i no té compte aspectes socials. Per tant... a partir d'aquí... ens movem en una ambigüitat que no ens permet moltes vegades saber de què estem parlant. La única cosa que il·lumina d'alguna manera important és l'informe de la ONU de desenvolupament humà que es va fer al 1984 i aquí és on es va parlar per primera vegada del concepte de seguretat humana. Des de la ONU la seguretat és molt més del que pensem aquí... de si ens treuen la cartera, si ens roben... per ells hi ha una seguretat econòmica, una seguretat alimentària, una part relacionada amb la salut, una part mediambiental, una part personal... i després, dins d'aquest informe, s'inclou la seguretat política, que són totes aquelles garanties democràtiques a nivell polític. Per exemple, la seguretat que no hi haurà tortures, que no hi haurà desaparicions, que no hi haurà censura, que no hi haurà autoritarisme i que no es violaran els drets humans. Jo crec que la definició que més il·lustra el concepte de seguretat avui dia encara que és del '94, és aquesta.

Seguint amb aquesta contextualització hauria de parlar també de qui són aquests actors de la seguretat i més específicament de la seguretat ciutadana, de la seguretat a les nostres ciutats. A l'actualitat al nostre país trobarem, bàsicament, dos uniformes al carrer: l'uniforme del cos de Mossos d'Esquadra i l'uniforme de les policies locals. Dic policies locals perquè nosaltres tenim un nom específic que és Guàrdia Urbana, però que la llei ens recull a tots com a policies locals. Aquelles que teníem un nom tradicional el mantenim, però el nom genèric és policies locals.

Les competències de seguretat ciutadana a Catalunya corresponen al govern de la Generalitat i normalment el president delega en un conseller d'interior... això és una qüestió que ha de quedar molt clara. Per tant, els alcaldes i les seves policies no són els responsables de la seguretat ciutadana i això ho diu la Llei orgànica de forces i cossos

de seguretat del '86, una llei de l'estat i ho corrobora lògicament la llei 91 de policies locals. Malgrat això, per tradició i molt especialment des de la democràcia, les policies locals han estat el bastió fonamental de la seguretat a les ciutats. Primera perquè els veïns recorren sempre a l'administració més propera. La policia local, per tradició, ha vingut cobrint l'espectre de la policia de proximitat a les ciutats. Però torno a dir, la competència real és de la Generalitat.

Bé... a partir d'aquí entro en el que és aquest procés... a l'encetar el nou govern, l'alcaldeessa va explicar el que esperava de Guàrdia Urbana i les polítiques públiques de seguretat que volia posar en marxa. Al marge dels aspectes tècnics més de caire professional, el nou programa municipal destacava per cercar uns aspectes determinats que són: la participació, la transparència, els principis ètics i, sobretot, i molt insistentment, el servei als ciutadans. L'orientació de la policia a servir als ciutadans és una definició clara de l'orientació del model. Pensen que hi ha a *grosso modo* diferents tipus de model: hi ha un model en què el que importa realment és obeir al qui té el poder, un altre model és el de criteri professional, on preval el criteri del que pensen els professionals que s'ha de fer, i hi ha un tercer grup de models en el què importa són les necessitats humanes, dels veïns, dels ciutadans. Clarament, l'alcaldeessa el primer que ens va dir és que havíem d'anar per aquest camí. A més, en aquesta ocasió el discurs de la seguretat, que si abans existia era més aviat filosòfic i no es plasmava en propostes concretes, en aquesta ocasió ens vam trobar que passàvem a l'acció. Hem passat del què? al com? I quan és el govern qui t'ho encarrega, tens una solidesa que pràcticament no havíem tingut mai. A més a més, això representa molt més, perquè el govern ha pres consciència de totes les contingències amb les què treballem la policia des de coses fonamentals com conèixer el nombre d'efectius i la mitjana d'edat, conèixer la formació dels policies, quina cultura tenen a nivell professional, quins valors han incorporat, quins materials tenen i també les dificultats que comporta qualsevol canvi, qualsevol innovació. L'alcaldeessa deia que ha après molt, però jo estic encantat... no vull que sàpiga com un policia... però vull que sàpiga tot el que sap perquè sé que està liderant i això és força important per dur a terme una revolució en la manera de fer policia.

Un altre tema dels que l'alcaldeessa posava sobre la taula era el tema de la participació. Bé... tradicionalment la policia ha intentat indagar entre la ciutadania coses com: quines són les seves necessitats, com fer les coses, què els hi agrada... sobretot en els moments en què la proximitat era més forta. Però no hi havia processos per parlar obertament i tranquil·lament. En aquest moment, el plantejament ha estat completament diferent...

obrim la participació, escoltem, sentim... d'altra banda, també, quan volíem participació dels veïns, com ho fèiem? La policia acostuma a demanar col·laboració però no hi havia compromís. En canvi la proposta de demanar un compromís entre policia i ciutadà, trobar aquesta complicitat, no es fa mai. Per tant, és un enfocament que nosaltres fem erròniament. Em plantejo que la cosa ha d'anar més enllà... la policia no ha de treballar en benefici de la comunitat, sinó que ha de treballar amb la comunitat.

A partir d'aquí, per tal de dinamitzar aquesta participació, el govern va decidir portar a terme aquest procés indagatori que es va iniciar amb les taules territorials que ha explicat l'alcaldeessa i que continua amb aquestes jornades i que fins i tot seguirà amb un anàlisi de tot el que surti... perquè realment les coses que ens estan arribant ens estan enriquint molt.

Per la Guàrdia Urbana representa una oportunitat per a la deconstrucció. És a dir, per tornar a crear una policia a l'entorn d'un model més democràtic, més sensible amb el veïnatge i més acord amb el segle XXI. És a dir, no serà un model de la dècada dels '80 aplicat al 2016 sinó un model alineat a la realitat social actual.

També he de dir que en aquestes taules hem intentat que la ciutadania es pogués expressar obertament i per això no hem estat els policies dintre d'aquestes taules. Pensàvem que si haguéssim estat podríem haver coartat l'expressió oberta, tranquil·la dels veïns. També pensàvem que com nosaltres som els professionals davant de qualsevol afirmació ens haguéssim posat a la defensiva i hauríem intentat demostrar que les coses són diferents i això no era el que interessava...

També hi ha una altra cosa important que hem de destacar. Aquest procés participatiu no pot aturar-se o no pot quedar-se aquí... tenim molt clar que això ha de tenir continuïtat. Una de les coses que estem plantejant és que hem de crear com a mínim tres nivells de seguiment participatiu de tot el que passi a partir d'ara amb la policia. En primer lloc, pensem que hauríem de crear uns òrgans de control que garanteixin el correcte funcionament: comitès d'ètica, comitès de queixes... També hem de crear sistemes de difusió i de transparència: *opendata*, *contability*... i hem de crear també un òrgan de participació de la ciutadania pel seguiment i l'evolució de la ciutat en temes de seguretat. Com sempre que s'engega un nou procés, sabem una cosa, sabem que trobarem resistències dintre i fora però la decisió ferma del nou govern ens ancoratge per seguir endavant. També és un procés en el que no tenim referents. Per tant, el que farem és el que es fa en el món científic: aplicar el mètode assaig/error. Res més...

[CFJ]

Molt bé, doncs... seguirem amb les taules... Només afegir... perquè quan he fet la meva intervenció no ho he dit... i és molt important... Un dels descobriments... també... és que molts veïns i veïnes parlen d'inseguretat quan en realitat el que els preocupa són temes de civisme... són temes de comportament i aquest és un tema que també serà interessant de treballar perquè diríem estafà molt la percepció. Moltíssimes gràcies... **[DSP]**

Annex 2. Notícies

elTriangle

18
MAG
2016

ACTUALITAT   OPINIÓ   CONFIDENCIAL   SUBSCRIU-TE

TRENDING   Jordi Pujol Ferrusola   Mossack Fonseca   Panamà   Convergència   cas P

Portada   Actualitat   Al Carrer   **Albiol blindat els carrers de Badalona mentre retalla serveis**

AL CARRER

17-01-2012

Albiol blindat els carrers de Badalona mentre retalla serveis

Twitter

We gusta 5

La presència de policies al carrer augmenta un 77% des que el polític del PP és alcalde. En canvi, els pressupostos d'enguany contemplen una notable disminució de la partida destinada a serveis

La presència policial als carrers de Badalona ha augmentat notablement des que Xavier Garcia Albiol és alcalde de la ciutat. El dirigent del PP, que sempre ha defensat la mà dura en l'àmbit de la seguretat ciutadana i que no ha deixat de criminalitzar la immigració extracomunitària, amb nombroses declaracions racistes, ha imposat un nou model policial que suposa que actualment 160 agents són al carrer, quan abans n'hi havia 90. Garcia Albiol ha posat bona part del focus al barri de Sant Roc on la situació és molt tensa i, segons diverses entitats socials que hi treballen, la criminalització constant que fa l'alcalde de les persones que hi viuen només contribueix a

augmentar-hi el nivell de crispació.

El suposat blindatge dels carrers de Badalona arriba en un context de retallades d'un consistori que, tot i que encara no ha explicat com aplicarà la tisorada, disminuirà el seus comptes en un 10%. Del poc que se sap -els pressupostos no es presentaran fins a finals de mes- és que la partida de cooperació es retallarà en un 60%, mentre que les subvencions a entitats socials, culturals i veïnals -no precisament partidàries del Govern del PP- també baixaran de manera notable. A l'espera que es concreti el nou pressupost, se sap que la despesa en serveis als ciutadans caurà en 13 milions. Però mentrestant la gran preocupació de Garcia Albiol és que la policia local tingui una presència visible al carrer.

ESCRIU UN COMENTARI

Naciódigital

Redacció/ACN | 17/01/2012 a les 17:42h

7 comentaris

Albiol augmenta un 77% la presència al carrer de la policia municipal

▶ Treu 70 agents dels despatxos i els posa exclusivament a patrullar, passant de 90 a 160

L'Ajuntament de Badalona ha reestructurat el cos de la policia municipal i ha implantat un model basat en l'augment de la presència dels agents al carrer. En concret, es passarà de 90 a 160 policies els que patrullaran diàriament per Badalona. Aquest canvi, que suposa un augment de la presència policial del 77%, no requereix de cap augment de plantilla. El que ha fet el govern del popular Xavier Garcia Albiol es treure agents dels despatxos, deslliurant-los de tasques administratives, i els ha posat exclusivament a patrullar.

Les tasques administratives que fins ara desenvolupaven aquests agents, les passaran a fer personal administratiu. Segons Albiol, aquest canvi de model s'aplica perquè la seguretat és, després de l'atur, la principal preocupació del seu govern. "Calen polítiques d'integració, però també presència de la Guàrdia Urbana al carrer", ha dit.

Per Garcia Albiol, aquest canvi de funcions de molts agents de la policia municipal no es traduiran en un augment de les accions repressives, sinó que, segons ell, es tracta d'apropar el cos a la ciutadania per dur a terme accions de caràcter preventiu. La remodelació anunciada avui ja es va començar a gestar al setembre, quan una part important de la plantilla va ser reconvertida a Policia de Barri perquè patrullés a peu.

Sant Roc

A més de l'augment d'agents al carrer, el nou model policial de Badalona posarà el seu focus en la zona sud de la ciutat, concretament al barri de Sant Roc. Garcia Albiol el considera un dels més "degradats" de Catalunya i per capgirar aquesta situació instal·larà, a partir del mes de març, una petita comissaria que acosti els serveis de la Guàrdia Urbana a la població de Sant Roc, el Remei i Artigues.

Serà, segons que ha detallat, una oficina que estarà oberta les 24 hores del dia i els 365 dies l'any. Un servei que també funcionarà interrompudament seran les patrulles nocturnes específiques. Se'n crearan dues que, inicialment, s'ocuparan de la vigilància de Sant Roc. Aquestes patrulles nocturnes fixes es podran destinar a altres barris si en algun moment es detecta un augment important de la delinqüència.

Ajuntament de Badalona
inici | castellà | anglès | altres idiomes |

- [L'Ajuntament](#)
- [Guia de la ciutat](#)
- [Tràmits](#)
- [Govern obert](#)
- [Les persones](#)
- [Cultura, esports i lleure](#)
- [Participem](#)
- [Activitat econòmica](#)
- [La ciutat](#)

- [Agenda](#)
- [Notícies](#)
- [Contacte](#)
- [Guia de la ciutat](#)
- [Impressos genèrics](#)
- [Preguntes freqüents](#)

Con la tecnologia de [Traductor de Google](#)

Ets a: [Inici](#) > [Notícies](#)

Badalona organitza unes jornades de debat ciutadà sobre models de seguretat

comparteix

 més...

[descarregar la notícia](#)

12/01/2016, 0:00h. - [seguretat](#), [participació](#)

L'objectiu és posar en comú el concepte de seguretat per implementar un model a Badalona basat en la proximitat a la ciutadania i en el control democràtic

El debat ciutadà sobre models de seguretat "Una Badalona amable, una ciutat segura" és una de les primeres accions que el govern promou al voltant del concepte de seguretat i la seva aplicació pràctica amb l'objectiu d'impulsar el control democràtic i la proximitat amb la ciutadania. Les jornades, que tindran lloc els dies 22 i 23 de gener al Centre Cívic La Salut, comptaran amb la participació de diferents municipis de Catalunya i de l'Estat per aportar visions i punts de vista diversos sobre models de seguretat existents que podrien ser aplicables a Badalona. La base d'aquestes jornades és la premissa que "una ciutat amable que fomenta i treballa valors com la convivència, el respecte i la igualtat és el fonament que permet edificar una ciutat més segura".

Prèviament, abans de la realització d'aquestes jornades dels dies 22 i 23 de gener, el govern municipal ha impulsat l'organització de diverses taules de participació ciutadana perquè diferents agents socials puguin explicar el que esperen de la seguretat a la nostra ciutat. Les conclusions i recomanacions que surtin d'aquestes sessions de treball amb associacions de veïns, dones, joves, entitats i educadors, entre altres, s'anitzaran en el decurs d'aquestes Jornades.

L'alcaldessa de Badalona, Dolors Sabater, ha explicat en la presentació d'aquestes jornades que l'objectiu principal és "posar en comú el concepte de seguretat per tal de poder implementar un model per a Badalona basat en la proximitat a la ciutadania i en el control democràtic". "Hem de reflexionar sobre quin model de seguretat volem per a la ciutat. Aquesta jornada respon a la voluntat de repensar el concepte de seguretat en ciutats i societats complexes i modernes i té en compte la seguretat com un dret de tota la ciutadania i no com una excusa per retallar drets als ciutadans", ha posat de relleu l'alcaldessa.

Les persones interessades en participar en aquest procés participatiu obert a tothom dels dies 22 i 23 poden inscriure's a través de la web municipal www.badalona.cat i a través del telèfon 93 483 28 00.

L'acte de presentació de les jornades ha comptat amb la participació de l'alcaldessa de Badalona, Dolors Sabater; del cap de Serveis de Seguretat, Convivència i Participació, Joaquim Ortells; i del president de la Federació d'Associacions de Veïns de Badalona (FAVB), Sigfrido Ramos.

DiarideBadalona

Garcia Albiol treu pit amb la policia de barri però lamenta no disposar de més agents

Redacció - 15/10/2013

El govern municipal de Badalona va presentar ahir les xifres relatives al funcionament de la Guàrdia de Barri durant el seu segon any d'existència. Des de principis de mandat, la seguretat ha estat un dels cavalls de batalla de l'alcalde Garcia Albiol, que ahir va tornar a treure pit amb un element de gestió que considera "consolidat" a nivell d'intervencions i "resolució de molts problemes dels ciutadans".

Aquesta unitat de la Guàrdia Urbana va ser creada el mes de setembre de l'any 2011 com a policia de proximitat amb l'objectiu de mantenir un contacte directe amb veïns, centres escolars, comerços i entitats dels diferents barris de la ciutat. Vinculada a ella hi ha la Unitat de Suport de Guàrdies de Barri, la Unitat Territorial Ciclista i la Unitat Territorial Terrestre.

Aquest sector de la policia local està destinat, sobretot, a oferir una "atenció personalitzada per resoldre problemes derivats de comportaments incívics i de molts tipus com molèsties per sorolls, brutícia, absentisme escolar, comissió de petits delictes i, en general, l'incompliment de les ordenances municipals".

Entre el setembre de 2012 i l'agost de 2013, la Guàrdia de Barri ha realitzat 819 intervencions per incivisme; s'han fet 210 actes per infraccions a l'Ordenança de Civisme i 53 per infraccions a l'Ordenança de Neteja. Per altra banda, s'han inspeccionat 446 habitatges i finques per controlar les seves condicions higièniques i sanitàries i 449 locals per comprovar les condicions de seguretat i la situació de les respectives llicències d'activitats. També s'han fet 257 intervencions i requeriments en casos de venda ambulat.

Pel que fa a l'àmbit de seguretat ciutadana, ha efectuat 2.038 identificacions policials i ha aixecat 35 actes per infraccions a la Llei de Protecció Ciutadana, a més d'intervenir en 20 incendis. També han efectuat 31 compareixences penals i 77 actes processals, bàsicament per delictes contra la propietat com furts, i robatoris; o contra les persones, com lesions i amenaces.

En l'àmbit de policia assistencial i de proximitat, ha participat en 983 mediacions de conflictes i ha atès 4.924 requeriments de particulars. Durant aquest període, com a policia de trànsit han posat 2.999 denúncies per infraccions d'estacionament; han detectat 1.683 vehicles abandonats i han realitzat 834 denúncies per abandonament. A més han intervingut en 19 accidents de trànsit.

L'alcalde de Badalona, Xavier Garcia Albiol, s'ha mostrat molt satisfet dels resultats obtinguts i de l'increment del nombre d'agents destinats al carrer des de l'inici del seu mandat. També ha explicat que són les limitacions pressupostàries les que l'impedeixen incrementar de forma substancial el nombre d'agents de la Guàrdia Urbana: "A mi m'agradaria tenir més policies al carrer; de fet si pogués tenir un policia a cada cantonada seria l'alcalde més feliç del món". Tot i això ha anunciat que l'Ajuntament espera poder convocar noves places d'agents a finals d'aquest any o principis del vinent.

Más de 140 másteres oficiales

Infórmate

Badalona aposta per un model policial de proximitat

L'alcalde, Xavier Garcia Albiol, ha presidit el dia de la Guàrdia Urbana al BCIN

Redacció - 14/06/2011 22:17

L'alcalde de Badalona ho va explicar ahir. Al voltant de la celebració del Dia de la Guàrdia Urbana al Badalona Centre Internacional de Negocis (BCIN). Badalona apostarà aquest nou mandat per "un model policial de proximitat". Així, Xavier Garcia Albiol, va confirmar als mitjans de comunicació que des del nou govern s'apostarà per recuperar el policia local de barri. El sentit d'aquestes afirmacions, va explicar, és treballar amb l'objectiu de "solucionar de la manera més eficient possible els problemes provocats per l'incivisme que es donen en algunes zones de la ciutat".

I és què durant l'acte de celebració del Dia de la Guàrdia Urbana, Xavier Garcia Albiol, va recordar als agents de la Guàrdia Urbana que la seguretat "és una de les seves prioritats". Després que des de l'oposició posés en dubte el model policial existent a la ciutat, Garcia Albiol va lloar ahir la gestió política que ha fet CiU durant el darrer mandat. "S'ha fet quasi tot bé", va exclamar.

Durant el dia d'ahir, l'expectació també es centrava en saber en quins regidors delegarà la responsabilitat de cada matèria i de moment sembla que se signarà avui. Tot i això, Albiol, ahir ja va explicar en declaracions a Ràdio Ciutat que la seva voluntat és la d'aprimar l'administració reduint tinences d'alcaldia a quatre, fins ara hi havia nou, o càrrecs de direcció. Tot i això, Garcia Albiol s'ha mostrat partidari de mantenir aquells organismes que sí que funcionen.

Tot i així, alguns mitjans de comunicació ja han filtrat quines podrien ser les persones destinades a algunes àrees com per exemple que el regidor de Seguretat, Protecció Civil i Participació, seria el regidor del PP Miguel Jurado o què Llefia i la Salut estaran representades pels regidors Salvador Lerma, i Sant Roc i Artigues per David Gómez.

< BARCELONA >

Los vecinos de Badalona pueden llamar al móvil de la Guàrdia Urbana

El nuevo alcalde de Badalona (Barcelona), Xavier García Albiol. (EFE)

- La Policía de barrio empieza a patrullar.
- Los agentes facilitan a los comerciantes y vecinos una tarjeta con su contacto directo.

MAICA LÓPEZ, 13.09.2011

Un total de 24 agentes de la Guàrdia Urbana de [Badalona](#) patrullan a pie desde este lunes por las calles de la ciudad. Forman parte del cuerpo de la Policía de barrio, configurada por un total de 42 efectivos y que fue una de las promesas electorales del alcalde de la ciudad, [Xavier García Albiol](#).

Su objetivo, "prevenir" cualquier tipo de conflicto. Para ello, los agentes disponen de un teléfono móvil y tarjetas de visita que entregarán, sobre todo, "a los comerciantes para que les llamen directamente si tienen algún problema", aseguró este lunes durante la presentación del servicio, García Albiol. Y añadió: "de la misma manera que cuando tenemos algún problema llamamos a la mujer o los padres, pues esto es lo mismo, cuando tengan algún problema, podrán llamar a su Policía de barrio".

Su objetivo, "prevenir" cualquier tipo de conflicto

Patrullan de lunes a viernes entre las 8.15 y las 18.30 horas y su trabajo es "preventivo", cerca de colegios o de zonas comerciales. Entre otras, sus tareas se centran en "detectar puntos conflictivos, establecimientos con deficiencias administrativas y viviendas susceptibles de sobreocupación". Los policías de barrio patrullan de dos en dos, siempre por la misma zona. Para distribuirse, se ha dividido Badalona en cuatro circunscripciones, con tres parejas de agentes cada una.

Traslado voluntario

Los policías que forman parte de este nuevo cuerpo se han presentado voluntariamente y no han recibido ningún curso específico, aunque todos cuentan con varios años de experiencia en la Guàrdia Urbana. Es el caso de Núria, la única mujer del grupo, que entró en el cuerpo en la promoción del 81. Entonces era agente de barrio, un trabajo para el que se necesita "una sensibilidad especial", dice. Y ahora, tras años en un coche patrulla, vuelve a sus orígenes. Junto a Emilio recorre la zona de la Salut.

La Policía de barrio fue una de las promesas electorales de García Albiol

Montse Sáez - - 4/1/2012

“Hem millorat l'ambient de seguretat que tenen els ciutadans de Badalona, però no hem acabat amb la delinqüència”

- Entrevista amb Miguel Jurado, regidor de seguretat, convivència i participació de l'Ajuntament de Badalona

Pregunta Quan decideix entrar en política?

Resposta. Fa molts anys que estic en política de forma professional. Però política no són solament partits polítics. Vaig ser secretari i després vicepresident del Col·legi d'Infermeria de Barcelona en els anys 70, secretari general del Sindicat d'Infermeria d'Espanya en els 80, i quan vaig tornar a Catalunya vaig fer política de partit a través de Convergència Democràtica de Catalunya i vaig acabar com a independent dins de les llistes del Partit Popular quan em vaig donar de baixa de CDC fa sis anys. Ja vaig sortir com a regidor en la passada legislatura a Badalona.

P. Com va viure l'entrada del seu partit al govern?

R. Ha estat un fet històric. Per voluntat popular es va provocar una alternança en el poder després de 30 anys de govern socialista i comunista. És una lliçó de maduresa i de democràcia, perquè si alguna cosa té de positiva la democràcia és l'alternança. 30 anys són molts perquè el mateix partit estigui gestionant. Per tant, la ciutadania de Badalona ha considerat que calia donar una alternativa per aconseguir uns objectius, perquè estava cansada de la dinàmica de l'anterior partit. El Partit Popular ha sabut fer-se ressò de les necessitats de la població, amb un candidat que ha estat proper i ha parlat clar, del que la gent volia parlar. És un fet històric el guanyar per primera vegada les eleccions després de 30 anys de democràcia en una ciutat que és la tercera de Catalunya.

P. Una de les qüestions plantejades pel seu partit durant la campanya electoral va ser el tema de la seguretat. En aquest sentit, vostè ha realitzat canvis en l'organigrama de la Guàrdia Urbana. Ens els podria comentar?

R. Sí, com bé dius, un dels punts estrella de la nostra campanya va ser la seguretat. Això ha suposat des de la nostra entrada uns canvis profunds en Guàrdia Urbana que es materialitzaran de manera molt important a partir del 10 de gener, perquè fins al passat 22 de novembre no es va aprovar la nova estructura de Guàrdia Urbana. Per això encara estem funcionant amb l'anterior estructura, encara que si que hem fet alguns avanços com la implantació de la policia de barri, una policia de proximitat que era un dels nostres objectius, així com la implantació d'unitats que estaven condensades en l'època d'estiu i que hem aplicat a tot l'any com és la unitat ciclista. A més, hem implantat una unitat que portava un any castigada, com era la unitat Omega, que és d'alguna manera la unitat antidisturbis de la Guàrdia Urbana, que està fent una labor extraordinària en el torn de nit.

p. Com valora el retorn de la policia de barri?

R. D'una forma tremendament positiva. La sensació de seguretat que té la població és molt positiva perquè té una policia de proximitat, que és la seva gent, que ocupa el carrer i que per tant impedeix que l'ocupin uns altres en nom d'un altre tipus de sistema i de comportament. Hi ha hagut centenars d'actuacions d'aquesta policia de barri que fins ara eren 14 parelles i que a partir del 10 de gener seran 16 pel que tots els barris de Badalona tindran el seu policia.

P. I la patrulla Omega?

R. La patrulla Omega, com el seu nom indica, és una patrulla altament resolutiva, d'intervenció final, que funciona quan amb les altres no hi ha res a fer i es trenquen els ponts de diàleg. És una patrulla reactiva que en la solitud de les nits, amb l'alt grau d'incidència que teníem de falta de seguretat, està sent captada com una solució bastant important. Cobreix tota la zona d'oci dels caps de setmana, que és una zona de conflicte, i està treballant i molt en tot el tema de prevenció d'alcohol i botelló. En els dos mesos que porta ha aixecat més de 500 actes per consum d'alcohol en via pública. Per tant és una patrulla que està donant una imatge i un resultat tremendament eficaç.

P. Com comentava abans, l'any començarà a Badalona amb un nou desplegament policial. En què consistirà?

R. Consistirà en un nou sistema horari de prestació de serveis, on 60 patrullers, uns 20 cotxes patrulla, durant tot el dia estaran ocupant la ciutat. La mitjana serà de cinc o sis cotxes patrulla per torn. Per tant, cada districte policial tindrà un cotxe patrulla, tenim quatre, i sempre hi haurà dos cotxes més de suport en qualsevol dels problemes que puguin sorgir a la ciutat. Si a això afegim tota la policia preventiva que hi ha al carrer, serà històrica la presència de la Guàrdia Urbana als carrers de Badalona. S'aproximaran entre els diferents torns a uns 170 agents al carrer. A part estaran els serveis centrals, i els de manteniment, conservació i vigilància d'edificis, que acabaran assumint els altres 100 agents que tenim en plantilla. Per tant, per primera vegada, després de molts anys, més del 70% de la plantilla de la Guàrdia Urbana estarà ocupant l'espai físic que és la via pública. Inclou una nova unitat de motoristes, amb 8 agents, que també hem format.

P. Badalona tindrà més agents de Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra aquest any?

R. Sí, perquè aquest any hem sol·licitat cinc agents més, Badalona va tenir cada any més agents. A l'anterior govern, la gestió de CiU ha estat important perquè en l'última legislatura s'ha ampliat a 60 el nombre d'agents que teníem abans. Per tant, no tot el que es fa és dolent, i crec que l'anterior govern, en la seva regidoria de seguretat governada per Ferran Falcó va fer una cosa important com ampliar el nombre d'agents encara que no la bona distribució que tocava. Crec que cal agrair-li la claredat que va tenir per veure que calia ampliar el nombre d'agents i així ho va fer. Aquest any tindrem cinc més, i el que ve tornaré a fer una oferta pública malgrat la situació econòmica, perquè la plantilla de Guàrdia Urbana encara no està a l'alçada del que ens marquen els ràtios d'un agent i mitjà per cada mil habitants. Encara ens faltarien uns 20 agents.

P. Quins són els principals problemes en els àmbits de seguretat i convivència que té Badalona?

R. Hem guanyat en presència policial al carrer, hem millorat l'ambient de seguretat que tenen els ciutadans de Badalona, però no hem acabat amb la delinqüència. Tant de bo. I això, tal com s'havia deixat la ciutat, ens costarà mesos i mesos perquè es noti una millora important a la ciutat. Que no solament dependrà de la policia. També cal fer canvis en el Codi Penal. No pot ser que, per exemple, l'altre dia agafem dos lladres en una fàbrica en la qual havien entrat pel sostre després d'un gran esforç policial, els portem al jutjat i a la tarda tornin a estar al carrer, tot i ser reincidents. És quelcom que cal abordar perquè és solament un tema de seguretat, sinó jurídic, civil i penal. El Govern té la necessitat d'afrontar-ho d'una manera seriosa. Sóc conscient que el Partit Popular ho té en compte perquè els titulars d'Interior i Justícia, Fernández Díaz i Gallardón van declarar fa pocs dies que fan falta canvis urgents en el Codi Penal, i aquest és un d'ells.

A part d'això, clar que tenim problemes, com l'incivisme forçat per certs col·lectius que vénen a aquesta ciutat i a aquest país amb l'únic objectiu de viure dels altres, i que la seva dinàmica és robar i assaltar la gent. Això l'estem vivint d'una manera molt seriosa en aquesta ciutat, i hem d'anar a poc a poc abordant-los i separant-los per fer que es cansin i es marxin. O els fem a la presó o que es tornin al seu país d'origen. És un problema que ha donat molt de si a Badalona. El nostre alcalde ha parlat clar i ha dit que hi ha col·lectius que vénen simplement a delinquir a la nostra ciutat. I per això fins i tot està denunciat per part d'Iniciativa i per part de l'anterior govern de la Generalitat de Catalunya en els jutjats per xenòfob i racista. Estic convençut que no arribarà a enlloc perquè l'única cosa que ha fet és dir el que pensem tots. Aquí hi ha una realitat: hi ha una ètnia, que són els gitanos romanesos, que a Badalona representen un 0,3% de la població i que no obstant això signifiquen un 30% de les detencions per delictes. Aquí tenim un problema, que segueix existint, i molts ciutadans de barris com Sant Roc, Artigues, la part alta de Llefià, la zona de Sant Crist estan vivint una veritable situació de conflicte per falta de convivència. A partir del 10 de gener volem abordar d'una manera molt més seriosa aquest tema. Fins i tot abordar d'una manera més eficaç les sancions contra l'incivisme al carrer a través de la policia de barri. Hem estat dos anys educant a la gent contra fets incívics, des dels delictes fins als que no recullen els excrements de les seves mascotes, i ha arribat el moment de començar a sancionar. I, a partir de febrer, tinc ordre del nostre alcalde Xavier García Albiol, d'estrènyer una volta més de rosca i començar a fer complir l'ordenança de civisme que porta quatre anys en marxa i que ja és hora que la gent sàpiga que s'ha de complir.

P. Es podrà arribar a la total desaparició del Mercat de la Misèria?

R. El Mercat de la Misèria en aquests moments ja no existeix. Ho hem pogut controlar, però és una solució provisional perquè falta la definitiva que és que en l'espai en el qual es desenvolupava aquesta activitat es dugui a terme activitat comercial que impedeixi la implantació d'un mercat com el que existia. Ha estat una actuació policial contínua i potent en el temps que encara continua, no solament en aquella àrea sinó en tota la zona perimetral dels barris de Sant Roc i Artigues. La solució final vindrà coordinant-nos amb la nostra població veïna, Sant Adrià de Besòs, perquè és zona fronterera, perquè en aquest espai en el qual es desenvolupava un mercat il·legal, insalubre, etc., s'implanti una dinàmica comercial legal, ordenada, normativitzada que impedeixi la proliferació de nou d'aquest tipus d'activitats.

P. És més segura Badalona ara que fa quatre mesos?

R. No, hi ha major sensació de seguretat. Amb quatre mesos que fa que està implantat el nou model, si diguéssim que és més segura estariem mentint. Això s'ha de mantenir en el temps, s'ha de perseverar, s'han de controlar els focus d'incivisme i de delinqüència que tenim a la ciutat fent mapes de punts negres, com estem fent ara, per controlar-los d'una manera contínua. Llavors, possiblement, d'aquí a un o dos anys podrem dir que Badalona és més segura. No podem caure en l'autocomplaença perquè sinó cauríem en la mateixa gran equivocació de l'anterior govern durant 30 anys que hem acabat amb la delinqüència i l'incivisme.

És cert que hi ha més sensació de seguretat perquè la gent veu més policia al carrer, i que hem realitzat més detencions. Et puc dir que des del passat mes de juliol, que es va començar una campanya conjuntament amb els Mossos d'Esquadra, s'han detingut a 70 carteristes. Però, potser, dels 70 solament queden dos a la presó, i els que han sortit seguiran fent el que saben fer.

- L'Ajuntament
- Guia de la ciutat
- Tràmits
- Govern obert
- Les persones
- Cultura, esports i lleure
- Participem
- Activitat econòmica
- La ciutat
- Agenda
- Notícies
- Contacte
- Guia de la ciutat
- Impressió genèrica
- Preguntes freqüents

Seleccionar idioma

Can la tecnologia de Google Traductor de

Et a: Inici > Notícies

Badalona crearà un Consell de la Seguretat per desenvolupar un model basat en la proximitat, la prevenció i en el control democràtic de la ciutadania

compartir:

Facebook Twitter LinkedIn Email Print

Descarregar la notícia

25/01/2016, 0:00h. - seguretat, participació

Èxit de participació en les Jornades sobre seguretat "Una ciutat amable, una ciutat segura", que han reunit més de 200 persones aquest cap de setmana al Centre Cívic La Salut

El Govern agraeix la implicació de les entitats ciutadanes a les jornades i especialment a les taules sectorials prèvies

Badalona impulsarà un Consell de la Seguretat, un nou organisme que vetllarà pel desenvolupament i l'aplicació d'un model seguretat propi basat en la proximitat, la prevenció, la reeducació, la lluita contra la desigualtat i en el control democràtic de la ciutadania. Aquesta és una de les principals conclusions que van sorgir de les jornades sobre seguretat que, sota el títol "Una Badalona amable, una ciutat segura", es van celebrar el passat cap de setmana.

Amb l'objectiu que Badalona esdevingui un referent per a la resta de Catalunya en matèria de seguretat ciutadana, més de 250 persones van assistir a les diverses conferències que van tenir lloc al Centre Cívic de La Salut. Predominant, la formació d'una ciutadania corresponsable dels seus drets i deures va ser un dels altres elements que van sorgir d'aquestes jornades que van servir per repensar els models de seguretat existents.

En els debats de les jornades sobre seguretat hi han participat diversos experts universitaris de reconegut prestigi, polítics de diverses formacions com l'ex conseller d'Interior i de Justícia Montserrat Tura o l'ex diputat David Fernández; espedients d'armu de l'Estat en matèria de seguretat; i representants d'altres municipis de Catalunya i l'Estat que també han iniciat processos de reflexió sobre nous models de seguretat; així com membres de nombroses entitats ciutadanes de Badalona, entre d'altres. També hi han assistit representants d'altres institucions com l'alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet, Núria Parón.

En el discurs de cloenda de fada, l'alcaldessa de Badalona, Dolors Sabater, va dir que "a aquest govern li importa i molt el tema de la seguretat i per això s'han fet aquestes jornades que han de servir com a una eina de millora". "Mol més volem a Badalona que el discurs de la por sigui el que articula la política de seguretat", va afegir Sabater. L'alcaldessa va posar l'accent en què "La seguretat és cosa de tothom i per tant cal la corresponsabilitat de tota la ciutadania i, sobretot, un control democràtic", va afirmar.

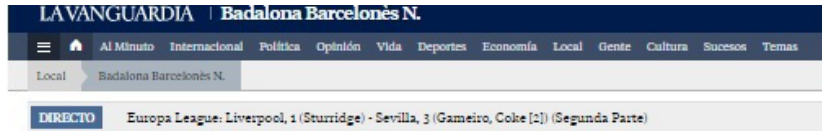
L'alcaldessa va exposar que "volem a Badalona un model de seguretat que es basi menys en el càstig i més en la reeducació, que vagi a l'arrel dels problemes i en busqui les solucions. En cap cas, no defallirem en crear un model de seguretat basat en la proximitat". Dolors Sabater va reivindicar "la gran feina que fa la Guàrdia Urbana de Badalona, que es veurà reforçada amb el nou model que elaborarem i que es basarà en una millor convivència i una millor justícia social". "En cap cas – va insistir Sabater– es qüestiona la professionalitat dels agents sinó que, predominant, es vol posar en valor la seva tasca com un instrument més a l'hora de pensar en la seguretat".

Finalment, l'alcaldessa de Badalona va insistir en què "és molt important no confondre l'arrabiltat amb la feblesa, ja que es pot ser amable i això no vol dir que se sigui feble; i també es pot ser molt comprensiu, i això no vol dir que se sigui permissiu".

Prèviament a aquestes jornades del cap de setmana es van realitzar a tota la ciutat diverses taules sectorials relacionades amb la seguretat (joves, espai públic, dones, autoprotecció i educació) que van comptar amb la participació de nombroses entitats ciutadanes i agents socials.

Badalona, 25 de gener de 2016

La policía de barrio de Badalona iniciará una campaña contra el incivismo en septiembre

- Comerciantes y vecinos pueden llamarles a un teléfono de contacto fijo
- Los agentes de la Guardia Urbana se reorganizarán para patrullar más

ANABELI GALVÁN 22/09/2012 00:04

La **policía de barrio de Badalona**, formada por agentes de la Guardia Urbana, iniciará a partir del mes que viene una **campana** contra los **actos incívicos**. La iniciativa corresponde a la segunda fase de este servicio que cumple un año desde su puesta en funcionamiento en septiembre de 2011. En total son 18 parejas de la Guardia Urbana que patrullan a pie por los diferentes barrios de Badalona. Miguel Jurado, concejal de seguridad del ayuntamiento, asegura que la valoración de este primer año en funcionamiento es tremendamente positiva. Aún así añade que todavía quedan cosas que mejorar.

El concejal ha anunciado una nueva campaña para septiembre que se dedicará a combatir con más profundidad el incivismo. A partir de ahora estas patrullas se encargaran de evitar y sancionar actos incívicos como regar las plantas de los balcones a horas no adecuadas, dejar excrementos de perros en la vía pública o lavar con jabón los coches en la calle. También se procederá a hacer un control de las terrazas de los bares y comprobar que los vados y aparcamientos estén debidamente normalizados.

El responsable de seguridad explica que donde se ha notado más la presencia de la policía de barrio ha sido en las zonas comerciales como el Carrer del Mar o el Passeig de la Salut. Comerciantes y representantes vecinales disponen desde el año pasado de un número de teléfono a su disposición a través del cual se pueden poner en contacto directamente con los agentes de la zona. Jurado asegura que los ciudadanos han hecho un gran uso de este servicio. La policía de barrio también ofrece apoyo y vigilancia a unos 20 colegios de la ciudad. En este sentido, Jurado asegura que durante este año se han eliminado las posibles alteraciones alrededor de los centros escolares.

Francisco Villalobos, jefe de la policía de barrio, comenta que el servicio está teniendo muy buena aceptación por parte de los ciudadanos. "Realizamos un trabajo más preventivo que activo, tan sólo nuestra presencia ya disuade a presuntos delincuentes", asegura Villalobos. El agente explica que cada pareja conoce el territorio donde patrulla y las problemáticas a las que se van a enfrentar diariamente.

El responsable de seguridad explica que la policía de barrio ha sido posible gracias a una reorganización de los agentes. El único gasto que ha comportado son los complementos salariales de la jornada partida. Además se ha disminuido los gastos por la realización de horas extras en un 30%. "No hemos gastado más, simplemente se ha disminuido el gasto en general y con ello hemos conseguido aumentar la presencia policial en las calles en un 50%", concluye Jurado.

Ajuntament de Badalona inici | castellà | anglès | altres idiomes |
Paraules clau

- [L'Ajuntament](#)
  - [Guia de la ciutat](#)
  - [Tràmits](#)
  - [Govern obert](#)
  - [Les persones](#)
  - [Cultura, esports i lleure](#)
  - [Participem](#)
  - [Activitat econòmica](#)
  - [La ciutat](#)
- [Agenda](#)
  - [Notícies](#)
  - [Contacte](#)
  - [Guia de la ciutat](#)
  - [Impresos genèrics](#)
  - [Preguntes freqüents](#)

Seleccionar idioma ▼

Con la tecnologia de Traductor de Google

Ets a: [Inici](#) > [Notícies](#)

El Govern de Badalona millora la coordinació dels serveis municipals que operen als districtes de la ciutat

[descarregar imatge en alta qualitat](#)

comparteix
 més...
[descarregar la notícia](#)

09/10/2015, 0:00h. - [participació](#), [ciutadania i convivència](#), [seguretat](#), [serveis socials](#)

Aquest matí s'ha fet la primera reunió, convocada per la regidora Fátima Taleb, entre els regidors i coordinadors de Districte, inclosa l'alcaldessa, amb agents de la Guàrdia Urbana de Barri i els equips de mediació

El Govern de Badalona vol millorar la coordinació de tots els serveis municipals que operen als districtes que hi ha a la ciutat amb l'objectiu de reforçar la feina que es fa a tot el territori. En aquest sentit, aquest matí s'ha celebrat una primera reunió de coordinació entre els regidors i coordinadors de Districte amb els agents de la Guàrdia Urbana de Barri i els equips de mediació municipal, amb la participació de l'alcaldessa Dolors Sabater.

Aquesta ha estat la primera d'un seguit de trobades que el Govern municipal, mitjançant la regidora de Participació i Convivència, al front de la qual hi ha la regidora Fátima Taleb, mantindrà amb diversos departaments municipals, la feina dels quals té una incidència directa als districtes, com per exemple Serveis Socials o Via Pública, entre d'altres.

Badalona, 9 d'octubre de 2015

BADANOTIS

Actualidad	Entrevista	Cultura y Ocio	Foto-reportaje	Tu Noticia
Sant Adrià	Teatro	Videos	Deportes	

Más de 140 másteres oficiales [Infórmate](#)

UNIVERSITAT DE BARCELONA Les propos

L'alcaldesa de Badalona s'ha reunit avui amb la Guàrdia Urbana per obrir amb els agents el debat sobre quin model de seguretat ha de tenir la ciutat. Dolors Sabater assistirà aquest divendres a Terrassa a unes jornades on explicarà de quina manera Badalona vol replantejar el model de seguretat a la ciutat.

Redacció - 14/01/2016 05:46

L'alcaldesa de Badalona, Dolors Sabater, s'ha reunit amb els agents de la Guàrdia Urbana als qui ha demanat que participin directament en l'elaboració del nou model de seguretat que ha de tenir la ciutat. Dolors Sabater ha donat a conèixer als agents el contingut de les jornades ciutadanes sobre la seguretat a Badalona que es faran els propers 22 i 23 de gener i que porten per nom 'Una Badalona amable, una ciutat segura'.

La reunió amb la Guàrdia Urbana també ha servit per donar a conèixer les conclusions de l'enquesta que el Govern va enviar a finals de l'any passat a tots els treballadors municipals i que amb el nom de 'Millorem els serveis públics' volia recollir l'opinió dels funcionaris sobre la feina que fan diàriament. L'alcaldesa ha explicat als agents que "l'objectiu del Govern és aconseguir que el servei que es dona des de l'Ajuntament sigui el màxim d'eficaç i de beneficiós per al ciutadà".

La reunió que ha mantingut l'alcaldesa amb els agents de la Guàrdia Urbana s'emmarca en la línia de trobades que està mantenint les últimes setmanes amb tots els departaments municipals per conèixer directament les seves necessitats.

En relació a les jornades de debat previstes per al 22 i 23 de gener, l'alcaldesa ha explicat que "la seguretat és molt més que la feina que porta a terme la Policia Local, ja que en són corresponsables moltes més persones". "El que demanda la ciutadania i el mateix Govern és una seguretat basada en la proximitat i en la prevenció. És molt important no confondre l'amabilitat amb la feblesa, ja que es pot ser amable i això no vol dir que se sigui feble; i també es pot ser molt comprensiu, i això no vol dir que se sigui permissiu", ha afegit Dolors Sabater.

En resposta a algunes preguntes formulades pels agents, l'alcaldesa ha dit que "en el tema de la seguretat a vegades es fa molta demagògia, i per això cal dir que el model que el Govern proposa està basat en una millor convivència i una millor justícia social". En aquest sentit, l'alcaldesa assistirà aquest divendres a Terrassa a una xerrada on exposarà aquestes reflexions sobre el model de seguretat a la ciutat. Aquest acte s'emmarca en unes jornades de suport a una regidora de l'oposició a Terrassa que va rebre una querrela per qüestionar el model policial de la seva ciutat.

Dolors Sabater ha explicat que "a Badalona som referents en el tema de replantejar el model de seguretat i precisament per això, perquè som referents, se'ns crida a moltes ciutats perquè expliquem quins plantejaments ens fem, com estem replantejant a la ciutat el model de seguretat i quin serà el contingut dels debats de les jornades d'aquest mes de gener".

Badalona quiere mejorar la coordinación de los servicios municipales en sus distritos

El nuevo gobierno pretende conectar y coordinar todos los departamentos y agentes que actúan sobre el terreno, como policía o Servicios Sociales

Comparte en Facebook | Comparte en Twitter | + | 3 | 0

13/10/2015 17:52 | Actualizado a 16/11/2015 20:47

Badalona. (Redacción).- El **gobierno de Badalona** se ha puesto manos a la obra para mejorar la **coordinación** de los **servicios municipales** a pie de calle. La reestructuración del Consistorio y su funcionamiento era uno de los objetivos del nuevo equipo formado por Guanyem, ERC e ICV-EUiA y eso ha empezado a hacer en los **distritos**. Los representantes municipales de los barrios de la ciudad han mantenido estos días el primer encuentro de coordinación con la **Guardia Urbana de Barrio** y los **equipos de mediación** para consolidar el canal de comunicación constante que pretenden. Las reuniones continuarán con todos los departamentos que tienen una incidencia directa en los distritos, como **Servicios Sociales** o **Vía Pública**.

Lo + Visto

L'Ajuntament

Guia de la ciutat

Tràmits

Govern obert

Les persones

Cultura, esports i lleure

Participem

Activitat econòmica

La ciutat

- Agenda
- Notícies
- Contacte
- Guia de la ciutat
- Impresos genèrics
- Preguntes freqüents

Seleccionar idioma ▼

Can la tecnologia de Traductor de Google

Ets a: [Inici](#) > [Notícies](#)

Els 24 agents que formen la Unitat de la Policia de barri comencen a patrullar avui a peu pels carrers de la ciutat

comparteix

més...

descarregar la notícia

12/09/2011, 0:00h. - [seguretat](#)

L'alcalde de Badalona afirma que el nou model de policia de proximitat, en el que s'integren 42 agents, busca donar resposta als problemes d'inseguretat de determinats barris

L'alcalde de Badalona, Xavier Garcia Albiol, acompanyat pel regidor de Seguretat, Convivència i Participació, Miquel Jurado, i el superintendent en cap de la Guàrdia Urbana de Badalona, Conrado Fernández, han presentat aquest matí la nova Unitat de Policia de Barri.

Els 24 agents que integren aquesta nova unitat han començat avui mateix a patrullar a peu per la majoria de barris de Badalona. La implantació d'aquesta unitat té com a objectiu assolir un nou model de policia de proximitat, amb un marcat caràcter preventiu, i amb més presència en punts de molta visualització a la ciutat, com centres escolars i zones comercials.

Aquests agents s'encarregaran de controlar sistemàticament l'espai públic i de detectar els punts conflictius, els establiments amb deficiències administratives i els habitatges susceptibles de sobreocupació. També es pretén potenciar que el policia de barri esdevingui una figura propera per a determinats col·lectius socials com escoles, casals d'avis, entitats veïnals i comerciants. Per tal de fomentar aquests contactes amb el teixit social i del territori, els agents entregaran a aquests col·lectius una targeta on consta el nom i el telèfon mòbil dels mateixos policies per si necessiten posar-se en contacte en cas d'alguna incidència. També facilitaran aquest telèfon mòbil de contacte a persones que els agents considerin que necessiten un especial seguiment o atenció, com víctimes de violència domèstica o persones grans amb una situació d'especial dificultat.

Els policies de barri patrullaran a peu per parelles, de dilluns a divendres, de 8.15 a 18.30 hores per la majoria dels barris de la ciutat. Aquest personal s'ha distribuït en 12 sectors agrupats territorialment de la següent forma:

 PsuGU @PsuGUBadalona · 8 ene.
Que quede claro, la PSU no se someterá a la dictadura que actualmente gobierna la GU Badalona #contigoseremosmasfuertes

---

 PsuGU @PsuGUBadalona · 2 ene.
Se hace necesaria la reflexión de la cúpula policial en BDN, necesitamos una unidad de emergencia YA, animo compis

 Tot Badalona @Totbadalona
Imatge dels agents de la Guàrdia Urbana que han estat agredits aquesta nit a Sant Roc #Badalona

---

 PsuGU @PsuGUBadalona · 25 jun. 2015
Nosotros también defendemos a nuestra unidad Omega.

 PoliciaCanaria.com @policiacanaria
El jefe de policía defiende a los antidisturbios ante Carmena
policiacanaria.com/noticias/el-je...

 PsuGU @PsuGUBadalona · 25 jun. 2015
"Solo con la dirección" no con los agentes de la Guàrdia Urbana afectados

Això no té nom @aixonotenom
.@agnesrotger (@ERCbadalona)"L'eliminació d Unitat Omega és una decisió reflexionada i consensuada amb direcció d Guàrdia Urbana"
#Badalona

 PsuGU @PsuGUBadalone · 16 jul. 2015
Aplaudimos su política

Ciudadans Badalona @Cs_Badalone
La Seguridad Ciudadana y dotar G.U. de material específico, entre nuestras prioridades. @SFPBadalone @PsuGUBadalone
twitter.com/CsBDNJuanMigue...

🔄 📌 ❤️ ⋮

 SFP Badalona @SFPBadalone · 16 jul. 2015
Los sindicatos, en contra de que la policía patrulle a pie
buff.ly/1RyuSVq

🔄 1 ❤️ 1 ⋮

 PsuGU @PsuGUBadalone · 16 jul. 2015
Los sindicatos de la Gu Badalona seguiremos esperando a que nos informen de esa reestructuración...

Diari de Badalona @DiarideBadalone
El govern reforçarà la vigilància als barris amb la reestructuració de la Guàrdia Urbana [shar.es/1sfPFT](https://www.shar.es/1sfPFT) #Badalone

🔄 📌 ❤️ ⋮

 PsuGU @PsuGUBadalone · 1 jul. 2015
Carta por la disolución de la Unidad Omega

La disolución de la unidad omega.

Me llamo Pedro López y soy policía de Badalona desde el año 1984. Muchos de estos años he sido guardia de barrio o policía de proximidad, tiempo que está de moda. En todo este tiempo he vivido conductas fuera de la norma e incluso he detenido personas privadas de libertad. Esto es muy fácil de entender, porque si lo que principalmente esperan los ciudadanos de los bomberos es que apaguen el fuego, lo que principalmente esperan de los policías es que hagan cumplir la ley.

En ese año 1984 y hasta ahora han existido las unidades específicas de emergencia y refuerzos del turno de la noche en una forma u otra (lo que se conoce últimamente como omega), bien adscritos temporal y obligatoriamente o bien adscritos voluntariamente y por mayor espacio de tiempo.

Comparto con la alcaldesa su intención de implantar un modelo de policía pedagógica, pero no puedo estar de acuerdo con la forma de proceder al desmantelamiento de la unidad omega, elemento que la institución no saiga en defensa de la Guardia Urbana y, desde luego, estoy absolutamente en contra de la criminalización y ensañamiento hacia la unidad en los últimos tiempos.

El desmantelamiento de la unidad omega se ha hecho ilegalmente y al contrario de lo que la alcaldesa dice. Cuando las modificaciones estructurales afectan condiciones de trabajo de los empleados públicos como son el calendario laboral, los horarios, las jornadas, las vacaciones o los permisos, debe negociarse previamente porque así lo dice el Estatuto Básico del Empleado Público. Pero no decir que el traslado forzoso de actividad en la Guardia Urbana no puede hacerse sin escuchar al interesado, puesto que así viene recogido en el Reglamento de Servicio de Guardia Urbana de Badalona.

El desmantelamiento de la unidad de escuotas fue fulminante y, desde luego, no se les preguntó. Más aún, tres días después se desmanteló la unidad omega.

Sin embargo, la alcaldesa había dicho dos semanas antes a la representación sindical que, aunque era cierto que su programa electoral contemplaba la disolución de la unidad omega, esto debería hacerse consensuándolo con sus socios de gobierno, tratándolo con los mandos de la policía y desde luego, acordándolo con los sindicatos.

De lo dicho a lo hecho ha habido una gran diferencia. Como delegado del sindicato mayoritario en el ayuntamiento de Badalona reuñí a los omega y puedo decir que la decepción es total. Lo mismo ocurre hoy en la Guardia Urbana, la intranquilidad es absoluta. No les puedo transmitir hoy confianza en la alcaldesa después de la manera descaída.

La única forma de salir de esta situación a través del jefe no salda en defensa de la Guardia Urbana voluntaria y por largos espacios de tiempo. Incluso se donó del mejor material posible entonces: el nuevo vehículo policial destinado a esta unidad fue una furgoneta con capacidad para siete personas, dotada de rejas de seguridad, cristales acorazados y blindados, defensa delantera, barras laterales en el techo y equipada con material de última generación: chalecos antibala, cascos de protección, cascos levitar antibalas, espalleras e incluso un ariete para demorar puertas que se adquirió en esa época.

Si el fue el principal precursor de la "profesionalización" de la unidad omega, ¿por qué ahora no la defiende?

En los medios se ha dicho acerca de la unidad de refuerzos y emergencias que era la guardia pretoriana de Albal, su policía política y la policía antidisturbios.

La unidad de refuerzos y emergencias obedece, como el resto de la plantilla de la policía, a la orden de los ciudadanos a través de sus representantes elegidos que dan las instrucciones. La función de policía antidisturbios pertenece a Mossos d'Esquadra y no a la policía local. En ningún modo la unidad omega era antidisturbios.

Si que era una unidad disuasiva que actuaba por aglomeración y que evitaba muchos conflictos con su presencia y auxilio, principalmente, al turno de la noche cuando era necesario. Aunque está claro que a algunos les gusta infringir las normas u otros ni siquiera las aceptan. Sencillamente, no quieren policía.

Pedro López
Psu - Plataforma Sindical Unitaria
Secretario General
Badalona, 30 de junio del 2016

🔄 📌 1 ❤️ ⋮

EL SINDICAT DELS POLICIES PER ALS POLICIES

INICI QUI SOM AFILIAT ACCIÓ SINDICAL NOTÍCIES PREMESA VÍDEOS

Artículo
dijous, 9 / juliol / 2015

A l'opinió pública. La dissolució de la unitat Omega
l'Unitat local - Sabadell

Sóc policia de Sabadell des de l'any 1994. Molt d'espècie anys he estat guàrdia de torn o policia de proximitat. En tot aquest temps, he fet de de dutatari que la meua professió requereix: haver repartit condicions fora de la norma, tant administrativament com penal, fins i tot privant de llibertat a persones. En fact d'evolució l'heiem per via la professió dels bombers, si el que, principalment, els ciutadans esperen d'ells és que agafin el foc, el que esperem, principalment, dels policies és que facin complir la llei. Des del meu època i fins ara, han existit les unitats específiques d'emergència i reforços del torn de nit en una o altra forma, unitats que es convoquen últimament com Omegas, amb agents adscrits obligatòriament per un mes o voluntàriament i per més temps.

Compartebem amb l'alcaldessa la seva intenció d'implantar un model de policia pedagògica, però, no puc compartir la forma en què s'ha desmantellat la unitat d'Omega i beneto el desmantellament total de la institució per no intervenir en la defensa de la Guàrdia Urbana. He d'expressar la meua total indignació pel que fa a l'acabament, contra aquesta unitat que se va produir últimament, perquè a la fi temps perduda guanyant el nom de tot el col·lectiu.

El desmantellament de la unitat Omega s'ha fet de legalment i contràriament a allò expressat, al seu dia, per l'alcaldessa.

Quan les modificacions estructurals afecten a condicions de treball dels empleats públics com són el càrrecs laborals, els honoris, les penes, les vacances o els permisos, ha de negociar-se prèviament perquè així ho diu l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. Per no dir que el treball forçat d'activitat a la Guàrdia Urbana no pot fer-se sense escoltar a l'interessat, ja que així ve recollit en el Reglament de Servei de Guàrdia Urbana de Sabadell. El desmantellament de la unitat d'ecoeficàcia va ser fulminant i, per descomptat, no se'ls va preparar. Més encara, tres dies després es va desmantellar la unitat Omega. No obstant això, dues setmanes abans l'alcaldessa havia dit a la representació sindical que encara que era cert que el seu programa electoral contemplava la dissolució de la unitat Omega, això hauria de fer-se concloent amb els seus socis de govern, tractant-lo amb els comandaments de la policia i, per descomptat, acordant amb els sindicats.

Del dit al fet, he hagut una gran diferència. Com a delegat del sindicat municipal a l'Ajuntament de Sabadell, 77veg heu-me amb els companys de la unitat i puc dir que la desocupació total. El resultat pesa ara al conjunt de la plantilla de la Guàrdia Urbana. La intenció total és absoluta.

Lamento, com he dit anteriorment, que la institució, a través del seu Cap, no s'oposés en defensa de la Guàrdia Urbana i més tant en compte que ve ser el qui va perfeccionar aquest model que feta actuacions organiques en matèria de seguretat ciutadana amb la policia nacional, dispositiu del qual el en formava part. Ueureu, i com hem dit al principi, la unitat específica es repta d'us començant i de ser agents que convoquen per almenys cada mes. Enen adscripció obligatòriament i que començaven a compondre-les, desobediència la unitat. En canvi, perquè ja també vaig formar-la part i no era la meua professió, que a alguns agents i a alguns comandaments temps: els entencem-ne volar en aquesta dispositiva.

Doncs ve ser el Cap un dels precursors, a l'empres del govern socialista, de la potenciació de la unitat de reforços i emergències o la unitat de serveis nocturns, adaptant al personal de forma voluntària i per llargs períodes de temps. Fins i tot se va dubtar del millor moment possible levans: el nou vehicle policial dissenyat a aquesta unitat va ser una furgoneta amb capacitat per a set persones, dotada de mitjos de seguretat, vidres enfortits i blindats, defensors cronològics, banyes laterals al sostre i equips amb material d'última generació, armilles anti-impacte, cascos de protecció, cascos levins anti-impacte, carnyeres i fins i tot un seil per endemocr parles que se va adquirir en aquella època.

Si, ve ser el principal precursor de la "professionalització" de la unitat Omega? Per què ara no la defensava?

En els últims anys de sobre la unitat de reforços i emergències que era la guàrdia preferida d'Abad, la seva policia política i la policia antiterrorista.

La unitat de reforços i emergències local, com la resta de la plantilla de la policia, a l'ordre dels ciutadans a través dels seus representants elegits que donen les instruccions.

La funció de policia d'antiterrorisme pertany al Cos de Músics d'Esquadra i no a la policia local. De cap manera, la unitat Omega eren els antiterroristes. Si que era una unitat dissolució que actuava per aglomeració i que solava molla conflictes amb la seva presència i actuava, principalment, al torn de nit quan era necessari.

M'ha recordat que els agents de la Guàrdia Urbana són empleats públics al servei dels ciutadans, que des de l'any 1979 ha plegat molt i molts dels companys que encara seguen treballant en aquesta Guàrdia Urbana van lluitar per aconseguir que no s'instal·lés la policia, aconseguir drets veïnals i drets laborals per voler els ciutadans de poder sobre els agents.

Reivindicco el diàleg, reivindicco el compliment de les normes acordades i el reconeixement a la tasca dels meus companys.

Sabadell, 2 de juliol de 2015.

Ribera

La PSU posa en dubte les primeres decisions del govern en matèria de policia local

Javier Torres - 30/06/2015

La Plataforma Sindical Unitària, sindicat majoritari a l'Ajuntament, s'ha mostrat "preocupat i en desacord" amb la planificació del dispositiu policial que es va preparar per a assegurar la neteja de les platges de la ciutat després de la revetlla de Sant Joan. L'organització assegura que l'operatiu es va nodrir "en la seva majoria d'agents en practiques amb només dues jornades de treball a la Guàrdia Urbana i sense el material adequat per a aquest servei", com ara botes per caminar per la platja i guants protectors, necessaris en escenaris com el de dimecres al matí, amb la platja plena de vidres i ampolles trencades, o armilles protectores. Concreten, per exemple, que un dels dos dispositius va comptar amb un caporal, dos agents veterans i sis alumnes en pràctiques. En aquest sentit, la PSU creu que va ser una planificació "temerària" i destaca que no coneix que aquest servei s'hagi fet amb alumnes de pràctiques els anys anteriors o a altres poblacions catalanes de dimensions considerables de Badalona.

Dispositiu de neteja i seguretat després de la revetlla de Sant Joan

Fonts municipals han aclarit que 10 dels 30 agents del dispositiu eren en pràctiques, però que els altres 20 eren agents veterans i un comandament. Tanmateix, indiquen que la desena d'agents van ser assignats a aquest dispositiu, igual que podrien haver estat destinats a qualsevol altre operatiu real, com ara de trànsit o de qualsevol altre tipus, una pràctica "habitual" un cop entren a practicar al cos. En qualsevol cas, destaquen, a diferència d'altres anys, no es va produir "cap incident".

Crítiques per la dissolució de la Unitat Omega

Des de la PSU també s'ha criticat la dissolució de la Unitat Omega perquè, asseguren, no s'ha acordat. "Hi ha malestar dins el cos per prendre decisions tècniques sense consultar. Preferiríem negociar, arribar a acords", explica un dels representants del sindicat. Des del govern asseguren que la dissolució de la Omega s'ha dut a terme en coordinació amb la direcció del cos i que la mesura s'ha pres perquè, fins ara, hi havia un "greuge comparatiu" a nivell salarial i amb la supressió d'aquesta unitat es redistribueixen "millor els plusos" i hi ha rotació. En qualsevol cas, l'alcaldesa Dolors Sabater admet que d'aquesta decisió en concret es va informar amb els sindicats, tot i no negociar-la, però que la idea és tenir compte la postura dels sindicats en la segona fase de la reestructuració del cos que es durà a terme a partir de setembre.